

**Jednostkowe Sprawozdanie
Finansowe Konsorcjum Stali S.A.
za rok zakończony 31 grudnia 2017.**

**SPORZĄDZONE ZGODNIE Z
MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ**

**POLSKA AGENCJA PRASOWA
KOMISJA NADZORU FINANSOWEGO
GIEŁDA PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH W WARSZAWIE S A**

Zawiercie, kwiecień 2018 r.

SPIS TREŚCI

1.	JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE KONSORCJUM STALI S.A.	4
1.1.	WYBRANE DANE FINANSOWE DOTYCZĄCE JEDNOSTKOWEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	4
1.2.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	6
1.3.	JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	7
1.4.	JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ (BILANS)	8
1.5.	JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM	10
1.6.	JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	12
2.	INFORMACJE OGÓLNE	14
2.1.	INFORMACJE PODSTAWOWE DOTYCZĄCE EMITENTA	14
2.2.	CZAS TRWANIA JEDNOSTKI	15
2.3.	OKRESY PREZENTOWANE	15
2.4.	WŁADZE SPÓŁKI NA DZIEŃ SPORZĄDZENIA SPRAWOZDANIA	15
2.5.	BIEGLI REWIDENCI	16
2.6.	NOTOWANIA NA RYNKU REGULOWANYM	16
2.7.	STRUKTURA AKCJONARIATU NA DZIEŃ PRZEKAZANIA RAPORTU	17
2.8.	SPÓŁKI ZALEŻNE	17
2.9.	SPÓŁKI STOWARZYSZONE	18
2.10.	ZATWIERDZENIE SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	18
2.11.	OŚWIADCZENIE ZARZĄDU	18
3.	INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	19
3.1.	ZGODNOŚĆ Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	19
3.2.	ZAŁOŻENIE KONTYNUACJI DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ I PORÓWNYWALNOŚĆ SPRAWOZDAŃ FINANSOWYCH	27
3.3.	OPIS PRZYJĘTYCH ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI, W TYM METOD WYCENY AKTYWÓW I PASYWÓW ORAZ PRZYCHODÓW I KOSZTÓW	27
3.3.1.	<i>Prezentacja sprawozdań z uwzględnieniem segmentów operacyjnych</i>	27
3.3.2.	<i>Podstawowe zasady wyceny obowiązujące w Spółce</i>	28
3.3.3.	<i>Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji</i>	34
3.3.4.	<i>Testy na utratę wartości niematerialnych i prawnych</i>	35
3.4.	ISTOTNE WARTOŚCI OPARTE NA PROFESJONALNYM OSĄDZIE I SZACUNKACH	35
3.5.	ZMIANY ZASAD (POLITYKI) RACHUNKOWOŚCI	36
4.	DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	37
NOTA 1.	PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY	37
NOTA 2.	INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH	38
NOTA 3.	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	41
NOTA 4.	POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	42
NOTA 5.	PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE	43
NOTA 6.	PODATEK DOCHODOWY I ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY	43
NOTA 7.	DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	45
NOTA 8.	ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ	45
NOTA 9.	DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	46
NOTA 10.	UJAWNIEŃ ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	47
NOTA 11.	EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH	47
NOTA 12.	RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	47
NOTA 13.	WARTOŚCI NIEMATERIALNE	54
NOTA 14.	WARTOŚĆ FIRMY	58

NOTA 15.	INSTRUMENTY FINANSOWE	59
NOTA 16.	INWESTYCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH.....	66
NOTA 17.	AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	68
NOTA 18.	POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE.....	70
NOTA 19.	NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE	70
NOTA 20.	ZAPASY	71
NOTA 21.	NALEŻNOŚCI HANDLOWE	73
NOTA 22.	POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI	77
NOTA 23.	ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY	78
NOTA 24.	AKTYWA TRWAŁE ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY	78
NOTA 25.	KAPITAŁ ZAKŁADOWY	79
NOTA 26.	AKCJE WŁASNE	79
NOTA 27.	POZOSTAŁE KAPITAŁY	80
NOTA 28.	NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY	80
NOTA 29.	KREDYTY I POŻYCZKI.....	81
NOTA 30.	FAKTORING	83
NOTA 31.	INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE.....	84
NOTA 32.	ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE.....	84
NOTA 33.	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	85
NOTA 34.	MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS	86
NOTA 35.	ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	86
NOTA 36.	NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO	89
NOTA 37.	OTRZYMANE DOTACJE	89
NOTA 38.	REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE.....	89
NOTA 39.	REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA INNE.....	92
NOTA 40.	CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM	93
A.	CZYNNIKI ZWIĄZANE Z DZIAŁALNOŚCIĄ EMITENTA.....	93
B.	CZYNNIKI ZWIĄZANE Z OTOCZENIEM, W JAKIM EMITENT PROWADZI DZIAŁALNOŚĆ.....	95
C.	CZYNNIKI RYZYKA ZWIĄZANE Z RYNKIEM KAPITAŁOWYM.....	97
NOTA 41.	INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH	98
NOTA 42.	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	98
NOTA 43.	PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH	99
NOTA 44.	INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH	99
NOTA 45.	WYNAGRODZENIA WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ I RADY NADZORCZEJ	102
NOTA 46.	UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO	103
NOTA 47.	AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO	103
NOTA 48.	SPRAWY SĄDOWE	104
NOTA 49.	POSTĘPOWANIA W SPRAWACH PODATKOWYCH	104
NOTA 50.	ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY	105
NOTA 51.	ISTOTNE ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU ROKU OBROTOWEGO	105
NOTA 52.	INFORMACJE O TRANSAKCJACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	105
NOTA 53.	OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	106
NOTA 54.	UZGODNIENIE SALD OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA ZOBOWIĄZAŃ FIANANSOWYCH GENERUJĄCYH PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE, KTÓRE KLASYFIKUJĄ SIĘ JAKO DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	108

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1. JEDNOSTKOWE SPRAWOZDANIE FINANSOWE KONSORCJUM STALI S.A.**1.1. Wybrane dane finansowe dotyczące jednostkowego sprawozdania finansowego**

Podstawowe pozycje bilansu, rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych z prezentowanego sprawozdania finansowego oraz danych porównywalnych przeliczone na EURO.

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017		01.01 - 31.12.2016	
	tys. PLN	tys. EUR	tys. PLN	tys. EUR
Przychody netto ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów	1 522 565	358 701	1 231 721	277 379
Koszt własny sprzedaży	1 384 854	326 257	1 089 834	249 066
Zysk (strata) na działalności operacyjnej	56 666	13 350	55 401	12 661
Zysk (strata) brutto	52 977	12 481	53 891	12 316
Zysk (strata) netto	42 404	9 990	43 513	9 944
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-44 580	-10 503	31 826	7 273
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-16 932	-3 989	-5 618	-1 284
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	61 273	14 435	-28 298	-6 467
Przepływy pieniężne netto, razem	-239	-56	-2 090	-478
Aktywa razem	764 631	183 325	655 214	148 104
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania razem	402 372	96 471	304 147	68 749
Zobowiązania długoterminowe	12 208	2 927	783	177
Zobowiązania krótkoterminowe	369 347	88 553	286 023	64 653
Kapitał własny przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	362 259	86 854	351 067	79 355
Kapitał zakładowy	5 897	1 414	5 897	1 333
Liczba akcji w sztukach	5 897 419	5 897 419	5 897 419	5 897 419
Zanualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	7,19	1,69	7,38	1,69
Rozwodniony zanualizowany zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	7,19	1,69	7,38	1,69
Wartość księgowa na akcję (zł/EUR)	61,43	14,73	59,53	13,46
Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (zł/EUR)	61,43	14,73	59,53	13,46
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda	0	0	8 185	1 871
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję zwykłą	0,00	0,00	1,39	0,32
Liczba akcji w sztukach objętych dywidendą	0	0	5 456 861	5 456 861
Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję objętą dywidendą (zł)	0,00	0,00	1,50	0,34

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ogłoszone przez Narodowy Bank Polski średnie kursu wymiany złotego w stosunku do EURO wyniosły w okresach objętych sprawozdaniem finansowym:

Rok obrotowy	Średni kurs w okresie*	Minimalny kurs w okresie	Maksymalny kurs w okresie	Kurs na ostatni dzień okresu
01.01 - 31.12.2017	4,2447	4,1709	4,4157	4,1709
01.01 - 31.12.2016	4,3757	4,2355	4,5035	4,4240
01.01 - 31.12.2017 (do przeliczeń zysku zanalizowanego)				
01.01 - 31.12.2016 (do przeliczeń zysku zanalizowanego)	4,3757			
31.12.2016 (do przeliczeń danych porównywalnych bilansowych)				4,4240

*) średnia kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie

Poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu przeliczono według kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień okresu.

Poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przeliczono według kursów stanowiących średnią arytmetyczną średnich kursów ogłoszonych przez Narodowy Bank Polski dla euro obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie sprawozdawczym.

Kurs minimalny w okresie 01.01.-31.12.2017 r. wystąpił 29 grudnia 2017 r., natomiast kurs maksymalny dnia 02 stycznia 2017 r.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1.2. Rachunek zysków i strat

Jednostkowy rachunek zysków i strat	nota	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Przychody netto ze sprzedaży produktów i usług, towarów i materiałów, w tym:	1,2	1 522 565	1 213 721
- od jednostek powiązanych		11 642	10 113
Przychody ze sprzedaży produktów i usług		580 271	464 402
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		942 294	749 319
Koszty sprzedanych produktów, towarów i materiałów, w tym:	2,3	1 384 854	1 089 834
- od jednostek powiązanych		11 120	9 650
Koszty wytworzenia sprzedanych produktów i usług		535 427	426 603
Wartość sprzedanych towarów i materiałów		849 427	663 231
Zysk (strata) brutto na sprzedaży		137 711	123 887
Koszty sprzedaży	2,3	60 465	54 811
Koszty ogólnego zarządu	2,3	21 299	14 138
Pozostałe przychody operacyjne	4	1 881	1 367
Pozostałe koszty operacyjne	4	1 162	904
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		56 666	55 401
Przychody finansowe	5	3 938	3 855
Koszty finansowe	5	7 627	5 365
Zysk (strata) przed opodatkowaniem		52 977	53 891
Podatek dochodowy	6	10 573	10 378
- część bieżąca		10 979	9 807
- część odroczone		-406	571
Zysk (strata) netto, w tym:	2,28	42 404	43 513
Zysk (strata) netto (zanalizowany)	8	42 404	43 513
Średnia ważona liczba akcji zwykłych w (w szt.)		5 897 419	5 897 419
Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		7,19	7,38
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych w (w szt.)	8	5 897 419	5 897 419
Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł)		7,19	7,38

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1.3. Jednostkowe sprawozdanie z całkowitych dochodów

Pozycja	nota	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk (strata) netto		42 404	43 513
Przychody, które w przyszłości nie mogą zostać przeklasyfikowane do zysków i strat			
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych		-60	-81
Podatek dochodowy związany z elementami pozostałych całkowitych dochodów		12	15
Razem pozycje, które nie mogą zostać przeklasyfikowane do wyniku		-48	-66
Suma dochodów całkowitych	10,11	42 356	43 447

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1.4. Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej (Bilans)

AKTYWA	nota	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe razem		294 441	282 783
Rzeczowe aktywa trwałe *	2,12	172 223	157 525
Wartości niematerialne, w tym:	2,13	97 909	97 930
- Wartość firmy	2,14	96 283	96 283
Udziały w jednostkach podporządkowanych	2,16	9 954	9 954
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności	2,16	250	250
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2,15,17	2 957	4 302
Inne długoterminowe aktywa finansowe	2,15,17	6 877	8 527
Należności długoterminowe	2,15,18	281	335
Nieruchomości inwestycyjne	19	0	336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	2,6	3 990	3 624
Aktywa obrotowe razem		470 190	372 431
Zapasy	2,20	217 634	183 353
Należności handlowe, w tym:	2,15,21	214 581	173 908
- od jednostek powiązanych		3 457	1 839
- od pozostałych jednostek		211 124	172 069
Należności z tytułu podatku dochodowego		0	0
Należności krótkoterminowe inne	2,15,22	32 741	9 462
Pożyczki krótkoterminowe	2,15,18	0	190
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	2,15,17	1 134	1 280
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	2,15,17	2 638	2 537
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2,15,23	1 462	1 701
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	2, 24	0	0
AKTYWA RAZEM		764 631	655 214

*w tym: Wartości niematerialne w budowie (zgodnie z notą nr 12)

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

PASYWA	nota	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał własny razem		362 259	351 067
<i>Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej</i>		362 259	351 067
Kapitał zakładowy	25	5 897	5 897
Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	26	-13 893	-13 893
Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	27	178 100	178 100
Kapitał zapasowy	27	149 910	108 556
Kapitał z aktualizacji wyceny	27	105	153
Pozostałe kapitały	27	30 900	30 900
Zyski zatrzymane	28	11 240	41 354
Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania razem		402 372	304 147
Rezerwy na zobowiązania razem		20 817	17 341
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	6	16 919	16 971
Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne, w tym:	38	451	370
- długoterminowe		407	313
- krótkoterminowe		44	57
Rezerwy na zobowiązania i inne	39	3 447	0
- długoterminowe		0	0
- krótkoterminowe		3 447	0
Zobowiązania długoterminowe razem		12 208	783
Długoterminowe kredyty i pożyczki	15,29,54	11 570	0
Inne zobowiązania długoterminowe	15,31,36,54	638	783
Zobowiązania krótkoterminowe		369 347	286 023
Krótkoterminowe kredyty i pożyczki	15,29,54	120 764	88 289
Faktoring	15,30,54	43 843	21 178
Zobowiązania handlowe, w tym:	15,32	185 585	161 537
- wobec jednostek powiązanych		10 090	14 840
- wobec pozostałych jednostek		175 495	146 697
Zobowiązania z tytułu podatku dochodowego		8 699	5 920
Zobowiązania krótkoterminowe inne	15,33-37,54	10 456	9 099
PASYWA RAZEM		764 631	655 214
Wartość księgowa (tys. zł)		362 259	351 067
Liczba akcji (szt.)		5 897 419	5 897 419
Wartość księgowa na jedną akcję (zł)		61,43	59,53

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1.5. Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

Pozycje	Kapitał zakładowy	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Zyski (straty) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto roku bieżącego	Razem kapitał własny
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2017									
Kapitał własny 01.01.2017	5 897	-13 893	178 100	108 556	153	30 900	41 354	0	351 067
Wynik netto za 12 m-cy 2017 roku								42 404	42 404
Zyski i straty aktuarialne					-60				-60
Podatek odroczony odniesiony na kapitały					12				12
Podział wyniku finansowego				41 354			-41 354		0
Korekta wyniku lat ubiegłych							-31 164		-31 164
Przeznaczenie zysku na wypłatę dywidendy									
Kapitał własny 31.12.2017	5 897	-13 893	178 100	149 910	105	30 900	-31 164	42 404	362 259

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym (Cd.)

Pozycje	Kapitał zakładowy	Udziały (akcje) własne (wielkość ujemna)	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Zyski (straty) z lat ubiegłych	Zysk (strata) netto roku bieżącego	Razem kapitał własny
Dwanaście miesięcy zakończonych 31.12.2016									
Kapitał własny 01.01.2016	5 897	-13 893	178 100	97 992	219	30 900	13 142	0	312 357
Wynik netto za 12 m-cy 2016 roku								43 513	43 513
Zyski i straty aktuarialne					-81				-81
Podatek odroczony odniesiony na kapitały					15				15
Podział wyniku finansowego				10 564			-10 564		0
Korekta wyniku lat ubiegłych							3 448		3 448
Przeznaczenie zysku na wypłatę dywidendy							-8 185		-8 185
Kapitał własny 31.12.2016	5 897	-13 893	178 100	108 556	153	30 900	-2 159	43 513	351 067

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1.6. Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

wyszczególnienie	01.01. - 31.12.2017	01.01. - 31.12.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk / Strata przed opodatkowaniem	52 977	53 891
Korekty razem:	-97 557	-22 065
Zysk (strata) akcjonariuszy nieposiadających kontroli	0	0
Amortyzacja	7 465	6 944
Odsetki i dywidendy netto	5 056	4 912
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	-431	30
Zmiana stanu rezerw	3 528	-56
Zmiana stanu zapasów	-34 282	-61 920
Zmiana stanu należności	-63 898	-38 612
Zmiana stanu zobowiązań, z wyjątkiem kredytów i pożyczek, faktoringu	26 025	73 369
Pozostałe korekty	-32 820	-1 961
Podatek dochodowy zapłacony	-8 200	-4 771
A. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-44 580	31 826
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Wpływy razem	5 384	4 177
Przychody ze sprzedaży środków trwałych i wartości niematerialnych	538	360
Przychody ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości	540	0
Przychody z aktywów finansowych	3 787	3 817
Przychody z tytułu dywidend i udziału w zyskach	329	0
Inne wpływy inwestycyjne	190	0
Wypływy razem	22 316	9 795
Zakup środków trwałych i wartości niematerialnych	22 316	9 605
Wydatki na aktywa finansowe	0	0
Inne wydatki inwestycyjne	0	190
B. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	-16 932	-5 618
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
Wpływy razem	107 528	57 057
Wpływy z tytułu zaciągniętych kredytów	81 014	57 057
Wpływy z faktoringu	26 514	0
Wypływy razem	46 255	85 355
Spłata kredytów	36 969	70 053
Spłata faktoringu	3 849	1 488
Zapłacone odsetki	4 797	4 912
Dywidendy i inne wpłaty na rzecz właścicieli	0	8 185
Inne	640	717
C. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	61 273	-28 298
D. Przepływy pieniężne netto razem	-239	-2 090

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

wyszczególnienie	01.01. - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
E. Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym	241	-2 092
- zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	-4	2
F. Środki pieniężne na początek okresu	1 699	3 789
G. Środki pieniężne na koniec okresu	1 458	1 699
- w tym o ograniczonej możliwości dysponowania	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

2. INFORMACJE OGÓLNE

2.1. Informacje podstawowe dotyczące Emitenta

Nazwa:	Konsorcjum Stali Spółka Akcyjna
Siedziba:	ul. Paderewskiego nr 120, 42-400 Zawiercie
Kraj rejestracji:	Polska
Podstawowy przedmiot działalności wg PKD:	Pozostała sprzedaż hurtowa – PKD 2007: 4690Z
Organ rejestrowy:	Sąd Rejonowy dla m. st. Warszawy w Warszawie, XIII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego; wpis pod nr 0000279883; wpis dokonany 02 maja 2007 r.
Forma prawna:	Spółka Akcyjna
Regon:	001333637
Biegli Rewidenci	PKF CONSULT Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K. Ul. Orzycka 6 lok 1B 02-695 Warszawa

KONSORCJUM STALI S.A. jest jednym z najbardziej liczących się w Polsce dystrybutorów wyrobów hutniczych. Od 6 grudnia 2007 r. papiery wartościowe Spółki notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie.

Działalność w zakresie handlu wyrobami hutniczymi Konsorcjum Stali rozpoczęła w roku 1999. Spółka stała się prekursorem konsolidacji w branży dystrybutorów wyrobów hutniczych łącząc pod swoim szyldem w 2000 r. działalność hurtowni wyrobów hutniczych: Stalko, Stalhurt i Budo-Market. Łącząc doświadczenie, rynki zbytu i bazy handlowe tych trzech firm Konsorcjum Stali stało się jedną z największych firm handlujących wyrobami hutniczymi w Polsce centralnej. 1 lipca 2008 r. Konsorcjum Stali S.A. połączyła się z Bodeko Sp. z o.o. stając się jednym z największych dystrybutorów stali działających na rynku polskim.

Konsorcjum Stali S.A. prowadzi działalność na rynku dystrybucji i przetwórstwa wyrobów hutniczych ze stali zwykłych. Działalność handlowa, w której Spółka specjalizowała się w pierwszych latach funkcjonowania, została poszerzona o produkcję zbrojeń budowlanych i konstrukcji stalowych oraz usługi w zakresie cięcia stali na wymiar oraz wiercenia.

Po połączeniu emitenta ze spółką Bodeko Sp. z o.o., które nastąpiło 1 lipca 2008 r. znacząco wzrosła na mapie Polski ilość oddziałów handlowych i zakładów produkcyjnych należących do Spółki. Działalność dystrybucyjna prowadzona jest obecnie w dwunastu oddziałach handlowych, które zlokalizowane są w Białymstoku, Chojnicach, Krakowie, Lublinie, Markach, Poznaniu, Radomiu, Rzeszowie, Warszawie-Bielanach, Warszawie-Ursusie, Wrocławiu, Zawierciu. Działalność produkcyjna i przetwórcza prowadzona jest w siedmiu zakładach. W Poznaniu, Warszawie-Ursus i Wrocławiu zlokalizowane są zakłady produkcji zbrojeń budowlanych. W Krakowie zlokalizowany jest nowoczesny zakład przetwórstwa blach, w Rembertowie znajduje się zakład produkujący konstrukcje ze stali, a w Zawierciu zakład przetwórstwa w zakresie cięcia, wiercenia i śrutowania kształtowników oraz blach. Listę zakładów produkcyjnych wchodzących w skład grupy kapitałowej Konsorcjum Stali uzupełnia zlokalizowany w Radomiu w Polcynk Sp. z o.o. zakład produkcji konstrukcji stalowych.

Obecna sieć przetwórczo-handlowa spółki składająca się z 7 zakładów przetwórczych oraz 12 oddziałów handlowych posiadających własne magazyny towarowe stawia Konsorcjum Stali S.A. w gronie firm z branży dysponujących najbardziej rozbudowaną siecią dystrybucyjną i posiadających największe moce produkcyjne w zakresie wytwarzania zbrojeń budowlanych.

Konsorcjum Stali S.A. w poszczególnych obszarach prowadzonej działalności oferuje:

Działalność handlowa

- blachy,
- stal kształtowa,
- pręty gładkie kwadratowe i płaskie,
- pręty żebrowane,
- profile z/g,

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- walcówki,
- rury,
- pozostały drobny asortyment.

Działalność produkcyjna

- zbrojenia budowlane,
- konstrukcje stalowe.

Działalność usługowo-produkcyjna

- cięcie i prostowanie blach z kręgów,
- cięcie blach i kształtowników,
- pozostała obróbka blach i stali (wiercenie, frezowanie, gwintowanie, śrutowanie).

Głównymi klientami emitenta są firmy budowlane, producenci konstrukcji stalowych i przedsiębiorstwa prowadzące inwestycje infrastrukturalne, przemysłowe i mieszkaniowe. Głównym asortymentem kierowanym do tych grup odbiorców są pręty żebrowane, walcówki, zbrojenia budowlane oraz kształtowniki gorącowalcowane. Systematycznie rośnie jednak również sprzedaż i przetwórstwo wyrobów płaskich i kształtowników zimnogiętych skierowana do odbiorców reprezentujących przemysł maszynowy, narzędziowy, meblowy, AGD, etc. Ważną grupą odbiorców są firmy handlowe, mniejsi dystrybutorzy stali i firmy oferujące materiały budowlane.

2.2. Czas trwania jednostki

Spółka została utworzona na czas nieoznaczony.

2.3. Okresy prezentowane

Jednostkowe roczne sprawozdanie finansowe zawiera dane za okres od 01 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r. Dane porównawcze prezentowane są według stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. dla sprawozdania z sytuacji finansowej oraz za okres od 01 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r. dla rachunku zysków i strat, sprawozdania z całkowitych dochodów, sprawozdania z przepływów pieniężnych oraz sprawozdania ze zmian w kapitale własnym.

2.4. Władze spółki na dzień sporządzenia sprawozdania

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego, tj. na 31 grudnia 2017 r. w skład Zarządu Konsorcjum Stali S.A. wchodzili:

- Janusz Smołka – Prezes Zarządu
- Dariusz Bendykowski – Członek Zarządu
- Marcin Miśta – Członek Zarządu
- Rafał Strzelczyk – Członek Zarządu

W roku obrotowym nie nastąpiły zmiany w składzie Zarządu.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w skład **Rady Nadzorczej** Konsorcjum Stali S.A. wchodzi:

- Robert Wojdyna – Przewodniczący Rady Nadzorczej
- Janusz Kocłęga – Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
- Tadeusz Borysiewicz – Członek Rady Nadzorczej
- Ireneusz Dembowski – Członek Rady Nadzorczej
- Marek Skwarski – Członek Rady Nadzorczej
- Elżbieta Mikuła – Członek Rady Nadzorczej
- Kazimierz Przybylski – Członek Rady Nadzorczej

W 2017 r. nastąpiły zmiany w Radzie Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. W raporcie bieżącym nr 23/2017 z dnia 22 września 2017 r. emitent poinformował, iż Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy dnia 22 września 2017 r. zgodnie z § 11 Statutu Spółki określiło liczbę członków Rady Nadzorczej na 7 osób oraz podjęło uchwały o powołaniu do składu Rady Nadzorczej dwóch nowych członków. Nowymi członkami Rady Nadzorczej zostali: pani Elżbieta Mikuła i pan Kazimierz Przybylski. Informacje o posiadanym wykształceniu, kwalifikacjach i zajmowanych wcześniej stanowiskach wraz z opisem przebiegu pracy zawodowej powołanych Członków Rady Nadzorczej oraz pozostałe informacje wymagane zgodnie z § 28 pkt. 4, 5, 6 Rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim znajdują się w załączeniu do raportu bieżącego nr 23/2017

2.5. Biegli rewidenci

Sprawozdania finansowe emitenta bada PKF Consult Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością Sp. K. z siedzibą w Warszawie wpisana na listę podmiotów uprawnionych do badania sprawozdań finansowych pod numerem 477.

2.6. Notowania na rynku regulowanym

1. Informacje ogólne:

- Giełda: Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa
- Symbol na GPW: KONSSTALI
- Sektor na GPW: handel hurtowy

2. System depozytowo – rozliczeniowy:

Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych S.A. (KDPW)
ul. Książęca 4
00-498 Warszawa

3. Kontakt z inwestorami:

Janusz Smółka
Prezes Zarządu Konsorcjum Stali S.A.
ul. Paderewskiego 120
42-400 Zawiercie

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

2.7. Struktura akcjonariatu na dzień przekazania raportu

Zgodnie z informacjami posiadanymi przez Spółkę na dzień przekazania raportu następujący akcjonariusze posiadali bezpośrednio lub pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% głosów na walnym zgromadzeniu emitenta:

nazwisko i imię/firma akcjonariusza	ilość posiadanych akcji [szt.]	% w kapitale zakładowym	% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki	% w kapitale zakładowym bez uwzględniania akcji własnych w posiadaniu emitenta	% głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki bez uwzględniania akcji własnych w posiadaniu emitenta
Borysiewicz Krystyna	816 980	13,85%	13,85%	14,97%	14,97%
Dembowska Katarzyna	473 980	8,04%	8,04%	8,69%	8,69%
Aviva OFE	432 000	7,33%	7,33%	7,92%	7,92%
Kocłęga Janusz	363 283	6,16%	6,16%	6,66%	6,66%
Dembowska Barbara	343 000	5,82%	5,82%	6,29%	6,29%
Razem liczba akcji dająca powyżej 5% głosów na WZA	2 429 243	41,19%	41,19%	44,52%	44,52%
Liczba akcji dająca mniej niż 5% ogólnej liczby akcji	3 027 618	51,34%	51,34%	55,48%	55,48%
Razem liczba akcji bez uwzględnienia akcji własnych	5 456 861	92,53%	92,53%	100,00%	100,00%
Akcje własne	440 558	7,47%	7,47%		
Razem liczba akcji	5 897 419	100,00%	100,00%		

Łączna liczba akcji emitenta wynosi 5 897 419 sztuk. Akcjonariusze posiadający akcje dające powyżej 5% głosów na WZA byli w posiadaniu 2 429 243 sztuk akcji co stanowiło 41,19% głosów na WZA. Nie uwzględniono w tej ilości akcji własnych posiadanych przez emitenta.

Pozostali Akcjonariusze, mający mniej niż 5% ogólnej liczby akcji, posiadali 3 027 618 sztuk akcji co stanowi 51,34% głosów na WZA bez uwzględnienia akcji własnych emitenta.

2.8. Spółki zależne

Konsorcjum Stali S.A. kupując 30 lipca 2009 r. 100% udziałów w spółce Polcynk Sp. z o.o. z/s w Radomiu utworzyło grupę kapitałową. Na dzień publikacji niniejszego raportu w skład Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. wchodziły następujące podmioty:

- spółka dominująca: Konsorcjum Stali S.A.
- spółki zależne:
 - Polcynk Sp. z o.o. – 100% udziałów należy do Konsorcjum Stali S.A.

Polcynk Sp. z o.o. z/s w Radomiu to średniej wielkości spółka zajmująca się produkcją konstrukcji stalowych, posiadająca własną bazę magazynowo-produkcyjną. Polcynk świadczy również usługi lakierowania. Spółka produkuje elementy konstrukcji hal, części linii produkcyjnych, elementy infrastruktury drogowej, kolejowej i energetycznej.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego w skład Zarządu Polcynk Sp. z o.o. wchodził:

- Michał Spyra – Prezes Zarządu
- Robert Drachal – Członek Zarządu

Sprawozdania finansowe Polcynk Sp. z o.o. konsolidowane są z Konsorcjum Stali S.A. metodą pełną. Sprawozdania Polcynk Sp. z o.o. na potrzeby konsolidacji zostały przekształcone na MSR/MSSF, zgodnie z którymi swoje sprawozdania prezentuje emitent. Wszystkie salda i transakcje pomiędzy jednostkami Grupy Kapitałowej zostały w całości wyłączone.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

2.9. Spółki stowarzyszone

Konsorcjum Stali S.A. posiada **33,3%** udziałów kapitałowych w spółce **RBS Stal Sp. z o.o.** Członkami Zarządu tej spółki nie są osoby związane z emitentem. Członkiem trzysobowej Rady Nadzorczej do dnia 11.05.2017 był pan Tadeusz Borysiewicz, członek Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A., a od dnia 11.05.2017 r. zastąpił go pan Rafał Strzelczyk będący Członkiem Zarządu Konsorcjum Stali S.A. Pomiędzy emitentem a Spółką występują powiązania gospodarcze – emitent sprzedaje stal dla spółki współzależnej. RBS Stal Sp. z o.o. zajmuje się produkcją prefabrykowanych zbrojeń budowlanych. Wyniki tej spółki konsolidują się w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. metodą praw własności.

RBS Stal Sp. z o.o. 2017 roku zakończył zyskiem na poziomie 1 661 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2017 r. wynosi 9 553 tys. zł. RBS Stal Sp. z o.o. 2016 roku zakończył zyskiem na poziomie 1 025 ,4 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na 31 grudnia 2016 r. wynosi 7 893 tys. zł.

Konsorcjum Stali S.A. posiada także 20% udziałów w spółce Unia **Stalowa Sp. z o.o.** Członkami Zarządu tej spółki nie są osoby związane z emitentem. Członkiem Rady Nadzorczej jest p. Ireneusz Dembowski, Członek Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. Kapitał zakładowy spółki wynosi na dzień publikacji niniejszego sprawozdania 250.000 zł i każdy z pięciu udziałowców ma równą ilość udziałów i głosów. Unia Stalowa została zawiązana w celu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie sprzedaży hurtowej metali i rud metali oraz działalności wspomagającej prowadzenie działalności gospodarczej. Spółka ta jest podmiotem pełniącym funkcje grupy zakupowej dla swoich udziałowców. Pomiędzy Emitentem a pozostałymi udziałowcami nie istnieją żadne powiązania w zakresie kapitałowym. Brak również powiązań pomiędzy osobami zarządzającymi Emitentem a osobami zarządzającymi pozostałymi Wspólnikami. Wyniki tej spółki konsolidują się w sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. metodą praw własności.

Unia Stalowa Sp. z o.o. osiągnęła za 2017 rok zysk na poziomie 462 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 1 060 tys. zł.

Unia Stalowa Sp. z o.o. osiągnęła za 2016 rok zysk na poziomie 621 tys. zł. Wartość kapitałów własnych na dzień 31 grudnia 2016 r. wynosi 1 598 tys. zł.

2.10. Zatwierdzenie sprawozdania finansowego

Niniejsze sprawozdanie finansowe jest sprawozdaniem jednostkowym i zostało zatwierdzone do publikacji oraz podpisane przez Zarząd Spółki dnia 27 kwietnia 2018 r.

2.11. Oświadczenie Zarządu

Na podstawie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych oraz warunków uznawania za równoważne informacji wymaganych przepisami prawa państwa niebędącego państwem członkowskim (Dz. U. 2014 poz. 133 z późn. zm.) (dalej zwane rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych), Zarząd Spółki Konsorcjum Stali S.A. oświadcza, że wedle swojej najlepszej wiedzy, niniejsze roczne jednostkowe sprawozdanie finansowe i dane porównywalne sporządzone zostały zgodnie z obowiązującymi Spółkę zasadami rachunkowości oraz że odzwierciedlają w sposób prawdziwy, rzetelny i jasny sytuację majątkową i finansową Spółki oraz jej wynik finansowy.

Zarząd Spółki oświadcza także, że sprawozdanie z działalności emitenta zawiera prawdziwy obraz rozwoju i osiągnięć oraz sytuacji emitenta, w tym podstawowych zagrożeń i ryzyka.

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało przygotowane przy zastosowaniu zasad rachunkowości, zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej oraz w zakresie wymaganym przez rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 19 lutego 2009 roku w sprawie informacji bieżących i okresowych. Sprawozdanie to obejmuje okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku i okres porównywalny od 1 stycznia do 31 grudnia 2016 roku.

Zarząd Spółki oświadcza, że firma audytorska, dokonująca badania rocznego sprawozdania finansowego została wybrana zgodnie z przepisami prawa oraz że firma ta i biegli rewidenci, przeprowadzający to badanie, spełniali warunki do wyrażenia bezstronnej i niezależnej opinii o badanym rocznym sprawozdaniu finansowym, zgodnie z obowiązującymi przepisami i standardami zawodowymi. Zgodnie z przyjętymi przez Zarząd Spółki zasadami ładu korporacyjnego, firma audytorska została wybrana na mocy uchwały Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A. Rada Nadzorcza dokonała powyższego wyboru, mając na uwadze zagwarantowanie pełnej niezależności i obiektywizmu samego wyboru, jak i realizacji zadań przez biegłego rewidenta działającego w imieniu firmy audytorskiej.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

3. INFORMACJA DODATKOWA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

3.1. Zgodność z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Rachunkowości, Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej oraz związanymi z nimi interpretacjami ogłoszonymi w formie rozporządzeń Komisji Europejskiej, zwanymi dalej „MSSF UE”.

MSSF UE obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komisję ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF), zatwierdzone do stosowania w UE.

Sporządzając roczne sprawozdanie finansowe za rok 2017 jednostka stosuje takie same zasady rachunkowości jak przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za rok 2016, z wyjątkiem zmian do standardów i nowych standardów i interpretacji zatwierdzonych przez Unię Europejską dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku. W 2017 roku Spółka przyjęła wszystkie nowe i zatwierdzone standardy i interpretacje wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Rachunkowości i zatwierdzone do stosowania w UE, mające zastosowanie do prowadzonej przez nią działalności i obowiązujące w okresach sprawozdawczych od 1 stycznia 2017r.

Poniżej wymieniono standardy i zmiany do standardów zatwierdzone do stosowania w UE i mających zastosowanie do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017:

- a) Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy: *Rozpoznanie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na niezrealizowane straty*- obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Celem proponowanych zmian jest doprecyzowanie, że niezrealizowane straty na instrumentach dłużnych wycenianych w wartości godziwej, a dla celów podatkowych według ceny nabycia, mogą powodować powstanie ujemnych różnic przejściowych.

Proponowane poprawki będą również stanowić, że wartość bilansowa danego składnika aktywów nie ogranicza szacunków wartości przyszłych dochodów do opodatkowania. Ponadto, w przypadku porównania ujemnych różnic przejściowych do przyszłych dochodów do opodatkowania, przyszłe dochody do opodatkowania nie będą obejmować odliczeń podatkowych wynikających z odwrócenia tych ujemnych różnic przejściowych.

- b) Zmiany do MSR 7 Rachunek przepływów pieniężnych: *Inicjatywa dotycząca ujawniania informacji*- obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku,

Zmiana ma na celu podniesienie jakości informacji dotyczących działalności finansowej i płynności jednostki sprawozdawczej przekazywanych użytkownikom sprawozdań finansowych. Wprowadza się wymóg:

- i. uzgadniania sald otwarcia i zamknięcia w sprawozdaniu z sytuacji finansowej dla wszystkich pozycji, generujących przepływy pieniężne, które kwalifikują się jako działalność finansowa, z wyjątkiem pozycji kapitału własnego;
- ii. ujawniania informacji dotyczących kwestii ułatwiających analizę płynności jednostki, takich jak ograniczenia stosowane przy podejmowaniu decyzji dotyczących wykorzystania środków pieniężnych i ich ekwiwalentów.

Przyjęcie powyższych zmian standardów nie spowodowało zmian w polityce rachunkowości Spółki ani w prezentacji danych w sprawozdaniu finansowym.

Spółka nie skorzystała z możliwości wcześniejszego zastosowania standardów i zmian do standardów zatwierdzonych przez Unię Europejską, które obowiązują dla okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku:

- a) MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (z 12 listopada 2009 r. wraz z późniejszymi zmianami do MSSF 9 i MSSF 7 z 16 grudnia 2011 r.) – obowiązującym w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018

Nowy standard zastępuje wytyczne zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena, na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych. Standard eliminuje istniejące w MSR 39 kategorie utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. W momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe będą klasyfikowane do jednej z dwóch kategorii:

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; lub
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Składnik aktywów finansowych jest wyceniany według zamortyzowanego kosztu jeżeli spełnione są następujące dwa warunki: aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów wynikających z kontraktu; oraz, jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału.

Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym bieżącego okresu, z wyjątkiem sytuacji, gdy inwestycja w instrument finansowy nie jest przeznaczona do obrotu. MSSF 9 daje możliwość decyzji o wycenie takich instrumentów finansowych, w momencie ich początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Decyzja taka jest nieodwracalna. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do rachunku zysków i strat.

MSSF 9 wprowadzono nowy model w zakresie ustalania odpisów aktualizujących tj. model oczekiwanych strat kredytowych. Istotny jest także wprowadzony przez MSSF 9 wymóg ujawniania w pozostałych całkowitych dochodach skutków zmian własnego ryzyka kredytowego z tytułu zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

- b) Zmiany dotyczące MSSF 4 *Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe* - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku.

Zmiany mają na celu usunięcie z rachunków zysków i strat jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe, przypadków niedopasowania księgowego. Zgodnie z tymi zmianami dopuszczalne są następujące rozwiązania:

- I. stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe wraz z rozpoznawaniem w całkowitych dochodach a nie rachunku zysków i strat, zmian wynikających z zastosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe zamiast MSR 39 Instrumenty finansowe dla wszystkich jednostek, które wystawiają umowy ubezpieczeniowe (tzn. „overlay approach”),
 - II. tymczasowego (do 2021 roku) wyłączenia ze stosowania MSSF 9 Instrumenty finansowe dla jednostek, których działalność jest głównie związana z działalnością ubezpieczeniową i stosowania w tym okresie MSR 39 Instrumenty finansowe (tzn. „deferral approach”).
- c) MSSF 15 Przychody z umów z klientami – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

MSSF 15 określa, w jaki sposób i kiedy należy rozpoznawać przychody, jak również wymaga od podmiotów stosujących MSSF istotnych ujawnień. Standard wprowadza jednolity modelu pięciu kroków, oparty na zasadach, który ma być stosowany dla wszystkich umów z klientami przy rozpoznawaniu przychodu.

- d) Wyjaśnienia dotyczące MSSF 15 Przychody z umów z klientami - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób:

- i. dokonać identyfikacji zobowiązania do realizacji świadczeń,
- ii. ustalić czy w danej umowie jednostka działa jako zleceniodawca lub agent,
- iii. ustalić sposób rozpoznawania przychodów z tytułu udzielonych licencji (jednorazowo lub rozliczać w czasie)

Zmiany te wprowadzają 2 dodatkowe zwolnienia mające na celu obniżenie kosztów i zawiłości dla jednostek przy wdrażaniu standardu.

- e) MSSF 16 Leasing – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

MSSF 16 zastępuje obowiązujące dotychczas rozwiązania w zakresie leasingu obejmujące MSR 17, KIMSF 4, SKI 15 i SKI 27. MSSF wprowadza jeden model ujmowania leasingu u leasingobiorcy wymagający ujęcia aktywa i zobowiązania, chyba że okres leasingu wynosi 12 miesięcy i mniej lub składnik aktywów ma niską wartość. Podejście od strony leasingodawcy pozostaje zasadniczo niezmienione w stosunku do rozwiązań z MSR 17 - nadal wymagana jest klasyfikacja leasingu jako operacyjnego lub finansowego.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Standardy i interpretacje przyjęte przez RMSR, które nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE do stosowania:

- a) MSSF 14: Działalność objęta regulacją cen; salda pozycji odroczone – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku Standard ten został opublikowany w ramach większego projektu Działalność o regulowanych cenach, poświęconego porównywalności sprawozdań finansowych jednostek działających w obszarach, w których ceny podlegają regulacji przez określone organy regulacyjne bądź nadzorcze (w zależności od jurysdykcji do takich obszarów należą często dystrybucja energii elektrycznej i ciepła, sprzedaż energii i gazu, usługi telekomunikacyjne itp.).

MSSF 14 nie odnosi się w szerszym zakresie do zasad rachunkowości dla działalności o regulowanych cenach, a jedynie określa zasady wykazywania pozycji stanowiących przychody bądź koszty kwalifikujące do ujęcia ich w wyniku obowiązujących przepisów w zakresie regulacji cen, a które w świetle innych MSSF nie spełniają warunków ujęcia jako składniki aktywów lub zobowiązania.

Zastosowanie MSSF 14 jest dozwolone wtedy, gdy jednostka prowadzi działalność objętą regulacjami cen i w sprawozdaniach finansowych sporządzanych zgodnie z wcześniej stosowanymi zasadami rachunkowości ujmowała kwoty kwalifikujące się do uznania za „saldo pozycji odroczone”.

Zgodnie z opublikowanym MSSF 14 takie pozycje powinny natomiast podlegać prezentacji w odrębnej pozycji sprawozdania z pozycji finansowej (bilansu) odpowiednio w aktywach oraz w pasywach. Pozycje te nie podlegają podziałowi na obrotowe i trwałe i nie są określane mianem aktywów czy zobowiązań. Dlatego „pozycje odroczone” wykazywane w ramach aktywów są określane jako „saldo debetowe pozycji odroczone”, natomiast te, które są wykazywane w ramach pasywów – jako „saldo kredytowe pozycji odroczone”.

W sprawozdaniu z zysków lub strat i innych całkowitych dochodów jednostki powinny wykazywać zmiany netto w „pozycjach odroczone” odpowiednio w sekcji pozostałych dochodów całkowitych oraz w sekcji zysków lub strat (lub w jednostkowym sprawozdaniu z zysków lub strat).

Standard ten, jako standard przejściowy, zgodnie z decyzją Komisji Europejskiej, nie będzie podlegał procesowi przyjęcia.

- b) MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe – obowiązujący w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2021 roku

MSSF 17 zastępuje MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe. MSSF 17 wprowadza jednolite zasady ujmowania i wyceny umów ubezpieczenia i reasekuracji według ich wartości bieżącej. MSSF 17 wymaga, aby umowy ubezpieczenia były ujmowane w oparciu o bieżące szacunki i założenia, które odzwierciedlają oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne oraz niepewności z nimi związane. Przychody z tytułu umowy ubezpieczenia (umowna marża) są rozpoznawane wraz ze świadczeniem usługi objętej umową ubezpieczenia przez okres objęty ubezpieczeniem.

Zmiany w szacunkach dotyczących przyszłych przepływów pomiędzy datami bilansowymi ujmowane są w sprawozdaniu z wyniku lub jako korekta oczekiwanej marży umownej w zależności od charakteru zmiany oraz przyczyny jej wystąpienia. Jednostka ma wybór w jaki sposób rozpoznawać niektóre zmiany w stopie dyskontowej: w sprawozdaniu z wyniku lub w sprawozdaniu z całkowitych dochodów za dany okres.

Wcześniejsze zastosowanie MSSF 17 jest możliwe pod warunkiem wdrożenia MSSF 9 oraz MSSF 15.

- c) Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane sprawozdania finansowe i MSR 28 Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach: *Transakcje sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem* – odroczenie stosowania na czas nieokreślony

Zmiany dotyczą sprzedaży lub wniesienia aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem oraz wyjaśniają, że ujęcie zysku lub straty w transakcjach z udziałem jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia zależy od tego, czy sprzedane lub wniesione aktywa stanowią przedsięwzięcie.

- d) Zmiany dotyczące MSSF 2 Płatności oparte na akcjach - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku,

Zmiany doprecyzowują w jaki sposób ujmować niektóre typy płatności w formie akcji. Zmiany te wprowadzają wymogi dotyczące ujmowania:

- (i) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych w środkach pieniężnych, zawierających warunek osiągnięcia przez jednostkę określonych wyników gospodarczych,

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- (ii) transakcji płatności w formie akcji rozliczanych po potrąceniu podatku,
 - (iii) zmian transakcji płatności na bazie akcji z rozliczanych w środkach pieniężnych na rozliczane w instrumentach kapitałowych.
- d) KIMSF nr 22 Transakcje w walucie obcej - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Interpretacja wyjaśnia ujęcie księgowe transakcji uwzględniających otrzymanie lub zapłatę zaliczki w walucie obcej. Interpretacja dotyczy transakcji w walucie obcej, wówczas, gdy jednostka ujmuje niepieniężne aktyw lub zobowiązanie wynikające z otrzymania lub zapłaty zaliczki w walucie obcej, zanim jednostka ujmuje odnośne aktyw, koszt lub przychód.

- e) Zmiany dotyczące MSR 40 Nieruchomości inwestycyjne - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2018 roku

Zmiany mają na celu doprecyzowanie zasady przeniesienia aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych. Zmiana dotyczy paragrafu 57, w którym stwierdzono, że przeniesienie aktywów z i do nieruchomości inwestycyjnych następuje wyłącznie wówczas, gdy występują dowody na zmianę sposobu ich użytkowania. Lista sytuacji zawarta w paragrafach 57(a)-(d) została określona jako lista otwarta podczas, gdy aktualna lista jest listą zamkniętą.

- f) Poprawki do MSSF (2014-2016) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2017 roku/po 1 stycznia 2018 roku

- Zmiana MSR 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy*

Poprawka dotyczy eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w par. E3-E7 MSSF 1, ponieważ dotyczyły one minionych okresów sprawozdawczych i spełniły już swoje zadanie. Zwolnienia te umożliwiały jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy skorzystanie z tych samych ujawnień, jakie przysługiwały jednostkom stosującym je od dawna w odniesieniu do:

- i. Ujawniania pewnych danych porównawczych dotyczących instrumentów finansowych, wymaganych wskutek wprowadzenia poprawek do MSSF 7
- ii. Przedstawienie danych porównawczych do ujawnień wymaganych do MSR 19, dotyczących wrażliwości zobowiązań z tytułu zdefiniowanych świadczeń na założenia aktuarialne
- iii. Retrospektywnego zastosowania wymogów dotyczących jednostek inwestycyjnych, zawartych w MSSF 10, MSSF 12 i MSR 27.

- Zmiana MSSF 12 *Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach*

Poprawka precyzuje zakres MSSF 12 wskazując, że wymogi ujawniania informacji zawarte w tym standardzie, z wyjątkiem wymogów par. B10-B16, dotyczą udziałów klasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży, przeznaczone do podziału między właścicieli lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5. Poprawka powstała w związku z niejasnościami dotyczącymi wzajemnego oddziaływania wymogów ujawniania informacji zawartych w MSSF 5 i MSSF 12.

- Zmiany MSR 28 *Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach*

W poprawce doprecyzowano, że decyzja dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy (a nie metoda praw własności), którą mogą podjąć organizacje typu venture capital lub inne kwalifikujące się jednostki (np. fundusze wzajemne, fundusze powiernicze) podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia. Poprawka dotyczy także możliwości wyboru metody wyceny jednostki inwestycyjnej, będącej podmiotem stowarzyszonym lub wspólnym przedsięwzięciem jednostki niebędącej jednostką inwestycyjną – może ona zachować wycenę w wartości godziwej wykorzystywaną przez ten podmiot, stosując jednocześnie metodę praw własności.

- g) KIMSF 23 Niepewność interpretacji dotyczących podatku dochodowego - obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

Interpretacja wyjaśnia jak odzwierciedlić w sprawozdaniu finansowym niepewność związaną z ujmowaniem podatku dochodowego. Interpretacja dotyczy sytuacji gdy ujęcie danej transakcji lub okoliczności w prawie podatkowym jest niejasne lub sytuacji gdy jednostka nie jest pewna czy organy podatkowe zaakceptują podejście jednostki lub jej interpretację prawa podatkowego.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- h) Zmiany do MSSF 9 „Instrumenty finansowe” - Kontrakty z cechami przedpłat z ujemną rekompensatą (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)

Zmiana doprecyzowuje, iż instrumenty finansowe, które zawierają możliwość wczesnej ich spłaty (przedpłaty) mogąca skutkować ujemną rekompensatą mogą być wyceniane w zamortyzowanym koszcie lub w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody, w zależności od modelu biznesowego jednostki w zakresie zarządzania aktywami finansowymi.

- i) Zmiany do MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” - Udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach (opublikowane w dniu 12 października 2017 roku, obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019)

Celem zmiany jest wskazanie w jaki sposób wycenić udziały długoterminowe w jednostkach stowarzyszonych lub wspólnych przedsięwzięciach. Dodano paragraf 14A w celu wyjaśnienia, że jednostka stosuje MSSF 9, w tym wymogi dotyczące utraty wartości, do długoterminowych udziałów w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, które stanowią część inwestycji netto w jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, ale do których metoda praw własności nie jest stosowana. Skreślono paragraf 41 ponieważ Rada uznała, że powtórzyła w nim wymogi zawarte w MSSF 9 i wprowadziła zamieszanie w rachunkowości w odniesieniu do długoterminowych udziałów.

- j) Poprawki do MSSF (2015-2017) - zmiany w ramach procedury wprowadzania corocznych poprawek do MSSF – obowiązujące w odniesieniu do okresów sprawozdawczych rozpoczynających się w dniu lub po 1 stycznia 2019 roku

- Zmiana do MSSF 3 *Połączenia jednostek* MSSF 11 *Wspólne ustalenia umowne* Precyzuje, co następuje:

a) jednostka dokonuje ponownej wyceny udziału we wspólnej działalności, która spełnia definicję przedsięwzięcia, gdy uzyskuje nad nim kontrolę.

b) jednostka nie dokonuje ponownej wyceny udziału we wspólnej działalności, która spełnia definicję przedsięwzięcia, jeśli zmiana udziału we wspólnej działalności powoduje powstanie współkontroli lub jej utrzymanie.

- Zmiana do MSR 12 *Podatek dochodowy* Precyzuje, iż konsekwencje podatkowe wypłaty dywidend są ujmowane w taki sam sposób jak innych transakcji.
- Zmiana do MSR 23 *Koszty finansowania zewnętrznego* Precyzuje, iż jednostka traktuje jako część finansowania zewnętrznego o ogólnym charakterze każde finansowanie związane z wytworzeniem aktywa, kiedy aktywo to jest gotowe do użytkowania lub sprzedaży.

Według szacunków Spółki, wymienione wyżej standardy, interpretacje i zmiany do standardów nie będą miały istotnego wpływu na sprawozdanie finansowe Spółki.

Poniżej spółka prezentuje wyniki analizy wpływu wdrożenia obowiązujących od 1 stycznia 2018 r. standardów MSS15 i MSSF 9 na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 r.

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 MSSF 15

Z dniem 1 stycznia 2018 r. spółka przyjęła do stosowania MSSF 15, opublikowany i zatwierdzony przez parlament europejski do stosowania w Unii Europejskiej. W ramach wprowadzonych zmian dotyczących sposobu ujmowania i prezentacji przychodów z umów z klientami spółka dokonała przeglądu i analizy obowiązujących umów pod kątem wytycznych MSSF 15 według pięcioelementowego modelu ujmowania przychodów.

Dwa główne rodzaje prowadzonej działalności i osiągnięte z tego tytułu przychody wynikają z dwóch podstawowych segmentów działalności w których działa spółka tj. w branży handlowej i produkcyjnej wyrobów stalowych. Ze względu na rodzaj sprzedawanego dobra oraz zawieranych w związku z tym umów Zarząd te dwie kategorie przychodów poddaje regularnemu przeglądowi, w oparciu o które analizuje wskaźniki ekonomiczne, osiągnięty zysk oraz podejmuje decyzje operacyjne. Kategorie te, różnią się sposobem zawieranych umów, terminami płatności i oczekiwanymi przepływami pieniężnymi, jednak z uwagi na krótkoterminowy miesięczny okres realizacji zobowiązań w ramach wskazanych kategorii przychodów, moment spełnienia świadczeń ujmowany jest co do zasady w ramach jednego miesiąca, w którym następuje przeniesienie kontroli i który pokrywa się z dotychczasowym momentem przeniesienia ryzyka i korzyści w odniesieniu do sprzedawanych dóbr.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Przychody realizowane w ramach działalności handlowej dotyczą umów zawieranych przez **oddziały handlowe**, dotyczące głównie sprzedaży towarów i materiałów, a także wyrobów, których sprzedaż odbywa się na takich samych zasadach i warunkach jak towarów handlowych.

Przychody realizowane w ramach działalności produkcyjnej dotyczą głównie umów zawieranych przez **oddziały produkcyjne**, dotyczące sprzedaży wyrobów gotowych w postaci zbrojeń budowlanych i elementów konstrukcji.

Krótkoterminowy okres zawieranych umów i realizowanych z tego tytułu zobowiązań, krótkie terminy płatności, bezwarunkowe prawo do otrzymania wynagrodzenia od klienta, brak identyfikacji odrębnych zobowiązań do wykonania świadczeń skutkują w ocenie spółki brakiem istotnych zmian pod wpływem nowych przepisów MSSF 15. W ramach zawieranych z klientami umów dotyczących działalności handlowej prezentacja danych roku 2017 z tego tytułu nie ulegnie zmianie. Wszystkie bezwarunkowe prawa do otrzymania wynagrodzenia prezentowane są jako należności z tytułu dostaw i usług. Nie występują odrębne składniki aktywów z tytułu tego rodzaju umów. Zobowiązania z tytułu tych umów stanowią tak jak dotychczas zobowiązania z tytułu otrzymanych przedpłat. Nie ulegnie również zmianie moment rozpoznawania przychodów oraz ich wartość.

Drugą istotną kategorią przychodów, realizowanych przez spółkę są przychody osiągane z tytułu sprzedaży dokonywanej przez oddziały produkcyjne głównie w ramach sprzedaży zbrojeń budowlanych. Umowy zawierane z klientami mają w istotnym zakresie formę pisemną i stanowią grupę umów o zbliżonej konstrukcji pod kątem zapisów dotyczących zobowiązań umownych. Umowy realizowane są również na podstawie składanych zamówień. Zawierane są głównie na okres kilku miesięcy, aneksowane głównie w zakresie gwarancji ceny, co wynika głównie z dużej zmienności cen na rynku stalowym. Odbiorcami są generalni wykonawcy inwestycji lub ich podwykonawcy. Z uwagi na fakt, że jeden podmiot (nabywca) może realizować różnego rodzaju inwestycje, zawieranych może być kilka kontraktów, z jednym klientem, dotyczących sprzedaży zbrojeń, jednak różnych z uwagi na ich przeznaczenie, konstrukcje i projekt, zgodnie z którym należy je wykonać. Ponadto umowy zaczynają się i kończą w różnych terminach, dotyczą różnych tonaży, różnych budów i różnych inwestorów. Dlatego też umowy te nie są łączone i są traktowane jak odrębne. Wynagrodzenie do zapłaty z jednej umowy nie jest uzależnione od ceny czy wykonania drugiej umowy i bazuje na cenach rynkowych obowiązujących w dniu ich podpisania. Warunki współpracy z odbiorcami, określane są w zapisach umów lub ogólnych warunkach dostaw lub w zamówieniach, szczegóły dotyczące ilości, ceny w kontraktach szczegółowych.

Oceniając stosowanie wymogów przepisów MSSF 15, spółka odniosła się do całego portfela umów zawierających zbliżone wyżej opisane postanowienia umowne. Ta kategoria umów z klientami zawiera obietnicę dostarczenia wyrobów na budowę w ilości określonej w okresach miesięcznych. Zrealizowane w przeciągu każdego miesiąca dostawy, są ujmowane jako przychody na podstawie wystawianych faktur, a momentem w którym zostało spełnione zobowiązanie jest dostawa zbrojeń na budowę w raz wykonaną usługą transportową. W tym też momencie następuje przeniesienie kontroli nad wyrobem. Na koniec każdego m-ca, ewentualnie na początku przyszłego spółka ma już pewność co do wysokości przychodów, odzwierciedlających zapłatę której oczekuje, w krótkim terminie płatności liczoną od doręczenia faktur sprzedaży.

Powszechnie uwzględniane w umowach „produkcyjnych” gwarancje nie stanowią w ocenie spółki odrębnego zobowiązania do wykonania świadczenia. W praktyce klient nie ma możliwości zakupu gwarancji oddzielnie. W ramach udzielanych gwarancji jakościowych, spółka zobowiązuje się do ewentualnego dostarczenia partii wyrobu czy pojedynczej dostawy lub jej części wolnej od wad, w terminie kilkunastu dni od każdej z dostaw, na postawie których rozpoznawany jest przychód. W przypadku braków ilościowych również na bieżąco jest ujmowana reklamacja ilościowa, która najczęściej wynika z błędów fakturowania, gdyż sprzedaż jest dokonywana w oparciu o wagę teoretyczną.

W praktyce okres udzielonej gwarancji obowiązuje do momentu wbudowania produktów, a charakter zadań do wykonania w ramach udzielonej gwarancji nie stanowi w ocenie spółki zobowiązania do wykonania świadczenia. Nawet jeżeli gwarancje były udzielane na okresy kilku lat, to głównie jest to wynikiem stosownych i uznawanych praktyk w obrocie gospodarczym. Umowy pomiędzy inwestorem, a generalnym wykonawcą, zobowiązują wykonawców do ujmowania tego rodzaju zapisów w umowach na dostawy zbrojeń. Doświadczenia w tym zakresie pozwalają sądzić iż nie ma podstaw do odraczania momentu rozpoznawanego na dotychczasowych zasadach przychodu.

Udzielone gwarancje należytego wykonania, przedłużane w przypadku umów z tymi samymi kontrahentami spółka prezentuje zgodnie z MSR 37 jako zobowiązania warunkowe. Zakup wyrobów stalowych z pewnych źródeł, od renomowanych producentów, z potwierdzonymi certyfikatami jakości powoduje, że dotychczas nie miała miejsca sytuacja wystąpienia kontrahenta z roszczeniami z tytułu gwarancji należytego wykonania (zabezpieczających)

Wystawiane, w minimalnym zakresie korekty sprzedaży dotyczą głównie korekt ilościowych czy błędnych cen. Sprzedawane wyroby nie podlegają zwrotom, głównie w związku z ich specyfiką wykonania. Spółka nie była również obciążana karami czy odszkodowaniami, które jako przewidywane w zawieranych umowach stanowią elementy czyniące wynagrodzenie zmiennym. W oparciu zatem o dotychczasowe fakty i dane historyczne należy określić w momencie dostawy cenę sprzedaży uznać za cenę

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

transakcji. W oparciu o najbardziej prawdopodobny wariant tzn. brak kar, należy przyjąć w ocenie spółki (stosując metodę najlepszego szacunku), że ujmowane przychody są prezentowane w oparciu o prawidłową ustaloną cenę transakcji. Przyznawane dotychczas nabywcom w nieistotnej wartości rabaty, korygowały przychody w ramach roku, w którym zostały osiągnięte w ramach tego portfela umów.

Spółka na podstawie dokonanej analizy w ramach dwóch kategorii umów, nie zidentyfikowała istotnych kosztów, ponoszonych w związku z doporowadzeniem do zawarcia umów z klientami (prowizja od sprzedaży) Koszty ponoszone natomiast w związku z wykonywaniem umów zawartych z klientem są ujmowane w okresie realizacji przychodów z tytułu tych umów głównie zgodnie z zapisami MSR 2 Zapasy czy MSR 16 Rzeczowe aktywa trwałe lub MSR 38 Wartości niematerialne i prawne. Pomimo udzielanych krótkookresowo gwarancji ceny spółka z tytułu zawieranych umów oczkuje zysków, ponieważ zapewnia stałość kosztów materiałów niezbędnych do produkcji w odniesieniu do okresu gwarantowanej ceny sprzedaży. Wyroby stalowe ciągle podlegają wahaniom cenowym. Ryzyko, iż cena sprzedaży w danym okresie będzie niższa niż cena zakupu danego produktu jest niwelowane poprzez stałą kontrolę stanu zapasów i odpowiednią ich rotację.

Rozpoznawanym dotychczas, a także pod wpływem nowych przepisów MSSF 15 składnikiem aktywów jest prawo do zapłaty, w postaci należności z tytułu dostaw i usług, ujmowany jednocześnie jako przychody ze sprzedaży. Bez zmian pozostaje również prezentacja otrzymanych od klientów z góry przedpłać, stanowiących zobowiązanie do dostarczenia wyrobów i usług do czasu jego rozliczenia i ujęcia w przychodach po realizacji każdej z dostaw. W ramach zawieranych z klientami umów dotyczących działalności produkcyjnej prezentacja danych roku 2017 z tego tytułu również nie ulegnie zmianie. **W ocenie spółki nie występują istotne kwestie związane z zawieraniem umowami, które powinny być prezentowane w inny niż dotychczasowy sposób.**

Wpływ na sprawozdanie finansowe na dzień 1 stycznia 2018 MSSF 9

W 2017 roku Spółka przeprowadziła ocenę wpływu wprowadzenia MSSF 9 na stosowane przez Spółkę zasady (politykę rachunkowości) w odniesieniu do działalności Spółki lub jej wyników finansowych. Ocena została oparta na aktualnie dostępnych informacjach i może podlegać zmianom wynikającym z pozyskania dodatkowych informacji w okresie, kiedy Spółka zastosuje MSSF 9 *Instrumenty finansowe* po raz pierwszy.

W wyniku analizy (przeprowadzenia testów SPPI oraz oceny modelu biznesowego) Spółka nie spodziewa się istotnego wpływu wprowadzenia MSSF 9 na sprawozdanie z sytuacji finansowej oraz kapitał własny.

Spółka spodziewa się niewielkiego wzrostu odpisów z tytułu utraty wartości, z negatywnym wpływem na kapitał własny (zyski zatrzymane) na dzień 01.01.2018.

Ponadto, w wyniku zastosowania MSSF 9, zmieni się klasyfikacja instrumentów finansowych.

Zmiana zasad klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych

W miejsce dotychczasowych czterech kategorii aktywów finansowych wskazywanych przez MSR 39 *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena*, MSSF 9 *Instrumenty finansowe* definiuje trzy kategorie aktywów finansowych:

- aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe zgodnie z MSSF 9 *Instrumenty finansowe* klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia w kontekście stosowanego modelu biznesowego, w oparciu o który dane aktywo finansowe jest zarządzane oraz testu w zakresie występowania wyłącznie kapitałów i odsetek (test SPPI; ang. Solely Payments of Principal and Interest).

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Poniższa tabela ukazuje reklasyfikację poszczególnych instrumentów finansowych istniejących w Spółce

AKTYWA FINANSOWE	Kategoria instrumentów finansowych wg MSR 39	Kategoria instrumentów finansowych wg MSSF 9
	31.12.2017	01.01.2018
Akcje spółki Bowim S.A.	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Pozostałe aktywa finansowe - porozumienie inwestycyjne z 03.12.2010	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe	Pożyczki udzielone i należności własne	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Pożyczki udzielone	Pożyczki udzielone i należności własne	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	Pożyczki udzielone i należności własne	Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Przeprowadzona analiza wykazała, że znaczna część aktywów finansowych przedstawionych w tabeli powyżej charakteryzuje się przepływami pieniężnymi odpowiadającymi wyłącznie spłacie kapitału i odsetek oraz utrzymywane są w ramach modelu biznesowego opartego wyłącznie o pozyskiwanie przepływów pieniężnych, co przekłada się na ich klasyfikację jako aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie. (Dane finansowe zaprezentowane w nocie nr 15.)

Wprowadzenie zmodyfikowanego modelu utraty wartości uwzględniającego oczekiwane straty kredytowe na należności handlowe

W uzupełnieniu dotychczasowych zasad rozpoznawania strat kredytowych w oparciu o stratę poniesioną, Spółka na podstawie MSSF 9 *Instrumenty finansowe*, wprowadza zmodyfikowany model utraty wartości dot. należności handlowych oparty równocześnie o dotychczasowe zasady tworzenia odpisów aktualizujących oraz koncepcję oczekiwanych strat kredytowych, skutkujący rozpoznaniem odpisu z tytułu utraty wartości aktywów już od momentu ich początkowego ujęcia.

Dotychczasowe i nadal obowiązujące zasady tworzenia w spółce odpisów aktualizujących nie odnoszą się jedynie do opóźnień w spłacie, ale tworzone są na bazie wielu dostępnych informacji i historii współpracy z kontrahentami wtedy gdy wystąpią obiektywne przesłanki utraty wartości. Co do zasady, opóźnienie w płatności powyżej 90 dni, jest podstawą do analizy ryzyka i konieczności dokonania odpisu, przy czym ocena ryzyka nieściągalności jest podstawą do tworzenia odpisów aktualizujących na podstawie indywidualnej oceny zagrożenia ich płatności, gdy ściągnięcie pełnej kwoty przestało być prawdopodobne.

Wartość rezerw, którymi zgodnie z metodą oczekiwanych strat kredytowych powinny zostać objęte należności, dla których nie został utworzony odpis aktualizujący dla należności z tytułu dostaw i usług od pozostałych klientów oraz od jednostek powiązanych, Spółka oszacowała na podstawie danych historycznych tj. analizy historii tworzenia odpisów aktualizujących dot. spłaty należności na które w okresie późniejszym (do 12 m-cy) zostały utworzone odpisy. Oszacowana w ten sposób wartość oczekiwanych strat, w odniesieniu do należności na które nie został utworzony odpis, stanowi uzupełnienie modelu utraty wartości w odniesieniu do należności z tytułu dostaw i usług.

Należności z tytułu dostaw i usług objęte są częściowo umowami faktoringowymi (faktoring niepełny). Charakter umów ma na celu uzyskanie wcześniejszej spłaty należności handlowych, ale z uwagi na ryzyko, które pozostaje po stronie Spółki, nie pozwala na usunięcie należności z bilansu. Model biznesowy zakłada utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy (bez sprzedaży aktywów finansowych).

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

3.2. Założenie kontynuacji działalności gospodarczej i porównywalność sprawozdań finansowych

Roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Spółkę w okresie 12 miesięcy po ostatnim dniu bilansowym, czyli po 31 grudnia 2017 r. Zarząd Spółki nie stwierdza na dzień podpisania sprawozdania istnienia faktów i okoliczności, które wskazywałyby na zagrożenia dla możliwości kontynuowania działalności w okresie 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź istotnego ograniczenia dotychczasowej działalności.

Do dnia sporządzenia sprawozdania finansowego za 2017 rok nie wystąpiły istotne zdarzenia, które nie zostały, a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.

3.3. Opis przyjętych zasad (polityki) rachunkowości, w tym metod wyceny aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o zasadę kosztu historycznego, za wyjątkiem: przeszacowania do wartości godziwej na dzień przejścia na MSSF:

- środków trwałych,
- gruntów inwestycyjnych,
- inwestycji w nieruchomości.

Po początkowym ujęciu na każdy moment sporządzania sprawozdania finansowego wycenia się wg wartości godziwej aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz instrumenty pochodne.

Zobowiązania finansowe wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej. Ocenia się również czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych.

3.3.1. Prezentacja sprawozdań z uwzględnieniem segmentów operacyjnych

Zgodnie z MSSF 8, przez segment operacyjny rozumie się komponent jednostki:

- a) który angażuje się w działalność gospodarczą, w związku z którą można uzyskiwać przychody i ponosić koszty (w tym przychody i koszty związane z transakcjami z innymi komponentami tej samej jednostki);
- b) którego wyniki działalności są regularnie przeglądane przez główny organ odpowiedzialny za podejmowanie decyzji operacyjnych w jednostce oraz wykorzystujący te wyniki przy podejmowaniu decyzji o zasobach alokowanych do segmentu i przy ocenie wyników działalności segmentu;
- c) w przypadku którego są dostępne oddzielne informacje finansowe.

W kontekście wyżej przytoczonej definicji, Zarząd patrzy na segment operacyjny jako na dający się wyodrębnić obszar działalności gospodarczej Spółki zajmujący się dystrybucją wyrobów lub świadczeniem usług (segment branżowy) lub działający w określonym środowisku ekonomicznym (segment geograficzny), z działalnością którego jest związane ryzyko charakterystyczne dla danego obszaru działalności Spółki i działalność którego jest analizowana pod kątem jej ekonomicznej efektywności.

Ważnym kryterium wyodrębnienia segmentu jest dostępność danych finansowych identyfikowalnych jednoznacznie z segmentem umożliwiających analizę zarządczą danego segmentu.

Podstawowym wzorem przyjętym przez Spółkę dla celów sprawozdawczości wewnętrznej jest sprawozdawczość według segmentów branżowych. Dla tych segmentów dostępne są wyodrębnione, identyfikowalne z nimi dane finansowe, które są wykorzystywane dla celów zarządczych m.in. do oceny rentowności danego obszaru, czy też do budowania systemów motywowania pracowników związanych z danym obszarem.

Biorąc pod uwagę powyższe w grupie wydzielone są następujące dwa podstawowe segmenty operacyjne:

- a) segment działalności handlowej,
- b) segment działalności produkcyjnej.

Dla tych segmentów prowadzona jest odrębna ewidencja przychodów ze sprzedaży i kosztów danego segmentu.

Przychody ze sprzedaży segmentu – rozumiane są jako wszystkie przychody bezpośrednio identyfikowalne z danym segmentem, których wypracowanie związane jest z aktywnością danego segmentu, tj. zarówno przychody ze sprzedaży (produktów, towarów, materiałów i usług), jak i dające się przypisać do segmentu pozostałe przychody operacyjne i finansowe.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty związane z segmentem – obejmują koszty sprzedanych towarów, materiałów, produktów, koszty sprzedaży oraz dające się przypisać do segmentu koszty sprzedaży, pozostałe koszty operacyjne i koszty finansowe. Koszty ogólnego zarządu, nie dające się przypisać do segmentu pozostałe koszty operacyjne i finansowe a także obciążenia z tytułu podatku dochodowego nie są przypisywane bezpośrednio do segmentów.

3.3.2. Podstawowe zasady wyceny obowiązujące w Spółce

Przychody i koszty działalności operacyjnej

Wysokość przychodów ustala się według wartości godziwej zapłaty otrzymanej bądź należnej ze sprzedaży towarów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty. Przychody ze sprzedaży towarów wykazuje się, jeżeli zostaną spełnione wszystkie bez wyjątku poniższe warunki:

- przekazanie nabywcy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z praw własności do towarów, wyrobów gotowych i materiałów,
- ustanie zaangażowanie w zarządzanie i sprawowanie kontroli nad sprzedanymi towarami, wyrobami gotowymi i materiałami w stopniu, w jakim funkcję taką realizuje wobec zapasów, do których ma prawo własności, ani też nie sprawuje nad nimi efektywnej kontroli,
- kwotę przychodów można wycenić w wiarygodny sposób,
- istnieje prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych z tytułu transakcji,
- koszty poniesione oraz przewidziane do poniesienia przez jednostkę gospodarczą w związku z transakcją, można wycenić w sposób wiarygodny.

W przychodach ze sprzedaży ujmowane są przychody powstające ze zwykłej działalności operacyjnej Spółki tj. przychody ze sprzedaży produktów, usług, towarów i materiałów, z uwzględnieniem udzielonych rabatów i innych zmniejszeń ceny sprzedaży.

Koszty działalności operacyjnej

uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych, o wiarygodnie określonej wartości, w formie zmniejszenia wartości aktywów albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów, tzn. stosując zasadę współmierności, poprzez rachunek rozliczeń międzyokresowych kosztów czynnych i biernych.

Rachunek kosztów prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów, przy czym za podstawowy układ sprawozdawczy kosztów w rachunku zysków i strat przyjmuje się wariant kalkulacyjny

Całkowity koszt sprzedanych towarów, produktów i materiałów stanowi:

- koszt wytworzenia sprzedanych produktów,
- wartość sprzedanych towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Pozostałe przychody operacyjne

pośrednio związane z prowadzoną działalnością, w tym w szczególności:

- przychody oraz zyski z inwestycji,
- odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,
- rozwiązanie niewykorzystanych rezerw, utworzonych uprzednio w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych,
- zysk ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Pozostałe koszty operacyjne

związane pośrednio z działalnością operacyjną, w tym w szczególności:

- straty z inwestycji finansowych,
- odpis z tytułu utraty wartości aktywów finansowych utrzymywanych do terminu wymagalności, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, pożyczek i udziałów w jednostkach zależnych i stowarzyszonych,

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- utworzone rezerwy na sprawy sporne, kary i odszkodowania i inne koszty pośrednio związane z działalnością operacyjną, przekazane darowizny,
- strata ze zbycia rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych.

Przychody finansowe

stanowiące przede wszystkim przychody związane z finansowaniem działalności spółki, w tym:

- zyski z tytułu różnic kursowych netto powstające wyłącznie na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności spółki (pożyczki, kredyty, obligacje, leasing finansowy itp.).

Koszty finansowe

związane z finansowaniem działalności spółki, w tym w szczególności:

- odsetki od kredytu bankowego w rachunku bieżącym,
- odsetki od krótkoterminowych i długoterminowych pożyczek, kredytów w tym dyskonto zobowiązań,
- straty z tytułu różnic kursowych netto powstające na zobowiązaniach pochodzących ze źródeł finansowania działalności spółki,
- zmiany wysokości rezerwy wynikające z przybliżania czasu wykonania zobowiązania (tzw. Efekt odwracania dyskonta).

Dotacje państwowe

pieniężne dotacje do aktywów prezentuje się w sprawozdaniu z sytuacji finansowej jako rozliczenia międzyokresowe przychodów. Dotacji nie ujmuje się dopóki nie istnieje wystarczająca pewność, że jednostka gospodarcza spełni warunki związane z dotacjami oraz, aż dotacje będą otrzymane.

Pieniężne dotacje ujmuje się w systematyczny sposób jako przychód w poszczególnych okresach, aby zapewnić ich współmierność z odnośnymi kosztami, które dotacje mają w zamierzeniu kompensować. Nie zwiększają one bezpośrednio kapitału własnego.

Podatki, w tym podatek odroczony

na obowiązkowe obciążenia wyniku składają się: podatek bieżący (CIT) oraz podatek odroczony.

Bieżące obciążenie podatkowe

jest obliczane na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk (strata) podatkowa różni się od księgowego zysku (straty) netto w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji kosztów i przychodów, które nigdy nie będą podlegały opodatkowaniu. Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku obrotowym.

Podatek odroczony

jest wyliczany metodą bilansową jako podatek podlegający zapłaceniu lub zwrotowi w przyszłości w oparciu o różnice pomiędzy wartościami bilansowymi aktywów i pasywów, a odpowiadającymi im wartościami podatkowymi wykorzystywanymi do wyliczenia podstawy opodatkowania.

Rezerwa na podatek odroczony

jest tworzona od wszystkich dodatnich różnic przejściowych podlegających opodatkowaniu, natomiast składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego jest rozpoznawany do wysokości w jakiej jest prawdopodobne, że będzie można pomniejszyć przyszłe zyski podatkowe o rozpoznane ujemne różnice przejściowe.

Pozycja aktywów lub rezerwy z tytułu podatku odroczonego nie powstaje, jeśli różnica przejściowa powstaje z tytułu pierwotnego ujęcia wartości firmy lub z tytułu pierwotnego ujęcia innego składnika aktywów lub zobowiązania w transakcji, która nie ma wpływu ani na wynik podatkowy ani na wynik księgowy.

Wartość składników aktywów z tytułu podatku odroczonego podlega analizie na każdy dzień bilansowy, a w przypadku gdy spodziewane przyszłe zyski podatkowe nie będą wystarczające dla realizacji składnika aktywów lub jego części, następuje jego odpis.

Podatek odroczony jest wyliczany przy użyciu stawek podatkowych, które będą obowiązywać w momencie, gdy pozycja aktywów zostanie zrealizowana lub zobowiązanie stanie się wymagalne.

Podatek odroczony jest ujmowany w rachunku zysków i strat, poza przypadkiem, gdy dotyczy on pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym. W tym ostatnim wypadku podatek odroczony jest również rozliczany bezpośrednio w kapitale własnym. W bilansie podatek odroczony wykazywany jest w podziale na aktywa z tytułu podatku odroczonego oraz rezerwę na podatek odroczony bez dokonywania kompensat.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rzeczowe aktywa trwałe

to środki trwałe:

- które są utrzymywane przez jednostkę w celu wykorzystywania ich w procesie produkcyjnym, przy dostawach towarów i świadczeniu usług lub w celach administracyjnych,
- którym towarzyszy oczekiwanie, iż będą wykorzystywane przez czas dłuższy niż jeden rok,
- w stosunku, do których istnieje prawdopodobieństwo, iż jednostka uzyska w przyszłości korzyści ekonomiczne związane ze składnikiem majątkowym,
- których wartość można określić w sposób wiarygodny.

Środki trwałe

są wyceniane w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Cenę nabycia (koszt wytworzenia) powiększają koszty finansowania zewnętrznego zaciągniętego na nabycie lub wytworzenie dostosowywanego składnika rzeczowych aktywów trwałych.

Opierając się na głównych założeniach MSSF uznano, że grunty w wieczystym użytkowaniu spełniają warunek zaliczenia do aktywów i można je sprzedać, w związku z tym są ujawnionym bilansowo aktywem. Grunty w użytkowaniu wieczystym nie podlegają amortyzacji, gdyż ich wartość rezydualna jest co najmniej równa ich wartości księgowej.

Wszystkie rzeczowe aktywa trwałe amortyzowane są metodą liniową.

Amortyzacja

rozpoczyna się, gdy środek trwały jest dostępny do użytkowania. Amortyzacji zaprzestaje się na wcześniejszą z dat: gdy środek trwały zostaje zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub jest zawarty w grupie do zbycia, która jest zaklasyfikowana jako przeznaczona do sprzedaży) zgodnie z MSSF 5 Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana, lub zostaje usunięty z ewidencji bilansowej na skutek likwidacji, sprzedaży bądź wycofania z użytkowania.

Podstawę naliczania odpisów amortyzacyjnych stanowi cena nabycia/koszt wytworzenia środka trwałego pomniejszona o jego szacunkową wartość końcową.

Poszczególne istotne części składowe środka trwałego (komponenty), których okres użytkowania różni się od okresu użytkowania całego środka trwałego oraz których cena nabycia/koszt wytworzenia jest istotny w porównaniu z ceną nabycia/koszem wytworzenia całego składnika rzeczowych aktywów trwałych amortyzowane są odrębnie, przy zastosowaniu stawek amortyzacyjnych odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania.

Planowany okres ekonomicznej użyteczności wynosi:

– budynki	od 3 do 50 lat
– budowle	od 7,5 do 43 lat
– urządzenia techniczne i maszyny	od 1,5 do 30 lat
– środki transportu	od 1,5 do 15 lat
– pozostałe środki trwałe	od 1,5 do 25 lat

Pozycje rzeczowych aktywów trwałych, które zostały przeszacowane do wartości godziwej na dzień 1 stycznia 2008 r., czyli na dzień zastosowania przez spółkę po raz pierwszy MSSF, zostały wycenione w oparciu o koszt założony, którym jest ustalona na dzień przejścia na MSSF wartość godziwa.

Okresy użytkowania są poddawane corocznej weryfikacji, a w razie potrzeby, korygowane począwszy od kolejnego roku obrotowego.

Leasing

Umowa leasingu w ramach, której zasadniczo całość ryzyka i wszystkie pożytki z tytułu posiadania aktywów zostały przeniesione na leasingobiorcę, klasyfikuje się jako leasing finansowy. Przedmiot leasingu finansowego ujmuje się w aktywach z dniem rozpoczęcia leasingu według niższej z dwóch kwot: wartości godziwej przedmiotu leasingu lub wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych.

Podlegające amortyzacji aktywa nabyte w ramach leasingu finansowego amortyzowane są przez okres użytkowania aktywów.

Leasing, przy którym znacząca część ryzyka i pożytków z tytułu posiadania pozostaje udziałem leasingodawcy stanowi leasing operacyjny.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wartości niematerialne

aktywowane są wg ceny ich nabycia. Okres użytkowania wartości niematerialnych zostaje oceniony i uznany za nieograniczony bądź ograniczony.

Dodatnia wartość firmy nie jest amortyzowana, lecz corocznie poddawana weryfikacji pod kątem ewentualnej utraty jej wartości.

Na koniec okresu sprawozdawczego wartości niematerialne wycenia się w cenie nabycia pomniejszonej o skumulowaną kwotę odpisów amortyzacyjnych i skumulowaną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Odpisów amortyzacyjnych od wartości niematerialnych dokonuje się metodą liniową, przez okres przewidywanego użytkowania, który dla oprogramowania komputerowego wynosi 2 do 10 lat.

Utrata wartości aktywów niefinansowych

Co najmniej raz w roku, na każdy dzień bilansowy kończący rok obrotowy, dokonuje się przeglądu wartości bilansowej składników majątku trwałego oraz wartości firmy powstałej w wyniku połączenia jednostek w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości.

W przypadku, gdy stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. Wartość odzyskiwalna ustalona jest jako kwota wyższa z dwóch wartości, a mianowicie: wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży lub wartości użytkowej, która odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne, jeśli występuje, dla danego aktywa.

Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości księgowej netto składnika aktywów, wartość księgowa jest pomniejszana do wartości odzyskiwalnej. Strata z tego tytułu jest ujmowana jako koszt w okresie, w którym nastąpiła utrata wartości. W sytuacji odwrócenia utraty wartość netto składnika aktywów zwiększana jest do nowej wartości odzyskiwalnej, nie wyższej jednak od wartości tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby utrata wartości nie została rozpoznana w poprzednich okresach. Odwrócenie utraty wartości ujmowane jest jako korekta kosztów okresu, w którym ustały przesłanki powodujące utratę wartości.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych to akcje i udziały w podmiotach, w odniesieniu do których Spółka ma zdolność kontrolowania ich polityki finansowej i operacyjnej w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych z jej działalności, co zwykle towarzyszy posiadaniu większości ogólnej liczby głosów w organach stanowiących.

Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych to akcje i udziały w podmiotach, na które Spółka wywiera znaczący wpływ i które nie są ani jej jednostkami zależnymi, ani wspólnym przedsięwzięciem.

Znaczący wpływ jest to zdolność do uczestniczenia w podejmowaniu decyzji na temat polityki finansowej operacyjnej jednostki, w której dokonano inwestycji, niepolegająca jednak na sprawowaniu kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki. Zakłada się, że Spółka wywiera znaczący wpływ na jednostkę, jeżeli posiada bezpośrednio lub pośrednio 20% głosów w jednostce, w której dokonała inwestycji, chyba że można w sposób oczywisty wykazać, że tak nie jest. Przy dokonywaniu oceny czy Spółka wywiera znaczący wpływ uwzględnia się istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych nie zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży ujmują się w cenie nabycia zgodnie z MSR 27 skorygowanej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości zgodnie z MSR 36.

Cenę nabycia stanowi wartość godziwa na dzień wymiany aktywów wydanych, zobowiązań zaciągniętych lub wziętych na siebie oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez Spółkę w zamian za udziały lub akcje w nabywanej jednostce zależnej powiększona o wszystkie koszty, które można bezpośrednio przypisać nabyciu udziałów lub akcji.

Odpisy aktualizujące wartość inwestycji w spółkach zależnych ujmowane są w kosztach finansowych. W momencie ustania przesłanek wskazujących na utratę wartości posiadanych inwestycji w spółkach podporządkowanych uprzednio utworzony odpis jest w całości lub w części rozwiązywany w przychody w finansowe.

Instrumenty finansowe obejmują

a) **Aktywa finansowe** klasyfikowane do następujących kategorii:

- aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- aktywa finansowe dostępne do sprzedaży,
- pożyczki udzielone i należności własne.

b) **Zobowiązania finansowe** klasyfikowane są do następujących kategorii:

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Podstawę dokonania klasyfikacji stanowi cel nabycia aktywów finansowych oraz ich charakter. Spółka określa klasyfikacje swoich aktywów finansowych przy ich początkowym ujęciu, a następnie poddaje ją weryfikacji na każdy dzień sprawozdawczy.

Aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy to aktywa i zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu oraz aktywa i zobowiązania, które przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane według wartości godziwej przez wynik finansowy, zgodnie z MSR 39.

Składnik aktywów finansowych zalicza się do instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu, jeżeli:

- został nabyty głównie w celu sprzedaży w krótkim terminie,
- stanowi część portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków,
- jest instrumentem pochodnym.

Instrumenty pochodne wyceniane są według wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niewyznaczonych na zabezpieczające ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to instrumenty, niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie będące pożyczkami i należnościami, inwestycjami utrzymywanymi do upływu terminu wymagalności ani aktywami finansowymi wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy. Do tej kategorii Spółka zalicza głównie instrumenty, które zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są w wartości godziwej. Zyski lub straty wynikające z wyceny składnika aktywów finansowych zaliczonych do tej kategorii ujmują się bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny, którego zmiany prezentowane są w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, za wyjątkiem odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości oraz różnic kursowych dotyczących pieniężnych aktywów finansowych, do momentu wyłączenia składnika aktywów finansowych z bilansu, kiedy skumulowane zyski lub straty poprzednio ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny ujmują się w rachunku zysków i strat.

Pożyczki i należności to nie będące instrumentami pochodnymi aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, które nie są notowane na aktywnym rynku. Powstają wówczas, gdy jednostka wydaje środki pieniężne, dostarcza towary lub usługi bezpośrednio dłużnikowi, nie mając intencji zaklasyfikowania tych należności do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Pożyczki i należności zalicza się do aktywów obrotowych, o ile termin ich wymagalności nie przekracza 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Na dzień bilansowy pożyczki i należności wycenia się w wysokości zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej lub przypadku braku istotnych różnic w kwocie wymagającej zapłaty. Główną pozycję należności stanowią należności z tytułu dostaw i usług. Z uwagi na krótki termin ich płatności (głównie od 30 do 90 dni) wykazywane są one w wartości nominalnej. Natomiast od należności, których termin płatności został istotnie przekroczony tworzone są odpisy aktualizacyjne na podstawie indywidualnej oceny zagrożenia ich płatności, gdy ściąganie pełnej kwoty przestało być prawdopodobne.

Należności są odpisywane w koszty w momencie stwierdzenia ich nieściągalności.

Należności handlowe inwentaryzuje się metodą potwierdzania sald. Wszystkie należności krótkoterminowe i długoterminowe od spółek powiązanych są potwierdzone wzajemnie na dzień sporządzania sprawozdań finansowych.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, które wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmują się metodą efektywnego dochodu. Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Zapasy

do zapasów w spółce zalicza się: towary, materiały, wyroby gotowe.

Przychód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- towary i materiały – według cen nabycia,
- wyroby gotowe – na poziomie rzeczywistych kosztów wytworzenia,

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Rozchód składników zapasów wyceniany jest według następujących zasad:

- towary i materiały – według cen przeciętnych ustalonych w wysokości średniej ważonej cen danego składnika,
- wyroby gotowe i półfabrykaty – wycena wg cen ewidencyjnych korygowanych odchyleniami do poziomu rzeczywistego kosztu wytworzenia,

Zapasy wycenia się według następujących zasad:

- materiały i towary – według cen przeciętnych ustalonych jak dla rozchodu,
- wyroby gotowe – na podstawie narastających rzeczywistych kosztów wytworzenia .

Na koniec okresu sprawozdawczego zapasy wyceniane są według przyjętych powyżej zasad, jednakże na poziomie nie wyższym od wartości ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania. Wartość netto możliwa do uzyskania materiałów i towarów wykazywane są w cenie nabycia nie wyższej od ich wartości netto możliwej do odzyskania. Produkcja w toku, półfabrykaty oraz wyroby gotowe wyceniane są w koszcie wytworzenia nie wyższym od cen sprzedaży.

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

obejmują głównie gotówkę w kasie i na rachunkach bankowych, wykazywane wg wartości nominalnej.

Aktywa przeznaczone do sprzedaży i działalność zaniechana

aktywa zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 wykazywane są w odrębnej pozycji i wyceniane w wartości godziwej lub cenie nabycia w zależności, która z nich jest niższa.

Działalność zaniechana jest rozpoznawana i ujawniana w sprawozdaniu finansowym wtedy, gdy zostanie podjęta decyzja o zbyciu odrębnej, ważnej dziedziny działalności i której aktywa, zobowiązania i wyniki finansowe mogą zostać wyraźnie wydzielone operacyjnie lub dla celów sprawozdawczości finansowej. Zysk lub strata netto działalności zaniechanej oraz zysk lub strata z jej zbycia są wykazywane odrębnie w rachunku zysków i strat. Przepływy środków pieniężnych netto, które można przypisać do działalności zaniechanej są prezentowane odrębnie w sprawozdaniu z przepływów środków pieniężnych.

Kapitał własny

kapitał własny stanowią:

- kapitał akcyjny,
- akcje własne,
- pozostałe kapitały, na które składają się kapitały rezerwowe, zapasowe i z aktualizacji wyceny,
- zyski zatrzymane, na które składają się:
 - niepodzielony zysk lub niepokryta strata z lat ubiegłych (skumulowane zyski/straty z lat ubiegłych),
 - wynik finansowy bieżącego okresu obrotowego.

Instrumenty kapitałowe ujmowane są w wartości uzyskanych wpływów pomniejszonych o bezpośrednie koszty emisji.

Akcje własne wykazywane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w kapitałach jako wielkość ujemna, a wyceniane są według cen nabycia, za którą uważa się - cenę zakupu powiększoną o koszty bezpośrednio związane z ich zakupem.

Rezerwy

tworzone są w przypadku, kiedy na spółce ciąży istniejący obowiązek prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego obowiązku. Rezerwy wycenia się w wysokości stanowiącej -najbardziej właściwy szacunek nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku na dzień finansowy.

W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej odzwierciedlającej aktualne oceny rynkowe wartości pieniądza oraz ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Zgodnie z wymogami MSR1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” rezerwy w bilansie prezentowane są odpowiednio jako krótko- i długoterminowe.

Rezerwy tworzy się w szczególności w odniesieniu do następujących tytułów:

- odroczony podatek dochodowy, tworzony w związku z wystąpieniem dodatnich różnic przejściowych między wartością księgową aktywów i pasywów, a ich wartością podatkową,
- przyszłe świadczenia pracownicze – odpawy emerytalno-rentowe oraz niewykorzystane urlopy,

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- przewidywane skutki toczących się postępowań sądowych,
- inne przyszłe zobowiązania wynikające ze spraw w toku.

Emitent tworzy rezerwy krótko- i długoterminowe na świadczenia emerytalno-rentowe w oparciu o wyliczenia aktuarialne oraz rezerwę na niewykorzystane urlopy.

Świadczenia pracownicze

w spółce wypłacane są świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych.

Zobowiązanie bilansowe z tytułu tych świadczeń równe jest wartości bieżącej zobowiązania z tytułu określonych świadczeń na koniec okresu sprawozdawczego z uwzględnieniem zysków i strat aktuarialnych oraz kosztów przeszłego zatrudnienia. Wysokość zobowiązań z tytułu określonych świadczeń szacowana jest na koniec okresu sprawozdawczego przez niezależnego aktuarium metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych. Wartość bieżącą zobowiązania z tytułu określonych świadczeń ustala się poprzez zdyskontowanie szacowanych przyszłych wypływów pieniężnych przy zastosowaniu stop procentowych obligacji skarbowych wyrażonych w walucie przyszłej wypłaty świadczeń, o terminach zapadalności zbliżonych do terminów regulowania odnośnych zobowiązań. Zgodnie z MSR 19 Świadczenia pracownicze stopa dyskontowa powinna być oparta o rentowność wysoce płynnych obligacji komercyjnych o niskim stopniu ryzyka.

W przypadku braku rozwiniętego rynku takich obligacji, a z taką sytuacją mamy do czynienia w Polsce, należy zastosować występujące na koniec okresu sprawozdawczego rynkowe stopy zwrotu z obligacji skarbowych.

Zyski i straty aktuarialne powiększają lub zmniejszają koszty w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały.

Kredyty i pożyczki

ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne. Po początkowym ujęciu, kredyty i pożyczki wykazuje się według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu). Wszelkie różnice pomiędzy otrzymaną kwotą (pomniejszoną o koszty transakcyjne), a wartością wykupu ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania odnośnych umów metodą efektywnej stopy procentowej.

Kredyty i pożyczki zalicza się do zobowiązań krótkoterminowych, chyba że Spółka posiada bezwarunkowe prawo do odroczenia spłaty zobowiązania, o co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego.

Zobowiązania handlowe i pozostałe

stanowią obecny, wynikający ze zdarzeń przeszłych obowiązek spółki, którego wypełnienie według oczekiwań, spowoduje wypływ z jednostki środków zawierających w sobie korzyści ekonomiczne.

Do zobowiązań zalicza się:

- zobowiązania z tytułu dostaw i usług,
- zobowiązania z tytułu ceł, podatków, ubezpieczeń i innych tytułów publicznoprawnych,
- zobowiązania z tytułu wynagrodzeń,
- pozostałe zobowiązania.

Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu dostaw i usług ujmuje się w bilansie w wartości nominalnej.

Wartość księgowa tych zobowiązań odpowiada w przybliżeniu wartości określającej wysokość zamortyzowanego kosztu, przy wykorzystaniu efektywnej stopy procentowej. Zobowiązań krótkoterminowych nie dyskontuje się.

Zobowiązania wobec Banku z tytułu faktoringu prezentowane są w bilansie jako zobowiązania krótkoterminowe wobec pozostałych jednostek i wycenia się je w kwocie wymaganej zapłaty. Odsetki i prowizje naliczane i pobierane są w momencie przekazania faktury do factoringu i obciążają bieżący wynik jednostki.

Zobowiązania niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

3.3.3. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Spółki jest w złoty polski (PLN).

Sprawozdanie finansowe przedstawiono w tysiącach złotych („tys. PLN”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, denominowane są w PLN.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Dane liczbowe zaokrąglą się według ogólnych zasad: liczby mniejsze niż 500 zł pomija się, a opiewające na 500 zł i więcej - podwyższa się do pełnych tysięcy złotych" pod warunkiem, że prezentacja "w tysiącach zł" nie zniekształca obrazu jednostki zawartego w sprawozdaniu finansowym.

b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat, o ile nie odracza się ich w kapitale własnym, gdy kwalifikują się do uznania za zabezpieczenie przepływów pieniężnych i zabezpieczenie udziałów w aktywach netto.

3.3.4. Testy na utratę wartości niematerialnych i prawnych

Co najmniej raz w roku, dla każdej wartości niematerialnej i prawnej o nieokreślonym okresie użytkowania, Spółka dokonuje testu na utratę wartości, a także wówczas, gdy występowałyby oznaki, że dana wartość niematerialna i prawna mogła utracić wartość.

3.4. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

a) Profesjonalny osąd

W procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości wobec zagadnień podanych poniżej, największe znaczenie, oprócz szacunków księgowych, miał profesjonalny osąd kierownictwa.

Klasyfikacja umów leasingowych - Konsorcjum Stali S.A. dokonuje klasyfikacji leasingu jako operacyjnego lub finansowego w oparciu o ocenę, w jakim zakresie ryzyko i pożytki z tytułu posiadania przedmiotu leasingu przypadają w udziale leasingodawcy, a w jakim leasingobiorcy. Ocena ta opiera się na treści ekonomicznej każdej transakcji.

b) Niepewność szacunków

Poniżej omówiono podstawowe założenia dotyczące przyszłości i inne kluczowe źródła niepewności występujące na dzień bilansowy, z którymi związane jest istotne ryzyko znaczącej korekty wartości bilansowych aktywów i zobowiązań w następnym roku finansowym.

- **Utrata wartości aktywów trwałych** - Zgodnie z MSR 36 utrata wartości składnika aktywów następuje wyłącznie wówczas, gdy wartość bilansowa składnika aktywów jest wyższa od jego wartości odzyskiwalnej. Na podstawie tego standardu spółka dokonuje corocznej oceny okresów użyteczności środków trwałych oraz corocznie przeprowadzany jest test na utratę wartości firmy powstałej w wyniku połączenia jednostek w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na możliwość utraty ich wartości.
- **Stawki amortyzacyjne** - Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych. W jednostce corocznie dokonuje się weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności na podstawie bieżących szacunków.
- **Świadczenia pracownicze** - Rezerwy z tytułu świadczeń pracowniczych zostały oszacowane za pomocą metod aktuarialnych.
- **Pozostałe rezerwy** - szacowane są w zależności od poziomu i prawdopodobieństwa wystąpienia zobowiązania przy określonych założeniach
- **Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego** - rozpoznaje się składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.
- **Odpisy aktualizujące wartość należności** - odpisu z tytułu utraty wartości należności dokonuje się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że jednostka nie będzie w stanie otrzymać wszystkich należnych kwot z uwzględnieniem stopnia ryzyka, jakie wiąże się z daną należnością.
- **Odpisu z tytułu utraty wartości zapasów** - dokonuje się, jeśli w wyniku porównania wartości historycznych z wartościami aktualnymi na dzień bilansowy (wartości netto możliwe do uzyskania) jednostka stwierdza, że posiadane zapasy utraciły swoją wartość. Dokonując szacunków wartości netto możliwej do uzyskania Zarząd Spółki opiera się na najbardziej wiarygodnych dowodach, dostępnych w czasie ich sporządzenia, co do przewidywanej kwoty, możliwej do zrealizowania z tytułu sprzedaży zapasów.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- **Odpisy z tytułu utraty wartości aktywów finansowych** - dokonuje się gdy w ocenie Zarządu istnieje ryzyko, iż nie przyniosą one w przyszłości korzyści ekonomicznych.
- **Wartość godziwą instrumentów finansowych**, dla których nie istnieje aktywny rynek wycenia się wykorzystując odpowiednie techniki wyceny, przy wyborze których Zarząd Konsorcjum Stali S.A. kieruje się profesjonalnym osądem. Sposób ustalania wartości godziwej poszczególnych instrumentów finansowych został przedstawiony w nocie *Instrumenty Finansowe*

Szacunki i założenia, które mają istotny wpływ na wartości ujawnione w jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały ujęte w następujących notach:

- rzeczowe aktywa trwałe (nota 12),
- wartości niematerialnych (nota 13),
- zapasów (nota 20),
- należności handlowych (nota 21),
- krótkoterminowe aktywa finansowe (nota 17, 18).

3.5. Zmiany zasad (polityki) rachunkowości

Nie nastąpiły zmiany w zasadach (polityce) rachunkowości w stosunku do zastosowanej do sporządzenia sprawozdania finansowego zakończonego 31 grudnia 2016 roku, z wyjątkiem standardów obowiązujących od 1 stycznia 2017, niemających znaczącego wpływu na dotychczas stosowaną politykę rachunkowości.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

4. DODATKOWE NOTY I OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO**Nota 1. PRZYCHODY ZE SPRZEDAŻY**

Zgodnie z MSR 18 przychody ze sprzedaży produktów, towarów, materiałów i usług, po pomniejszeniu o podatek od towarów i usług, rabaty i upusty są rozpoznawane w momencie, gdy znaczące ryzyko i korzyści wynikające z ich własności zostały przeniesione na kupującego.

1. Przychody ze sprzedaży i przychody ogółem Spółki prezentują się następująco:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Działalność kontynuowana		
Sprzedaż towarów i materiałów	942 294	749 319
Sprzedaż produktów i usług	580 271	464 402
SUMA przychodów ze sprzedaży	1 522 565	1 213 721
Pozostałe przychody operacyjne	1 881	1 367
Przychody finansowe	3 938	3 855
SUMA przychodów ogółem z działalności kontynuowanej	1 528 384	1 218 943

2. Przychody ze sprzedaży - szczegółowa struktura geograficzna:

Miejsce	01.01 - 31.12.2017		01.01 - 31.12.2016	
	w tys. zł.	w %	w tys. zł.	w %
Kraj	1 517 212	99,65%	1 209 865	99,68%
Eksport, w tym:	5 353	0,35%	3 856	0,32%
Unia Europejska	816	0,05%	802	0,07%
Norwegia	0	0,00%	6	0,00%
Rosja, Białoruś, Ukraina	4 537	0,30%	3 046	0,25%
Korea	0	0,00%	2	0,00%
Razem	1 522 565	100,00%	1 213 721	100,00%

Przychody z działalności zaniechanej nie wystąpiły.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 2. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW OPERACYJNYCH

Lp.	Wyszczególnienie	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Ogółem	
		01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
1	Przychody segmentu	1 157 624	914 379	366 019	300 315	1 523 643	1 214 694
	w tym:						
	Przychody ze sprzedaży produktów i usług	223 291	166 303	356 781	297 909	580 072	464 212
	Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	933 156	747 048	9 135	2 268	942 291	749 316
	Przychody finansowe	282	152	61	33	343	185
	Pozostałe przychody operacyjne	895	876	42	105	937	981
2	Koszty segmentu	1 097 248	855 893	353 931	292 906	1 451 179	1 148 799
	w tym:						
	Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	198 241	143 129	337 186	283 474	535 427	426 603
	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	839 030	659 918	10 397	3 313	849 427	663 231
	Koszty sprzedaży	55 153	49 467	5 312	5 344	60 465	54 811
	koszty finansowe	3 916	2 606	1 000	736	4 916	3 342
	Pozostałe koszty operacyjne	908	773	36	39	944	812
3	Wynik segmentu	60 376	58 486	12 088	7 409	72 464	65 895
4	Pozostałe przychody Grupy					4 741	4 249
	w tym:						
	Przychody ze sprzedaży usług					199	190
	Przychody ze sprzedaży materiałów					3	3
	Przychody finansowe					3 595	3 670
	Pozostałe przychody operacyjne					944	386
5	Pozostałe koszty Grupy					24 228	16 253
	w tym:						
	Koszty ogólnego zarządu					21 299	14 138
	Wartość sprzedanych materiałów					0	0
	Koszty finansowe					2 711	2 023
	Pozostałe koszty operacyjne					218	92
6	Zysk brutto					52 977	53 891
7	podatek dochodowy					10 573	10 378
8	Zysk netto					42 404	43 513

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Uszczegółowienie wybranych pozycji przychodowych i kosztowych:

Wyszczególnienie	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Pozostałe		Ogółem	
	01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -	01.01 -
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
przychody z tytułu odsetek	282	152	61	33	14	52	357	237
koszty z tytułu odsetek wg analizy (po przesunięciach)	3 851	2 606	968	736	504	22	5 323	3 364
amortyzacja	2 904	2 703	3 850	3 573	711	668	7 465	6 944
koszty usług obcych	16 973	14 976	10 801	12 891	3 107	2 955	30 881	30 822
koszty świadczeń pracowniczych	29 520	25 688	17 202	13 480	16 361	9 631	63 083	48 799

W uszczegółowionych pozycjach zrezygnowano z prezentacji zużycia towarów i materiałów, z podziałem na segmenty, z uwagi na fakt, że na nie wpływają one w całości na wynik finansowy. Podlegają korekcie o zmianę stanu zapasów.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

AKTYWA	Segment działalności handlowej		Segment działalności produkcyjnej		Pozostałe aktywa		Ogółem aktywa	
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa trwałe razem	86 295	79 239	88 466	81 889	119 680	121 655	294 441	282 783
Rzeczowe aktywa trwałe	85 773	78 627	76 951	70 387	9 499	8 511	172 223	157 525
Wartości niematerialne, w tym:	191	227	1 361	1 348	96 357	96 355	97 909	97 930
- Wartość firmy	0	0	0		96 283	96 283	96 283	96 283
Udziały w jednostkach podporządkowanych	0	0	9 954	9 954	0	0	9 954	9 954
Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych konsolidowanych metodą praw własności	50	50	200	200	0	0	250	250
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0	2 957	4 302	2 957	4 302
Inne długoterminowe aktywa finansowe	0	0	0	0	6 877	8 527	6 877	8 527
Należności długoterminowe	281	335	0	0	0	0	281	335
Nieruchomości inwestycyjne	0	0	0	0	0	336	0	336
Aktywa z tytułu odroczonego podatku		0		0	3 990	3 624	3 990	3 624
Aktywa obrotowe razem	287 453	217 068	175 621	148 836	7 116	6 527	470 190	372 431
Zapasy	130 656	103 666	86 978	79 687	0	0	217 634	183 353
Należności handlowe, w tym:	145 708	112 789	68 873	61 119	0	0	214 581	173 908
- od jednostek powiązanych	3 398	1 839	59	0	0	0	3 457	1 839
- od pozostałych jednostek	142 310	110 950	68 814	61 119	0	0	211 124	172 069
Należności z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności krótkoterminowe inne	10 762	200	19 704	8 010	2 275	1 252	32 741	9 462
Pożyczki krótkoterminowe	0	0	0	0		190	0	190
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	0	0	0	0	1 134	1 280	1 134	1 280
Inne krótkoterminowe aktywa finansowe	0	0	0	0	2 638	2 537	2 638	2 537
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	327	413	66	20	1 069	1 268	1 462	1 701
Aktywa trwałe zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0	0
AKTYWA RAZEM	373 748	296 307	264 087	230 725	126 796	132 155	764 631	655 214

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 3. KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Amortyzacja	7 465	6 944
Zużycie materiałów i energii	511 042	406 429
- różnice inwentaryzacyjne	-4 896	-3 651
- aktualizacja wartości zapasów	5	-7
- różnice kursowe	84	0
Usługi obce	30 881	30 822
Podatki i opłaty	2 772	2 604
Wynagrodzenia	53 124	40 615
- rezerwa na odprawy emerytalne, niewykorzystane urlopy	9	32
- rozwiązane odpisy	0	-149
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 959	8 184
Pozostałe koszty rodzajowe	2 183	3 039
- rozwiązane odpisy aktualizacyjne	-419	-412
- utworzone odpisy aktualizacyjne	324	100
- aktualizacja należności - pozostałe	-58	-35
- różnice kursowe	0	386
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	617 426	498 637
Zmiana stanu produktów	-2 240	-4 293
Koszt wytworzenia produktów na własne potrzeby jednostki (wielkość ujemna)	2 005	1 208
Koszty sprzedaży (wielkość ujemna)	-60 465	-54 811
Koszty ogólnego zarządu (wielkość ujemna)	-21 299	-14 138
Koszt wytworzenia sprzedanych produktów i usług	535 427	426 603

Koszty amortyzacji i odpisów aktualizacyjnych ujęte w rachunku zysków i strat:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	3 850	3 573
Amortyzacja środków trwałych	3 773	3 485
Amortyzacja wartości niematerialnych	77	88
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	2 904	2 702
Amortyzacja środków trwałych	2 866	2 624
Amortyzacja wartości niematerialnych	38	78
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	711	669
Amortyzacja środków trwałych	696	637
Amortyzacja wartości niematerialnych	15	32
SUMA:	7 465	6 944

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Koszty świadczeń pracowniczych:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Wynagrodzenia	53 124	40 615
W tym koszty świadczeń emerytalnych i urlopowych	-9	117
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	9 959	8 184
Suma kosztów świadczeń pracowniczych, w tym:	63 083	48 799
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedanych towarów i materiałów	23 771	13 421
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	24 466	25 747
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	14 846	9 631

Nota 4. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE**Pozostałe przychody operacyjne:**

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk ze zbycia majątku trwałego	431	209
Zysk ze sprzedaży nieruchomości inwestycyjnych	239	0
Zwrot nadpłaty z tyt. podatku od nieruchomości za 2015r.	165	0
Uzyskane kary, grzywny i odszkodowania	1 016	1 011
Dotacje rządowe	5	6
Otrzymane opłaty sądowe związane z windykacją, zwrot kosztów egzekucyjnych	14	104
Pozostałe	11	37
Razem	1 881	1 367

Pozostałe koszty operacyjne:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Darowizny	10	6
Podatek od nieruchomości za ubiegłe lata i koszty z tym związane	84	0
Należności pokryte odszkodowaniem	713	609
Szkody w składnikach majątkowych	207	149
Opłaty sądowe, komornicze i egzekucyjne	83	98
Zapłacone kary i odszkodowania	14	10
Pozostałe	51	32
Razem	1 162	904

Utworzenie odpisów aktualizujących wartość:

W okresie 01.01.-31.12.2017 r. nie były tworzone odpisy aktualizujące prezentowane w pozostałych kosztach lub przychodach operacyjnych.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 5. PRZYCHODY I KOSZTY FINANSOWE**Przychody finansowe**

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Przychody z tytułu odsetek	357	237
Dywidendy otrzymane	329	0
Wycena bilansowa akcji	2 800	3 443
Wynik zamknięcia transakcji zabezpieczającej ryzyko kursowe bez fizycznej dostawy waluty	366	175
Wycena instrumentów pochodnych	4	0
Sprzedaż wierzytelności odsetkowych	82	0
Razem	3 938	3 855

Koszty finansowe

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Koszty z tytułu odsetek	5 323	3 364
Straty netto ze zbycia aktywów finansowych (akcje, udziały)	239	239
Wycena bilansowa instrumentu wynikającego z Porozumienia	1 920	1 675
Koszty sprzedanych wierzytelności odsetkowych	59	0
Wycena instrumentów pochodnych	0	4
Pozostałe	86	83
Razem	7 627	5 365

Nota 6. PODATEK DOCHODOWY I ODROZONY PODATEK DOCHODOWY

Główne składniki obciążenia podatkowego za lata zakończone 31 grudnia 2016 i 2015 roku przedstawiają się następująco:

Podatek dochodowy wykazany w RZiS

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy	10 979	9 807
Dotyczący roku obrotowego	10 979	9 807
Korekty dotyczące lat ubiegłych	0	0
Odroczony podatek dochodowy	-406	571
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	-406	571
Związany z obniżeniem stawek podatku dochodowego	0	0
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	10 573	10 378

Wykazany w rachunku zysków i strat podatek odroczony stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresów sprawozdawczych.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Podatek dochodowy wykazany w kapitale własnym

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Bieżący podatek dochodowy	0	0
Odroczony podatek dochodowy	12	15
Zyski i straty aktuarialne	12	15
Korzyść podatkowa/(obciążenie podatkowe) wykazane w pozostałych dochodach całkowitych	12	15

Bieżący podatek dochodowy:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk przed opodatkowaniem	52 977	53 891
Przychody zwiększające podstawę do opodatkowania	5 340	2 438
Przychody wyłączone z opodatkowania	5 682	6 635
Koszty zmniejszające podstawę opodatkowania	17 108	15 663
Koszty niebędące kosztami uzyskania przychodów	22 259	17 590
Dochód do opodatkowania	57 786	51 621
Odliczenia od dochodu-darowizny	0	5
Podstawa opodatkowania	57 786	51 616
Podatek dochodowy przy zastosowaniu stawki 19%	10 979	9 807
Efektywna stawka podatku (udział podatku dochodowego (bieżącego i odroczonego) w zysku przed opodatkowaniem)	0,19	0,19

Część bieżąca podatku dochodowego ustalona została według stawki równej 19% dla podstawy opodatkowania podatkiem dochodowym. Podatek dotyczący zagranicznych jurysdykcji podatkowych nie występuje.

Ujemne różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia aktywa z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Rezerwa na nagrody jubileuszowe i odprawy emerytalne	370	129	48	451
Rezerwa na premie regulaminowe	0	3 868	596	3 272
Rezerwa na przyszłe zobowiązania	0	175	0	175
Korekty przychodów prezentowanego okresu wg korekt wystawionych w roku następnym	42	100	42	100
Odsetki od kredytów dot. roku poprzedniego, zapłała w roku bieżącym	39	106	39	106
Niezapłacone w terminie f-ry kosztowe	0	0	0	0
Ujemne różnice kursowe	49	193	49	193
Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne płatne w następnych okresach	1 262	10 082	9 808	1 536
Przecena niesprzedanych zapasów	5	0	0	5
Odpisy aktualizujące należności	11 268	638	1 606	10 300
Ujemna wynik przeszacowania instrumentów do wartości godziwej	6 037	1 239	2 413	4 863

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Ujemna wycena kontraktów forward	4	591	595	0
Suma ujemnych różnic przejściowych	19 076	17 121	15 196	21 001
Stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Aktywa z tytułu odroczonego podatku	3 624	3 253	2 887	3 990

Dodatnie różnice przejściowe będące podstawą do tworzenia rezerwy z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2016	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2017
Przyspieszona amortyzacja podatkowa	34 089	1 768	0	35 857
Dodatnie różnice kursowe	100	583	100	583
Korekty do wartości godziwej z tytułu przejścia na MSR	27 428	0	27	27 401
Odsetki od pożyczki należne	348	0	0	348
Korekta kosztów z tyt. rabatów, reklamacji wg korekt otrzymanych w roku następnym	9 957	11 817	12 765	9 009
Należne odszkodowania kary umowne	6 333	374	374	6 333
Dodatni wynik przeszacowania instrumentów do wartości godziwej	11 064	1 515	3 065	9 514
Suma dodatnich różnic przejściowych	89 319	16 057	16 331	89 045
Stawka podatkowa	19%	19%	19%	19%
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego na koniec okresu:	16 971	3 051	3 103	16 919

Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	3 990	3 624
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność kontynuowana	16 919	16 971
Rezerwa z tytułu podatku odroczonego – działalność zaniechana	0	0
Aktywa/Rezerwa netto z tytułu podatku odroczonego	-12 929	-13 347

Nota 7. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA

Nie występuje

Nota 8. ZYSK PRZYPADAJĄCY NA JEDNĄ AKCJĘ

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto zanalizowanego przypadającego na zwykłych akcjonariuszy Spółki przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu. Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto zanalizowanego za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy (po potrąceniu odsetek od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe) przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu (skorygowaną o wpływ opcji rozwadniających oraz rozwadniających umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe).

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyliczenie zysku na jedną akcję zostało oparte na następujących informacjach:**Wyliczenie zysku na jedną akcję – założenia: -**

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zysk netto z działalności kontynuowanej	42 404	43 513
Strata na działalności zaniechanej	0	0
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję	42 404	43 513
Efekt rozwodnienia:	0	0
- odsetki od umarzalnych akcji uprzywilejowanych zamiennych na akcje zwykłe	0	0
- odsetki od obligacji zamiennych na akcje	0	0
- instrument rozwadniający zysk	0	0
Zysk wykazany dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku przypadającego na jedną akcję	42 404	43 513

Liczba wyemitowanych akcji:

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Średnia ważona liczba akcji wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości podstawowego zysku na jedną akcję w szt.	5 897 419	5 897 419
Efekt rozwodnienia liczby akcji zwykłych	0	0
- opcje na akcje	0	0
- obligacje zamienne na akcje	0	0
- instrument rozwadniający zysk	0	0
Średnia ważona liczba akcji zwykłych wykazana dla potrzeb wyliczenia wartości rozwodnionego zysku na jedną akcję w szt.	5 897 419	5 897 419

W okresie między dniem bilansowym a dniem sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie wystąpiły żadne inne transakcje dotyczące akcji zwykłych lub potencjalnych akcji zwykłych.

Nota 9. DYWIDENDY ZAPROPONOWANE LUB UCHWALONE DO DNIA ZATWIERDZENIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Do dnia publikacji raportu Emitent nie wypłacał i nie deklarował wypłaty dywidendy za 2017 rok.

Podmiot z Grupy Kapitałowej - Unia Stalowa Sp. z o.o. - w której emitent posiada 20% udziałów, uchwałą Zwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 16 czerwca 2017 r. podjął decyzję o wypłacie dywidendy w kwocie 1 000 tys. zł dla wspólników spółki. W związku z tym dnia 10 lipca 2017 r. Konsorcjum Stali S.A. otrzymało dywidendę w kwocie 200 tys. zł.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 10. UJAWNIECIE ELEMENTÓW POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych:	-60	-81
Suma dochodów całkowitych	-60	-81

Nota 11. EFEKT PODATKOWY POZOSTAŁYCH DOCHODÓW CAŁKOWITYCH

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017			01.01 - 31.12.2016		
	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu	Kwota przed opodatkowaniem	Podatek	Kwota po opodatkowaniu
Zyski (straty) aktuarialne z programów określonych świadczeń emerytalnych:	-60	12	-48	-81	15	-66
Suma dochodów całkowitych	-60	12	-48	-81	15	-66

Nota 12. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Grunty własne:	35 860	34 446
Budynki i budowle	93 770	79 445
Maszyny i urządzenia	35 280	30 220
Środki transportu	4 266	3 967
Pozostałe	1 929	1 069
Środki trwałe w budowie	1 118	8 378
Razem	172 223	157 525

Struktura własnościowa:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Własne	170 909	156 015
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu	1 314	1 510
Razem	172 223	157 525

Rzeczowe aktywa trwałe, do których tytuł prawny podlega ograniczeniom oraz stanowiące zabezpieczenie zobowiązań - stanowiące zabezpieczenie kredytów i pożyczek własnych i obcych:

Grunty oraz budynki i budowle o wartości bilansowej wynoszącej 101 030 tys. zł zostały oddane w zastaw jako zabezpieczenie kredytów zaciągniętych przez spółkę oraz innych zobowiązań. Spółka nie może zastawić tych aktywów jako zabezpieczenia innych kredytów ani sprzedać ich innej jednostce.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12.1 Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) – 01.01 - 31.12.2017

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2017	34 446	96 520	47 035	11 118	2 016	8 378	199 513
Zwiększenia, z tytułu:	1 414	17 216	8 181	1 994	1 054	22 195	52 054
- nabycia środków trwałych	1 414	17 216	8 181	1 164	779	22 195	50 949
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	0	0	0	0	275	0	275
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	
- zawartych umów leasingu	0	0	0	416	0	0	416
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- otrzymanie aportu	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	414	0	0	414
Zmniejszenia, z tytułu:	0	228	337	1 956	17	29 455	31 993
- zbycia	0	128	124	1 542	0	0	1 794
- likwidacji	0	100	213	0	17	0	330
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- wniesienia aportu	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	414		29 455	29 869
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2017	35 860	113 508	54 879	11 156	3 053	1 118	219 574
Umorzenie na dzień 01.01.2017	0	17 075	16 814	7 152	947	0	41 988
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 788	3 093	1 261	194	0	7 336
- amortyzacji	0	2 788	3 093	1 014	194	0	7 089
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	247	0	0	247

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Zmniejszenia, z tytułu:	0	125	308	1 523	17	0	1 973
- likwidacji	0	49	211	0	17	0	277
- sprzedaży	0	76	97	1 276	0	0	1 449
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	247	0	0	247
Umorzenie 31.12.2017	0	19 738	19 599	6 890	1 124	0	47 351
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2017	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące 31.12.2017	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto 01.01.2017	34 446	79 445	30 221	3 966	1 069	8 378	157 525
Wartość bilansowa netto 31.12.2017	35 860	93 770	35 281	4 266	1 929	1 118	172 223

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12.2. Zmiany środków trwałych (wg grup rodzajowych) –01.01. -31.12.2016.

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Wartość bilansowa brutto na dzień 01.01.2016	34 383	95 822	46 610	10 588	1 834	2 033	191 270
Zwiększenia, z tytułu:	63	1 119	561	1 843	200	10 257	14 043
- nabycia środków trwałych	63	1 119	561	1 241	200	10 257	13 441
- wytworzenia we własnym zakresie środków trwałych	0	0	0	0	0	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- zawartych umów leasingu	0	0	0	602	0	0	602
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- otrzymanie aportu	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	421	136	1 313	18	3 912	5 800
- zbycia	0	0	64	1 313	18	0	1 395
- likwidacji	0	421	72	0	0	0	493
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- wniesienia aportu	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	3 912	3 912
Wartość bilansowa brutto na dzień 31.12.2016	34 446	96 520	47 035	11 118	2 016	8 378	199 513
Umorzenie na dzień 01.01.2016	0	14 873	14 129	7 222	809	0	37 033
Zwiększenia, z tytułu:	0	2 603	2 810	1 185	151	0	6 749
- amortyzacji	0	2 603	2 810	1 185	148	0	6 746
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	3	0	3

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Grunty	Budynki i budowle	Maszyny i urządzenia	Środki transportu	Pozostałe środki trwałe	Środki trwałe w budowie	Razem
Zmniejszenia, z tytułu:	0	401	125	1 255	13	0	1 794
- likwidacji	0	401	72	0	0	0	473
- sprzedaży	0	0	50	1 255	13	0	1 318
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	3	0	0	0	3
Umorzenie na dzień 31.12.2016	0	17 075	16 814	7 152	947	0	41 988
Odpisy aktualizujące na dzień 01.01.2016	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące na dzień 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto na dzień 01.01.2016	34 383	80 949	32 482	3 366	1 025	2 033	154 238
Wartość bilansowa netto na dzień 31.12.2016	34 446	79 445	30 221	3 966	1 069	8 378	157 525

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12.3. Środki trwałe w budowie

Rok:	Stan na początek okresu	Poniesione nakłady w roku obrotowym	Rozliczenie nakładów					Wartości niematerialne i prawne	Stan na koniec okresu
			Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe		
2017	8 378	22 195	1 414	17 216	8 082	1 580	1 054	109	1 118
2016	2 033	10 257	63	1 119	595	1 843	200	92	8 378

Tytuły środków trwałych w budowie 31.12.2017

	wartość
Działki gruntu – W-wa Rembertów	508
Modernizacje serwerowni Zawiercie	385
Pozostałe	225
Razem	1 118

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

12. 4. Przyszłe zobowiązania umowne

Spółka jest w trakcie realizacji planu inwestycyjnego na lata 2016-2018, o którym Emitent informował w raporcie nr 6/2016 z 5.04.2016 r, skorygowanym raportem nr 6/2016/K z 05.04.2016. zakładającego wydatki na poziomie ok. 55 mln zł w latach 2016-2018, na rozbudowę bazy wytwórczej spółki.

Wyżej wskazane inwestycje dotyczą zabudowy nieruchomości budynkami produkcyjnymi, magazynowymi i punktami sprzedaży oraz wyposażenia tych budynków w niezbędne urządzenia.

12.5. Leasingowane środki trwałe

Środki trwałe	31.12.2017			31.12.2016		
	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto	Wartość brutto	Umorzenie	Wartość netto
Środki transportu	2 131	817	1 314	2 129	619	1 510
Pozostałe środki trwałe	0	0	0	0	0	0
Razem	2 131	817	1 314	2 129	619	1 510

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 13. WARTOŚCI NIEMATERIALNE**13.1. Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) od 01 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r.**

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto 01.01.2017	0	0	3 286	0	96 283	0	99 569
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	109	0	0	0	109
- nabycia	0	0	109	0	0	0	109
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	10	0	0	0	10
- zbycia	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacji	0	0	10	0	0	0	10
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa brutto 31.12.2017	0	0	3 385	0	96 283	0	99 668
Umorzenie 01.01.2017	0	0	1 639	0	0	0	1 639
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	130	0	0	0	130
- amortyzacji	0	0	130	0	0	0	130
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	10	0	0	0	10
- likwidacji	0	0	10	0	0	0	10
- sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Umorzenie na dzień 31.12.2017	0	0	1 759	0	0	0	1 759
Odpisy aktualizujące 01.01.2017	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia,:	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, :	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące 31.12.2017	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto 01.01.2017	0	0	1 647	0	96 283	0	97 930
Wartość bilansowa netto 31.12.2017	0	0	1 626	0	96 283	0	97 909

¹ Wytworzone we własnym zakresie,² Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

13.2. Zmiany wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) od 01 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r.

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
Wartość bilansowa brutto 01.01.2016	0	0	3 204	0	96 283	0	99 487
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	93	0	0	0	93
- nabycia	0	0	93	0	0	0	93
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- połączenia jednostek gospodarczych	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	11	0	0	0	11
- zbycia	0	0	0	0	0	0	0
- likwidacji	0	0	11	0	0	0	11
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa brutto 31.12.2016	0	0	3 286	0	96 283	0	99 569
Umorzenie na dzień 01.01.2016	0	0	1 452	0	0	0	1 452
Zwiększenia, z tytułu:	0	0	198	0	0	0	198
- amortyzacji	0	0	198	0	0	0	198
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, z tytułu:	0	0	11	0	0	0	11
- likwidacji	0	0	11	0	0	0	11
- sprzedaży	0	0	0	0	0	0	0
- przeszacowania	0	0	0	0	0	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Koszty prac rozwojowych ¹	Znaki towarowe ²	Patenty i licencje ²	Oprogramowanie komputerowe ²	Wartość firmy	Wartości niematerialne w budowie	Ogółem
- inne	0	0	0	0	0	0	0
Umorzenie 31.12.2016	0	0	1 639	0	0	0	1 639
Odpisy aktualizujące 01.01.2016	0	0	0	0	0	0	0
Zwiększenia,:	0	0	0	0	0	0	0
Zmniejszenia, :	0	0	0	0	0	0	0
Odpisy aktualizujące 31.12.2016	0	0	0	0	0	0	0
Wartość bilansowa netto 01.01.2016	0	0	1 752	0	96 283	0	98 035
Wartość bilansowa netto 31.12.2016	0	0	1 647	0	96 283	0	97 930

¹ Wytworzone we własnym zakresie,² Zakupione/powstałe w wyniku połączenia jednostek gospodarczych

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Struktura własności:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Własne	97 909	97 930
Używane na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy, w tym umowy leasingu		
Razem	97 909	97 930

Nota 14. WARTOŚĆ FIRMY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Bodeko Sp. z o.o.	96 283	96 283
Wartość firmy (netto)	96 283	96 283

Wartość firmy powstała w wyniku połączenia w dniu 01 lipca 2008r. ze Spółką Bodeko Sp. z o. o., rozumiana jako nadwyżka ceny nabycia Spółki Przejmowanej (166 044 tys. zł -cena rynkowa wydanych akcji plus wartość posiadanych udziałów 10 180 tys. zł) nad niższą od niej wartością godziwą przejętych aktywów netto tej spółki w kwocie 79 941 tys. zł, została wyliczona na poziomie 96 283tys. zł.

Na dzień 31 grudnia spółka wykonała test na utratę wartości firmy, przy użyciu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych DCF. Oszacowana wartość godziwa wartości firmy wyniosła 269 974 tys. zł. Test ten nie wykazał konieczności utworzenia odpisu.

Prognozę sprawozdań finansowych na lata 2018-2022 stanowiących podstawę wyceny dokonano w oparciu o sprawozdania finansowe spółki za lata 2010-2017, analizę i prognozy dotyczące sytuacji na rynku stali oraz rynku budowlanym w roku 2018 i latach przyszłych, na bazie analiz PUDS, HIPH oraz dostępnych publikacji prasy ekonomicznej, analiz NBP, wiodących banków na rynku krajowym i agencji ratingowych.

Dla wyliczenia wartości obecnej przyszłych strumieni pieniężnych w prognozie założono stopę dyskonta oszacowaną na bazie modelu WACC, przy założeniach:

- struktura kapitału została przyjęta na podstawie danych z prognozy na lata 2018-2022, z uwzględnieniem analizy kształtowania się tych relacji w okresie historycznym i zapotrzebowania na kapitał w okresie prognozy.
- koszt kapitału obcego został przyjęty na średnim poziomie dla okresu prognozy w oparciu o dane historyczne oraz przewidywania i prognozy na okres planowany
- koszt kapitału własnego został oszacowany na bazie modelu CAMP, gdzie:
 - o Stopa wolna od ryzyka odpowiada średniej rentowności 10 letnich obligacji Skarbu Państwa o najdłuższym terminie wykupu, notowanych na rynku Treasury BondSpot
 - o Premia ryzyka branży określająca najniższą możliwą do zaakceptowania przez potencjalnego inwestora stopę zwrotu powyżej stopu wynikającej z oprocentowania papierów wolnych od ryzyka została określona na poziomie 5,5%
 - o Współczynnik Beta "lewarowany" został przyjęty na poziomie 1,1 na bazie wycen podobnych spółek działających w branży, tj. Stalprofil S.A. i Stalprodukt S.A. przygotowanych przez Dom Maklerski BDM S.A. z czerwca i sierpnia 2017 r.
 - o Wskaźnik g – długoterminowe średnie tempo zmiany przepływów pieniężnych po okresie szczegółowej prognozy – został przyjęty na niskim poziomie 2%

Od wycenionej na podstawie powyższych założeń wartości dochodowej kapitałów własnych Konsorcjum Stali S.A. na dzień 31.12.2017 została wyliczona wartość odzyskiwalna wartości firmy Bodeko na dzień 31.12.2017 r. stanowiąca 58,1 % tej wartości. Podstawą do ustalenia udziału firmy Bodeko Sp. z o.o. w wartości Konsorcjum Stali S.A. są dane finansowe obu podmiotów za ostatni rok obrotowy poprzedzający połączenie (dan na 31.12.2007 r.) oraz dane na dzień poprzedzający połączenie (dane na 30.06.2008 r.)

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że:

- zmiana FCF o +/- 5% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu;
- zmiana WACC +/- 0,5% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu;
- zmiana beta „lewarowany” o +/- 15% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu.

Nota 15. INSTRUMENTY FINANSOWE

Do głównych instrumentów finansowych, które występują w Spółce na 31 grudnia 2017 r. należą:

- 1) krótko i długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży tj. udziały i akcje w jednostkach pozostałych (innych niż podporządkowane),
- 2) krótko i długoterminowe instrumenty finansowe -Porozumienie Inwestycyjne z Bowim S.A.
- 3) należności tj. należności z tyt. dostaw i usług i pozostałe należności,
- 4) krótko i długoterminowe zobowiązania finansowe
- 5) pożyczki krótkoterminowe, środki pieniężne i ich ekwiwalenty oraz
- 6) instrumenty pochodne, tj. terminowe transakcje walutowe typu forward

Poniżej zaprezentowano wartości instrumentów finansowych ujętych w jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

AKTYWA FINANSOWE	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, w tym:	4 091	5 582	4 091	5 582	Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży
- akcje Bowim S.A. planowane do zbycia powyżej 12 m-cy	2 957	4 302	2 957	4 302	
- akcje Bowim S.A. planowane do zbycia w ciągu 12 m-cy	1 134	1 280	1 134	1 280	
- udziały krótkoterminowe spółek nie notowanych na giełdzie	0	0	0	0	
Pozostałe aktywa finansowe, w tym:	9 515	11 064	9 515	11 064	Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
- długoterminowe porozumienie inwestycyjne z 03.12.2010	6 877	8 527	6 877	8 527	
- krótkoterminowe porozumienie inwestycyjne z 03.12.2010	2 638	2 537	2 638	2 537	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych), w tym:	227 482	174 243	227 482	174 243	Pożyczki udzielone i należności własne
- należności handlowe	217 634	173 908	217 634	173 908	
Pożyczki udzielone, w tym:	0	190	0	190	Pożyczki udzielone i należności własne
- pożyczki krótkoterminowe	0	190	0	190	
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 462	1 701	1 462	1 701	Pożyczki udzielone i należności własne

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE	Wartość bilansowa		Wartość godziwa		Kategoria instrumentów finansowych
	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	
Zobowiązania finansowe długoterminowe w tym:	12 208	783	12 208	783	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- kredyty i pożyczki	11 570	0	11 570	0	
- zobowiązania z tyt. leasingu	233	348	233	348	
- zobowiązania pozostałe	405	435	405	435	
Zobowiązania finansowe krótkoterminowe w tym:	354 655	275 236	354 655	275 236	Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie
- kredyty i pożyczki	120 764	88 289	120 764	88 289	
- zobowiązania handlowe	185 585	161 537	185 585	161 537	
- zobowiązania z tyt. faktoringu	43 843	21 178	43 843	21 178	
- zobowiązania z tyt. leasingu	400	515	400	515	
-inne zobowiązania finansowe	4 063	3 717	4 063	3 717	

Wycena udziałów i akcji krótko i długoterminowych (inne niż udziały i akcje w jednostkach podporządkowanych) oraz pozostałych aktywów finansowych

Akcje Bowim S.A. wyceniane są wartości godziwej będącej wartością rynkową z rynku regulowanego. Ponadto został rozpoznany dodatkowy instrument finansowy, wynikający z Aneksu nr 4 z dnia 24 stycznia 2014 r. do Porozumienia Inwestycyjnego między Konsorcjum Stali S.A. a Bowim S.A. z dnia 3 grudnia 2010 r., zabezpieczającego cenę odsprzedaży tych akcji do poziomu ustalonego w tym Porozumieniu. Rozpoznany instrument finansowy został wyceniony metodą zdyskontowania oczekiwanych przepływów pieniężnych wg wartości bieżącej odkupu wynikającej z porozumienia, liczonej przy zagwarantowanej w Porozumieniu cenie odkupu akcji w poszczególnych latach, w których dokonywany był wykup. Do wyliczenia wartości godziwej posłużono się podejściem dochodowym, a konkretnie metodą 2 techniki oczekiwanej wartości bieżącej, przyjmując następujące główne założenia:

- stopa procentowa wolna od ryzyka =2,5% (przyjęto ją na bazie Obligacji Skarbu Państwa EDO0426.
- stopa zwrotu z inwestycji na poziomie 5%
- uwzględniając założenie dotyczące stopy wolnej od ryzyka, do kalkulacji wartości bieżącej przepływów pieniężnych związanych z wykupem przedmiotowych akcji realizowanych na podstawie Aneksu nr 4 do ww. Porozumienia Inwestycyjnego, przyjęto premię dla ryzyka systematycznego na poziomach: 2,5%, 5% i 7,5%

Przy wycenie opisaną powyżej metodą, przyjęty został wariant dla dyskonta 7,5%. Stopę zwrotu na poziomie inwestycji wolnej od ryzyka powiększonej o 5% premię za ryzyko branży, w której działa Bowim S.A., która to premia przyjmowana jest w wycenie spółek porównywalnych do Bowim S.A. (źródło: „Stalprodukt S.A. – raport analityczny” z 08 marca 2016 r. oraz „MFO S.A. – raport analityczny” z 22 czerwca 2016 wycena przeprowadzona przez Dom Maklerski BDM S.A.) .

Rozpoznanie dodatkowego instrumentu finansowego zakwalifikowanego jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy, skutkuje zastosowaniem przepisu wynikającego z definicji składnika aktywów finansowych wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy zawarty w paragrafie 9 MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena”. Umożliwia on zakwalifikowanie powyższych akcji do kategorii wyznaczonych przy początkowym ujęciu jako wycenianych w wartości godziwej. Zastosowanie tego przepisu umożliwi wyeliminowanie lub znaczące zmniejszenie niespójności w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. „niedopasowanie księgowo”), które w przeciwnym razie powstałyby z powodu innego sposobu wyceny aktywów bądź innego ujęcia związanych z nimi zysków lub strat (aktywa dostępne do sprzedaży).

Powyższe w praktyce oznacza, że zarówno wycena akcji Bowim S.A., jak i dodatkowego instrumentu finansowego będzie ujmowana w jednostkowym i skonsolidowanym wyniku finansowym Grupy i wyniku finansowym Spółki.

Pochodne instrumenty finansowe

Na dzień 31 grudnia 2017 r. wszystkie kontrakty typu forward zostały zamknięte.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Walutowe kontrakty terminowe są zawierane są przez emitenta w celu zabezpieczenia kursu zakupu lub sprzedaży walut na potrzeby zobowiązań lub należności handlowych wyrażonych w walutach obcych. Celem takich transakcji jest zabezpieczenie ceny zakupu nabywanego towaru lub ceny sprzedaży towarów kupowanych lub sprzedawanych w walutach innych niż krajowa. Spółka zawiera tego typu transakcje zabezpieczając do 100% istniejących zobowiązań, które wynikają bądź z już wystawionych faktur, bądź ze złożonych zamówień, których realizacja ma charakter krótkoterminowy, tj. trwają do 6 miesięcy. Emitent w tym celu wykorzystuje instrumenty zabezpieczające typu forward. Nie zawiera się transakcji o charakterze spekulacyjnym.

Pochodne instrumenty finansowe otwarte na dzień bilansowy wyceniane są w wartości godziwej w oparciu o profesjonalne metody wyceny stosowane przez banki, w których zawarto takie transakcje.

Wartość godziwa**Prezentacja wartości godziwej instrumentów finansowych na 31 grudnia 2017 r. oraz w okresach porównawczych zgodnie z określoną w MSSF 13 hierarchią:**

Poziom 1 – ceny notowane na aktywnym rynku dla identycznych składników aktywów i zobowiązań.

Poziom 2 – ceny inne niż ceny notowane na aktywnym rynku uwzględnione na poziomie 1, obserwowalne pośrednio lub bezpośrednio dla danego składnika aktywów lub zobowiązania.

Poziom 3 – ceny nieobserwowalne - bazujące na danych pochodzących spoza rynku, w przypadku kiedy obserwowalne dane wejściowe są niedostępne.

Wartość godziwa wg stanu na 31.12.2017 określana w oparciu o:

Klasa aktywów	Data wyceny	Razem	cenę notowane na	istotne dane	istotne dane
			aktywnym rynku	obserwowalne	nieobserwowalne
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wycenione w wartości godziwej					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					
- akcje Bowim S.A.	31.12.2017 r.	4 091	4 091		
- pozostałe instrumenty finansowe -porozumienie	31.12.2017 r.	9 515			9 515
Aktywa, których wartość godziwa podlega ujawnieniu					
Pożyczki udzielone	31.12.2017 r.	0		0	
Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	31.12.2017 r.	1 462		1 462	
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych),	31.12.2017 r.	214 862		214 862	

Wartość godziwa wg stanu na 31.12.2016 określana w oparciu o:

Klasa aktywów	Data wyceny	Razem	cenę notowane na	istotne dane	istotne dane
			aktywnym rynku	obserwowalne	nieobserwowalne
			Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3
Aktywa wycenione w wartości godziwej					
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży					
- akcje Bowim S.A.	31.12.2016	5 582	5 582		
- pozostałe instrumenty finansowe -porozumienie	31.12.2016	11 064			11 064
Aktywa, których wartość godziwa podlega ujawnieniu					
Pożyczki udzielone	31.12.2016	190		190	

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Środki pieniężne w kasie i na rachunkach bankowych	31.12.2016	1 701	1 701
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych)	31.12.2016	174 243	174 243

Ryzyko kredytowe

Spółka jest narażona na ryzyko kredytowe rozumiane jako ryzyko, że dłużnicy nie wywiążą się ze swoich zobowiązań i tym samym spowodują poniesienie strat przez Spółkę.

Maksymalne ryzyko kredytowe jest oszacowane jako suma wartości bilansowej należności handlowych i pozostałych należności oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wraz z rozpoznanymi instrumentami finansowymi wynikającym z Porozumienia Inwestycyjnego z 03 grudnia 2010 r., wycenianymi w wartości godziwej przez wynik finansowy.

	31.12.2017	31.12.2016
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych)	214 862	174 243
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 091	5 582
Pozostałe instrumenty finansowe - porozumienie	9 515	11 064
Razem	228 468	190 889

Spółka dywersyfikuje ryzyko kredytowe dotyczące **należności** poprzez rozproszenie sprzedaży na dużą ilość odbiorców. Spółka podejmuje działania mające na celu ograniczenie ryzyka kredytowego polegające m.in. na sprawdzaniu wiarygodności odbiorców oraz ich zdolności kredytowej, ustalaniu limitów kredytowych, monitorowaniu sytuacji odbiorcy oraz terminowości regulowania należności, podejmowaniu decyzji o blokadach sprzedaży, uzyskiwaniu zabezpieczeń (np. weksle, gwarancje, zabezpieczenia na ruchomościach i nieruchomościach) oraz przede wszystkim na ubezpieczeniu należności handlowych. W raportowanym okresie 2017 r. emitent współpracował w tym zakresie z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.

Istotnym elementem ryzyka kredytowego związanego z instrumentami finansowymi jest ryzyko związane z „**aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży**” wykazywanymi w aktywach trwałych i aktywach obrotowych oraz aktywami ujętymi w pozycji „**inne długoterminowe aktywa finansowe**” oraz „**inne krótkoterminowe aktywa finansowe**”. W pozycjach tych emitent prezentuje akcje spółki Bowim S.A. oraz związane z nimi instrumenty finansowe, które nabywane były na przełomie 2010 i 2011 r. Ich wartość bilansowa po dokonanych wykupach na dzień bilansowy 31 grudnia 2017 r. wynosiła łącznie 13 606 tys. zł.

Między emitentem a spółką Bowim S.A. na przełomie roku 2013 i 2014 toczył się spór o realizację Porozumienia Inwestycyjnego z dnia 03.12.2010 r. Znalazł on polubowne rozwiązanie, którego odzwierciedleniem jest podpisany w styczniu 2014 r. Aneks nr 4 do Porozumienia Inwestycyjnego. Warunki tego Aneksu zostały opisane w Raporcie bieżącym nr 2/2014 z dnia 24.01.2014 r. Wszystkie uzgodnienia między stronami określone w Aneksie nr 4 zostały wykonane, w tym ustanowiono opisane w Aneksie zabezpieczenia na rzecz emitenta, a emitent w zamian dokonał blokady akcji na rachunku inwestycyjnym, zobowiązując się do tego, że nie dokona zbycia ani obciążenia akcji, za wyjątkiem przeniesienia ich własności na rzecz Bowim S.A. W raporcie bieżącym nr 3/2017 z dnia 28.02.2017 r. Zarząd Konsorcjum Stali S.A. poinformował o zawarciu w dniu 28.02.2017 r. Aneksu nr 5 do w/w Porozumienia Inwestycyjnego regulującego termin zawarcia Umowy Sprzedaży II oraz termin wykupu pozostałej ilości akcji. W raporcie nr 16/2017 z dnia 30.05.2017 r. emitent poinformował o zawarciu Umowy Sprzedaży II w dniu 22.05.2017 r., która weszła w życie z dniem 24.05.2017 r. Wykup realizowany jest zgodnie z zawartą Umową Sprzedaży II. Emitent na dzień publikacji niniejszego raportu nie widzi zagrożeń dla jego dalszej realizacji. Gdyby jednak w miarę upływu czasu okazało się w tej sprawie, że pojawiło się istotne ryzyko, iż emitent nie odzyska kwoty za wykup akcji określonej w porozumieniu albo kwoty co najmniej równoważnej tej, w której akcje te są ujęte w bilansie emitenta, Zarząd Konsorcjum Stali będzie zmuszony podjąć decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego na tę pozycję swoich aktywów, przeszacowując ją do aktualnej, w momencie takiej decyzji, wartości możliwej do odzyskania.

Ryzyko kredytowe **związane z depozytami bankowymi i innymi środkami pieniężnymi** uważa się za niewielkie, ponieważ emitent zawiera umowy z podmiotami o ugruntowanej pozycji finansowej.

Ryzyko istotnych zakłóceń przepływów środków pieniężnych oraz utraty płynności finansowej

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Emitent jest narażony na ryzyko utraty płynności rozumiane jako ryzyko utraty zdolności do regulowania zobowiązań w określonych terminach. Ryzyko to wynika z potencjalnego ograniczenia dostępności płynnych aktywów finansowych przy jednoczesnym ograniczeniu dostępu do rynków finansowych, co może skutkować brakiem możliwości pozyskania nowego finansowania lub refinansowania swojego zadłużenia. W ocenie emitent wartość jego bieżących aktywów finansowych, dostępne linie kredytowe oraz dobra kondycja finansowa Spółki powodują, że ryzyko utraty płynności należy ocenić jako nieznaczne. Dodatkowo dostępne emitentowi, wynikające z zawartych umów kredytowych, a niewykorzystane limity kredytowe mogą zostać przeznaczone na spłatę zobowiązań. Nie można jednak wykluczyć takiej sytuacji, w której kumulacja urzeczywistniających się różnorodnych ryzyk związanych z działalnością gospodarczą, może wpłynąć negatywnie na jego płynność finansową i doprowadzić do zakłóceń w przepływach środków pieniężnych.

Struktura zobowiązań wymagalnych na 31 grudnia 2017 r.

	Struktura wiekowa zobowiązań finansowych				
	Suma zobowiązań	<30dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 365 dni	powyżej 365 dni
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	185 585	185 176	8	391	10
Kredyty bankowe	132 334	283	40 325	80 156	11 570
Faktoring	43 843	24 991	18 852	0	0
Leasing	633	130	136	134	233
Inne zobowiązania	4 468	4 063	0	0	405
RAZEM	366 863	214 643	59 321	80 681	12 218

Struktura zobowiązań wymagalnych na 31 grudnia 2016 r.

	Struktura wiekowa zobowiązań finansowych				
	Suma zobowiązań	<30dni	od 31 do 90 dni	od 91 do 365 dni	powyżej 365 dni
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	161 537	121 112	40 410	15	0
Kredyty bankowe	88 289	29 007	0	59 282	0
Faktoring	21 178	10 724	3 357	7 097	0
Inne zobowiązania	5 015	3 717	0	515	783
w tym leasing	863	0	0	515	348
RAZEM	276 019	164 560	43 767	66 909	783

Ryzyko kursowe

Ryzyko kursowe związane jest przede wszystkim z zakupami towarów i materiałów, które są dokonywane są m.in. w walutach obcych, głównie w EUR. Ryzyko to dotyczy również wpływów ze sprzedaży w sytuacji gdy należności wyrażone są w walucie innej niż krajowa (również głównie EUR). Dla zabezpieczenia swoich otwartych pozycji walutowych emitent korzysta z krótkoterminowych kontraktów walutowych typu forward.

Maksymalna ekspozycja na ryzyko kursowe

Na dzień 31 grudnia 2017 r. należności handlowe i pozostałe należności w walutach obcych niefunkcjonalnych wynosiły 24 789 tys. zł, co stanowiło 10 % łącznej sumy należności.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. należności handlowe i pozostałe należności w walutach obcych niefunkcjonalnych wynosiły 3 051 tys. zł, co stanowiło 1,8% łącznej sumy należności.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania w walucie obcej niefunkcjonalnej wynosiły 48 629 tys. zł, co stanowiło 24,8 % łącznej sumy zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2016 r. zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania w walucie obcej niefunkcjonalnej wynosiły 23 399 tys. zł, co stanowiło 14,5 % łącznej sumy zobowiązań.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. i na dzień 31 grudnia 2016 r. nie wystąpiły zobowiązania z tytułu kredytów bankowych w walutach innych niż waluta lokalna kredytobiorcy.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ryzyko stopy procentowej

Maksymalna ekspozycja na ryzyko stopy procentowej została przedstawiona w nocy 29.

Analiza wrażliwości na ryzyko rynkowe

Potencjalnie możliwe zmiany w zakresie ryzyka rynkowego Spółka oszacowała następująco:

- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej PLN (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 1% zmiana w zakresie stopy procentowej EUR (wzrost lub spadek stopy procentowej),
- 10% zmiana kursu walutowego PLN/EUR, (wzrost lub spadek kursu walutowego)

Powyżej opisane wartości ustalone zostały dla okresu rocznego na podstawie stanów bilansowych na dzień 31 grudnia 2017 r.

Wpływ potencjalnie możliwych zmian na wynik finansowy i kapitał Spółki wg stanu na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawia poniższa tabela.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Analiza wrażliwości na 31 grudnia 2017 r.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. zł	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+100pb. w Zł	-100pb. w Zł	+100pb. w Zł	-100pb. w Zł	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
		+100pb. w EUR	-100pb. w EUR	+100pb. w EUR	-100pb. w EUR				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych)	214 862	-	-	-	-	+327	-327		
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 462	-	-	-	-	+11	-11		
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	+338	-338		
Podatek 19%	-	-	-	-	-	-64	+64		
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	-	-	-	-	+274	-274		
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania finansowe	189 648	-	-	-	-	-4 856	+4 856		
Kredyty i pożyczki	132 334	-1 323	+1 323	-	-	-	-		
Factoring, leasing	44 476	-445	+445	-	-	-	-		
Zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem		-1 768	+1 768	-	-	-	-		
Podatek 19%		+336	-336	-	-	-923	+923		
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu		-1 432	+1 432	-	-	-5 779	+5 779		
Razem zwiększenie/ zmniejszenie		-1 432	+1 432	-	-	-5 505	+5 505		

Środki pieniężne posiadane przez spółkę są zdeponowane na nieoprocentowanym rachunku bankowym (lub oprocentowanie jest na poziomie nieznacznym), stąd ryzyko stopy procentowej spółka uznała za nieistotne. Zmiany rynkowych stóp procentowych nie będą miały realnego wpływu na poziom oprocentowania rachunku.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Analiza wrażliwości na 31 grudnia 2016 r.

Pozycja w sprawozdaniu finansowym	Wartość pozycji w tys. zł	Ryzyko stopy procentowej				Ryzyko walutowe			
		wpływ na wynik		wpływ na kapitał		wpływ na wynik		wpływ na kapitał	
		+100pb. w Zł	-100pb. w Zł	+100pb. w Zł	-100pb. w Zł	+ 10%	- 10%	+ 10%	- 10%
		+100pb. w EUR	-100pb. w EUR	+100pb. w EUR	-100pb. w EUR				
Należności z tytułu dostaw i usług oraz należności długoterminowe (bez należności budżetowych)	174 243	-	-	-	-	+305	-305	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 701	-	-	-	-	+12	-12	-	-
Wpływ na aktywa finansowe przed opodatkowaniem	-	-	-	-	-	+317	-317	-	-
Podatek 19%	-	-	-	-	-	-60	+60	-	-
Wpływ na aktywa finansowe po opodatkowaniu	-	-	-	-	-	+257	-257	-	-
Zobowiązania handlowe i inne zobowiązania finansowe	165 254	-	-	-	-	-2 340	+2 340	-	-
Kredyty i pożyczki	88 289	-883	+883	-	-	-	-	-	-
Factoring, leasing	22 041	-220	+220	-	-	-	-	-	-
Zobowiązania finansowe przed opodatkowaniem	-	-1 103	+1 103	-	-	-	-	-	-
Podatek 19%	-	+210	-210	-	-	-445	+445	-	-
Wpływ na zobowiązania finansowe po opodatkowaniu	-	- 893	+893	-	-	-2 785	+ 2 785	-	-
Razem zwiększenie/ zmniejszenie	-	-893	+893	-	-	- 2 528	+2 528	-	-

Nota 16. INWESTYCJE W JEDNOSTKACH PODPORZĄDKOWANYCH**Inwestycje w jednostkach podporządkowanych wycenianych wg ceny nabycia:**

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
jednostek zależnych	9 954	9 954
jednostek współzależnych	0	0
jednostek stowarzyszonych	250	250

Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	9 954	9 954
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
Stan na koniec okresu	9 954	9 954

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu inwestycji w jednostkach stowarzyszonych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	250	250
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
Stan na koniec okresu	250	250

Na wartość inwestycji w jednostkach zależnych składają się udziały w Polcynk Sp. z o.o. w wysokości 9 954 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2017 spółka wykonała test na utratę wartości udziałów Konsorcjum Stali S.A. w spółce Polcynk Sp. z o.o., przy użyciu metody zdyskontowanych przyszłych przepływów pieniężnych DCF. Oszacowana wartość godziwa wartości firmy wyniosła 11 133 tys. zł. Test ten nie wykazał konieczności utworzenia odpisu.

W trakcie prac nad oszacowaniem wykorzystano dostępne dane makroekonomiczne, informacje na temat branży w której działa Polcynk oraz perspektyw jej rozwoju, historyczne dane finansowe spółki oraz projekcje dotyczące dalszego jej rozwoju, z uwzględnieniem uwarunkowań rynkowych. Założenia do testu na utratę wartości wykorzystują najlepszą wiedzę Zarządu co do kształtowania się przyszłych relacji ekonomiczno- finansowych w wycenianej Spółce.

Prognozę sprawozdań finansowych na lata 2018-2022 stanowiących podstawę wyceny dokonano w oparciu o sprawozdania finansowe spółki za lata 2012-2017, analizę i prognozy dotyczące sytuacji na rynku stali oraz rynku budowlanym w roku 2018 i latach przyszłych, na bazie analiz PUDS, HIPH oraz dostępnych publikacji prasy ekonomicznej, analiz NBP, wiodących banków na rynku krajowym i agencji ratingowych oraz informacji własnych dotyczących m.in. portfela zamówień spółki na rok 2018, perspektyw rozwoju przedsiębiorstw z branży, planowanych inwestycji, których beneficjentami będą przedsiębiorstwa z branży producentów konstrukcji.

Dla wyliczenia wartości obecnej przyszłych strumieni pieniężnych w prognozie założono stopę dyskonta oszacowaną na bazie modelu WACC, gdzie:

- struktura kapitału została przyjęta na podstawie danych z prognozy na lata 2018-2022, z uwzględnieniem analizy kształtowania się tych relacji w okresie historycznym i zapotrzebowania na kapitał w okresie prognozy;
- koszt kapitału obcego został przyjęty na średnim poziomie dla okresu prognozy w oparciu o dane historyczne oraz przewidywania i prognozy na okres planowany;
- koszt kapitału własnego został oszacowany na bazie modelu CAMP, gdzie:
 - o Stopa wolna od ryzyka odpowiada średniej rentowności 10 letnich obligacji Skarbu Państwa o najdłuższym terminie wykupu, notowanych na rynku Treasury BondSpot
 - o Premia ryzyka branży określająca najniższą możliwą do zaakceptowania przez potencjalnego inwestora stopę zwrotu powyżej stopu wynikającej z oprocentowania papierów wolnych od ryzyka została określona na poziomie 5,5%
 - o Współczynnik Beta "lewarowany" został przyjęty na poziomie 1,1 na bazie wycen podobnych spółek działających w branży
 - o Wskaźnik g – długoterminowe średnie tempo zmiany przepływów pieniężnych po okresie szczegółowej prognozy – został przyjęty na niskim poziomie 2%

Analiza wrażliwości

Przeprowadzona analiza wrażliwości wykazała, że:

- zmiana FCF o +/- 5% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu;
- zmiana WACC +/- 0,5% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu;
- zmiana beta „lewarowany” o +/- 15% pozostaje bez wpływu na konieczność tworzenia odpisu.

Na wartość inwestycji w jednostkach stowarzyszonych składają się udziały w RBS Sp. z o.o. w wysokości 200 tys. zł. oraz w Unii Stalowej Sp. z o.o. w wysokości 50 tys. zł.

Na dzień bilansowy nie występowały przesłanki dla tworzenia odpisów z tytułu wartości udziałów jednostek zależnych i stowarzyszonych

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 17. AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY ORAZ AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY**Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe**

AKTYWA FINANSOWE DOSTĘPNE DO SPRZEDAŻY	31.12.2017	31.12.2016
Akcje w spółkach notowanych na giełdzie	4 091	5 582
W tym:		
Długoterminowe	2 957	4 302
Krótkoterminowe	1 134	1 280
Udziały w spółkach nie notowanych na giełdzie	0	0
Razem	4 091	5 582

AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE W WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ WYNIK FINANSOWY	31.12.2017	31.12.2016
Pochodne instrumenty finansowe	9 515	11 064
W tym:		
Długoterminowe	6 877	8 527
Krótkoterminowe	2 638	2 537
Razem	9 515	11 064

Akcje spółek notowanych na giełdzie

Typ transakcji	Liczba akcji	Kurs z dnia nabycia	Cena nabycia	Kurs z dnia wyceny bilansowej	Wartość godziwa na dzień bilansowy
Wg stanu na dzień 31.12.2017	1 051 828	8,51	8 954	3,89	4 091
Akcje Bowim S.A.	1 051 828	8,51	8 954	3,89	4 091
Wg stanu na dzień 31.12.2016	1 364 788	8,51	11 618	4,09	5 582
Akcje Bowim S.A.	1 364 788	8,51	11 618	4,09	5 582

Instrumenty pochodne nie będące zabezpieczeniem

Typ transakcji	Data zawarcia	Czas transakcji	Kwota bazowa	Wartość godziwa
Wg stanu na dzień 31.12.2017	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	15 160	9 515
Porozumienie inwestycyjne	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	15 160	9 515
Wg stanu na dzień 31.12.2016	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	18 947	11 064
Porozumienie inwestycyjne	03.12.2010	15.05.2014-15.12.2021	18 947	11 064

Zmianę stanu powyższych wartości aktywów finansowych przedstawia poniższa tabela. Wartość akcji uległa zmniejszeniu w stosunku do 2016 roku o 1 491 tys. zł, wartość instrumentu finansowego stanowiącego Porozumienie Inwestycyjne uległa zmniejszeniu w stosunku do roku 2016 o 1 549 tys. zł., co daje łącznie zmniejszenie o wartości 3 040 tys. zł.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Aktywa finansowe	
	31.12.2017	31.12.2016
Wartość akcji Bowim S.A. na początek okresu	5 582	2 991
- długoterminowe	4 302	2 388
- krótkoterminowe	1 280	603
Zmiany:	- 1 491	2 591
- sprzedaż akcji wg ceny nabycia	-2 664	-2 931
- rozwiązanie odpisu z przeszacowania do wartości godziwej akcji Bowim S.A w związku ze zbyciem aktywa	1 248	2 079
Wycena akcji do wartości godziwej na dzień bilansowy	-75	3 443
Wartość akcji Bowim S.A. na koniec okresu	4 091	5 582
- długoterminowe	2 957	4 302
- krótkoterminowe	1 134	1 280
Wartość udziałów na początek okresu	0	30
- krótkoterminowe	0	30
Zmiany:	0	-30
- sprzedaż udziałów	0	-30
- nabycie udziałów	0	0
Wartość udziałów na koniec okresu	0	0
- krótkoterminowe	0	0
Wartość Instrumentu finansowego -Porozumienie Inwestycyjne na początek okresu	11 064	15 815
- długoterminowe	8 527	12 629
- krótkoterminowe	2 537	3 186
Zmiany:	- 1 549	-4 751
- rozwiązanie odpisu z przeszacowania do wartości godziwej w związku ze z realizacją instrumentu	-2 504	-3 076
Wycena instrumentu do wartości godziwej na dzień bilansowy	955	-1 675
Wartość Instrumentu finansowego -Porozumienie Inwestycyjne na koniec okresu	9 515	11 064
- długoterminowe	6 877	8 527
- krótkoterminowe	2 638	2 537
Razem wartość zmiany w ciągu okresu	-3 040	-2 190
- akcji	- 1 491	2 591
- udziałów	0	-30
- instrumentu finansowego	- 1 549	-4 751

W roku 2017 r. wykup akcji przebiegał zgodnie z warunkami umowy, po cenach w niej ustalonych. Przychody z tego tytułu w tym okresie wyniosły 3 787 tys. zł. W związku ze zbyciem 312 960 szt. akcji oraz związanych z nimi instrumentów z jednoczesną wyceną pozostałych na dzień bilansowy akcji oraz wynikających z Porozumienia instrumentów emitent wykazał łączny wynik tych operacji w wysokości 641 tys. zł

W roku 2016 r. wykup akcji przebiegał zgodnie z warunkami umowy, po cenach w niej ustalonych. Przychody z tego tytułu w tym okresie wyniosły 3 787 tys. zł. W związku ze zbyciem 344 280 szt. akcji oraz związanych z nimi instrumentów z jednoczesną wyceną pozostałych na dzień bilansowy akcji oraz wynikających z Porozumienia instrumentów emitent wykazał łączny wynik tych operacji w wysokości 1 529 tys. zł

Cena akcji na dzień 31.12.2017 r. uległa zmniejszeniu w stosunku do wyceny na dzień 31.12.2016 r, przy jednoczesnym wzroście wartości instrumentu wynikającego z Porozumienia. Dodatnia aktualizacja wartości wyceny aktywów finansowych, została ujęta odpowiednio w przychodach finansowych w rachunku zysków i strat oraz w pozostałych korektach przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej. Ujemna aktualizacja wartości wyceny aktywów finansowych została ujęta w kosztach finansowych rachunku zysków i strat oraz w pozostałych korektach przepływów pieniężnych z działalności operacyjnej.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 18. POZOSTAŁE AKTYWA FINANSOWE**Inwestycje długoterminowe:**

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone, w tym:	0	0
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	0	0
Należności leasingowe długoterminowe	0	0
Należności długoterminowe pozostałe:	281	335
- wpłacone kaucje	281	335
Inne	0	0
Razem	281	335

Inwestycje krótkoterminowe

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pożyczki udzielone, w tym:	0	190
- dla Zarządu i Rady Nadzorczej	0	0
Należności leasingowe krótkoterminowe	0	0
Razem	0	190

Pożyczkobiorca	Kwota pożyczki wg umowy	Wartość bilansowa	Oprocentowanie nominalne	Efektywne	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Wg stanu na 31.12.2017	0	0				
Odsetki	0	0				
Wg stanu na 31.12.2016	190	190	WIBOR 6M+2%	WIBOR 6M+2%	31.12.2017	hipoteka umowna

Dnia 15 stycznia 2016 r. Konsorcjum Stali S.A. zawarła umowę pożyczki z firmą Globaldex Sp. z o.o. na kwotę 10 tys. zł. Aneksiem z dnia 29 lutego 2016 r. wartość pożyczki uległa zwiększeniu o kwotę 180 tys. zł. Łączna kwota pożyczki w wysokości 190 tys. zł. została udzielona w związku z realizacją umowy na zakup nieruchomości gruntowej w Warszawie. Pożyczka ta wraz z należnymi odsetkami została rozliczona dnia 14.07.2017 r. przy wpłacie kolejnej zaliczki na zakup przedmiotowej nieruchomości gruntowej

Nota 19. NIERUCHOMOŚCI INWESTYCYJNE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	336	0
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	336
- kwalifikacji do sprzedaży w tym:	0	0
- <i>przejęcia w tym:</i>	0	0
Przekwalifikowanie z aktywów trwałych przeznaczonych do sprzedaży	0	336
<i>Grunty przemysłowe w Chojnicach</i>	0	336
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	336	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
- sprzedaż	336	
Inne zmniejszenia	0	0
Stan na koniec okresu	0	336

Aktem notarialnym z dnia 24 października 2017 r. nastąpiła sprzedaż nieruchomości inwestycyjnej w postaci działki przemysłowej w Chojnicach o powierzchni 10519m². Przychody z tego tytułu wyniosły 540 tys. zł, a transakcja zakończyła się zyskiem w wysokości 204 tys. zł.

Nota 20. ZAPASY

Zapasy wyceniane są według ceny nabycia lub kosztów wytworzenia nie wyższych od ich ceny sprzedaży netto możliwej do uzyskania na dzień bilansowy. Wartość netto możliwa do uzyskania jest oszacowaną ceną sprzedaży dokonywanej w toku bieżącej działalności gospodarczej, pomniejszona o szacowane koszty wykończenia oraz koszty niezbędne do doprowadzenia sprzedaży do skutku.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Materiały na potrzeby produkcji	74 737	65 766
Pozostałe materiały	0	0
Półprodukty i produkcja w toku	0	0
Produkty gotowe	16 381	14 081
Towary	126 516	103 506
Zaliczki na towary	0	0
Zapasy ogółem, w tym:	217 634	183 353
-wartość bilansowa zapasów wykazana w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży	0	0
-wartość bilansowa zapasów stanowiących zabezpieczenie zobowiązań	134 500	134 500

Zapasy stanowiące zabezpieczenie:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Materiały na potrzeby produkcji	67 500	67 500
Towary	67 000	67 000
Zapasy ogółem	134 500	134 500

Zapasy w okresie 01.01 - 31.12.2017

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Odpisy wartości zapasów ujęte jako koszt w okresie, dotyczące towarów	0	0

Analiza wiekowa zapasów w okresie 01.01. – 31.12.2017

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Materiały (brutto)	62 116	8 094	3 667	860	74 737
Materiały (odpisy)	0	0	0	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Materiały netto	62 116	8 094	3 667	860	74 737
Produkty gotowe (brutto)	13 365	1 674	886	456	16 381
Produkty gotowe (odpisy)	0	0	0	0	0
Produkty gotowe (netto)	13 365	1 674	886	456	16 381
Towary (brutto)	111 453	10 577	2 387	7 765	132 182
Towary (odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Towary (netto)	111 453	10 577	2 387	2 099	126 516
Razem (brutto)	186 934	20 345	6 940	9 081	223 300
Razem (odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Razem (netto)	186 934	20 345	6 940	3 415	217 634

Analiza wiekowa zapasów w okresie 01.01 – 31.12.2016

Wyszczególnienie	Okres zalegania w dniach				Razem
	0-90	91-180	181-360	>360	
Materiały (brutto)	59 307	3 185	2 396	878	65 766
Materiały (odpisy)	0	0	0	0	0
Materiały netto	59 307	3 185	2 396	878	65 766
Produkty gotowe (brutto)	12 494	668	384	535	14 081
Produkty gotowe (odpisy)	0	0	0	0	0
Produkty gotowe (netto)	12 494	668	384	535	14 081
Towary (brutto)	93 858	5 117	2 554	7 643	109 172
Towary (odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Towary (netto)	93 858	5 117	2 554	1 977	103 506
Razem (brutto)	165 659	8 970	5 334	9 056	189 019
Razem (odpisy)	0	0	0	5 666	5 666
Razem (netto)	165 659	8 970	5 334	3 390	183 353

Zmiany stanu odpisów aktualizujących zapasy:

Wyszczególnienie	Odpisy aktualizujące materiały	Odpisy aktualizujące półprodukty i produkcję w toku	Odpisy aktualizujące produkty gotowe	Odpisy aktualizujące towary	Razem odpisy aktualizujące zapasy
01.01.2017	0	0	0	5 666	5 666
Zwiększenia w tym:	0	0	0	0	0
Zmniejszenia w tym:	0	0	0	0	0
31.12.2017	0	0	0	5 666	5 666
01.01.2016	0	0	0	5 666	5 666
Zwiększenia w tym:	0	0	0	0	0
Zmniejszenia w tym:	0	0	0	0	0
31.12.2016	0	0	0	5 666	5 666

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 21. NALEŻNOŚCI HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe netto	214 581	173 908
- od jednostek powiązanych	3 457	1 839
- od pozostałych jednostek	211 124	172 069
Odpisy aktualizujące	16 402	22 323
Należności handlowe brutto	230 983	196 231

Należności handlowe i pozostałe od jednostek powiązanych

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności od jednostek powiązanych brutto	3 457	1 839
handlowe, w tym:	3 457	1 839
- od jednostek zależnych	1 067	220
- od jednostek stowarzyszonych	2 389	1 609
- od jednostek powiązanych osobowo	1	10
odpisy aktualizujące wartość należności	0	0
pozostałe	0	0
odpisy aktualizujące wartość należności	0	0
Należności krótkoterminowe od jednostek powiązanych, wartość netto	3 457	1 839

Główną pozycję należności stanowią należności z tytułu dostaw i usług. Z uwagi na krótki termin ich płatności (głównie od 30 do 90 dni) wykazywane są one w wartości nominalnej.

Jednostka posiada wypracowane procedury w zakresie sprzedaży z odroczonym terminem płatności. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, ryzyko kredytowe jest minimalizowane.

W przypadku należności, których termin płatności został istotnie przekroczony tworzone są odpisy aktualizacyjne na podstawie indywidualnej oceny zagrożenia ich płatności, gdy ściągnięcie pełnej kwoty przestało być prawdopodobne.

Zmiana stanu odpisów aktualizujących wartość należności handlowych:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Jednostki powiązane		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	0	0
Zwiększenia, w tym:	0	0
- z tytułu odsetek	0	0
Zmniejszenia w tym:	0	0
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	0	0
- odsetek	0	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na koniec okresu	0	0
Jednostki pozostałe		
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na początek okresu	22 323	24 401

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zwiększenia, w tym:	749	774
- dokonanie odpisów na należności przeterminowane i sporne	699	100
- dowiązanie odpisów w związku z umorzeniem układu	0	0
- z tytułu odsetek	50	674
Zmniejszenia w tym:	6 670	2 852
- wykorzystanie odpisów aktualizujących	4 830	1 650
- rozwiązanie odpisów aktualizujących w związku ze spłatą należności	793	412
- z tytułu odsetek	1 047	790
- zakończenie postępowań	0	0
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych na koniec okresu	16 402	22 323
Stan odpisów aktualizujących wartość należności handlowych ogółem na koniec okresu	16 402	22 323

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Należności handlowe o pozostałym od dnia bilansowego okresie spłaty

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Jednostki powiązane		
0-60	3 249	1 738
przeterminowane	208	101
Należności handlowe brutto od jednostek powiązanych	3 457	1 839
Jednostki pozostałe		
0-60	159 568	147 917
61-90	19 919	7 368
91-180	0	903
181-360	1 368	0
przeterminowane	46 671	38 204
Należności handlowe brutto od pozostałych jednostek	227 526	194 392
Należności handlowe brutto	230 983	196 231
odpis aktualizujący wartość należności	16 402	22 323
Należności handlowe netto	214 581	173 908

Przeterminowane należności handlowe:

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeterminowane	Przeterminowanie w dniach				
			< 60 dni	61-90 dni	91 -180 dni	181-360 dni	>360 dni
Jednostki powiązane 31.12.2017							
należności brutto	3 457	3 249	208	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	0	0	0	0	0	0	0
należności netto	3 457	3 249	208	0	0	0	0
Jednostki pozostałe 31.12.2017							
należności brutto	227 526	180 855	29 299	71	385	994	15 922
odpisy aktualizujące	16 402	52	99	3	41	296	15 911
należności netto	211 124	180 803	29 200	68	344	698	11
Ogółem							
należności brutto	230 983	184 104	29 507	71	385	994	15 922
odpisy aktualizujące	16 402	52	99	3	41	296	15 911
należności netto	214 581	184 052	29 408	68	344	698	11

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Razem	Nie przeteterminowane	Przeteterminowanie w dniach				
			< 60 dni	61-90 dni	91 -180 dni	181-360 dni	>360 dni
Jednostki powiązane 31.12.2016							
należności brutto	1 839	1 738	101	0	0	0	0
odpisy aktualizujące	0	0	0	0	0	0	0
należności netto	1 839	1 738	101	0	0	0	0
Jednostki pozostałe 31.12.2016							
należności brutto	194 392	156 188	15 248	313	111	451	22 081
odpisy aktualizujące	22 323	175	25	108	27	49	21 939
należności netto	172 069	156 013	15 223	205	84	402	142
Ogółem							
należności brutto	196 231	157 926	15 349	313	111	451	22 081
odpisy aktualizujące	22 323	175	25	108	27	49	21 939
należności netto	173 908	157 751	15 324	205	84	402	142

Należności handlowe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	211 316	211 316	170 857	170 857
EUR	783	3 265	690	3 051
Razem	x	214 581	x	173 908

Należności handlowe dochodzone na drodze sądowej

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Należności handlowe skierowane na drogę postępowania sądowego	1 872	5 778
Odписы aktualizujące wartość należności spornych	1 593	5 488
Wartość netto należności handlowych dochodzonych na drodze sądowej	279	290

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 22. POZOSTAŁE NALEŻNOŚCI

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe należności netto, w tym:	32 741	9 462
- z tytułu podatków, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych	1 365	858
- zaliczki na dostawy	30 491	8 295
- ubezpieczenia majątkowe	140	175
- opłacone z góry czynsze	56	42
- zapłacone z góry zobowiązania za usługi telekomunikacyjne	538	31
- prenumerata prasy	0	36
- inne	151	25
Odpisy aktualizujące	0	0
Pozostałe należności brutto	32 741	9 462

W 2017 roku obowiązywały następujące znaczące umowy ubezpieczenia:

- między emitentem a **Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A.** została podpisana umowa, której przedmiotem jest ubezpieczenie należności pieniężnych z tytułu kontraktów na dostawy wyrobów ze stali przysługujące emitentowi od dłużników krajowych i zagranicznych, dla których Ubezpieczyciel przyznał limity kredytowe. Umowa zawarto na okres od 01.01.2017 r. do 31.12.2019 r.
- między emitentem a **Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji Allianz S.A.** została zawarta umowa ubezpieczenia mienia emitenta od wszelkich ryzyk. Umowa obowiązuje w okresach: od 18.06.2017 r. do 17.06.2018 r.
- między emitentem a **Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji Allianz S.A.** została zawarta umowa ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu posiadania mienia oraz prowadzenia działalności. Umowa obowiązuje w okresach: od 18.06.2017 r. do 17.06.2018 r.
- między emitentem a **Towarzystwem Ubezpieczeniowym i Reasekuracji Allianz S.A.** została zawarta umowa ubezpieczenia mienia w transporcie. Umowa obowiązuje w okresach: od 18.06.2017 r. do 17.06.2018 r.
- między emitentem a **PZU S.A.** została zawarta Umowa generalna ubezpieczeń komunikacyjnych. Umowa obowiązuje w okresach: od 15.06.2017 r. do 16.06.2018 r.

Należności pozostałe od jednostek powiązanych i pozostałych jednostek

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Pozostałe należności netto, w tym:	32 741	9 462
od jednostek powiązanych	0	0
od pozostałych jednostek	32 741	9 462
Odpisy aktualizujące	0	0
Pozostałe należności brutto	32 741	9 462

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Należności pozostałe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	11 217	11 217	0	9 462
EUR	5 126	21 524	0	0
Razem	x	32 741	x	9 462

Na dzień 31 grudnia 2017 r. brak innych należności skierowanych na drogę postępowania sądowego.

Nota 23. ŚRODKI PIENIĘŻNE I ICH EKWIWALENTY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne kasie i na rachunkach bankowych:	1 211	1 405
kasa	142	138
ING PLN	0	2
ING EUR	463	90
PEKAO PLN	271	1 144
PEKAO EUR	5	1
MILLENIUM USD	3	3
MILLENIUM EUR	12	27
R-K INWESTYCYJNY BOŚ PLN	315	0
Inne środki pieniężne	251	296
Środki pieniężne w drodze	251	296
Lokaty krótkoterminowe	0	0
Środki pieniężne w banku i w kasie przypisane działalności zaniechanej	0	0
Razem	1462	1 701

Środki pieniężne w banku są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2017 r. i na 31 grudnia 2016 r., jest zgodna z ich wartością nominalną.

Nota 24. AKTYWA TRWAŁE ZAKLASYFIKOWANE JAKO PRZEZNACZONE DO SPRZEDAŻY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	0	336
Zwiększenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	0
- kwalifikacji do sprzedaży w tym:	0	0
- <i>przejęcia w tym:</i>	0	0
Zmniejszenia w okresie sprawozdawczym, z tytułu:	0	336
Sprzedaż lokal mieszkalny w Warszawie	0	0
Przekwalifikowanie do nieruchomości inwestycyjnej	0	336
Inne zmniejszenia	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na koniec okresu	0	0

Na dzień 31 grudnia 2017 r. nie występują.

Nota 25. KAPITAŁ ZAKŁADOWY**Kapitał zakładowy struktura na 31.12.2017**

Seria/emisja rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Rodzaj ograniczenia praw do akcji	Liczba akcji w tys. sztuk	Wartość jednostkowa w zł.	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji
SERIA A			3 000	1	3 000	wkładem niepieniężnym w wyniku przekształcenia spółki Konsorcjum Stali Sp.z o.o.	02.05.2007r.
SERIA B			230	1	230	wpłaty gotówkowe	19.12.2007r.
SERIA C			2 667	1	2 667	za udziały wspólników Bodeko Sp z o.o.	26.11.2008r.

Akcje wszystkich serii są jednakowo uprzywilejowane zarówno co do głosów na Walnym Zgromadzeniu oraz dla dywidendy oraz zwrotu z kapitału. Strukturę akcjonariatu z wyszczególnieniem akcjonariuszy posiadających więcej niż 5% udziału w kapitale zakładowym emitenta przedstawiono w punkcie 2.6 niniejszego sprawozdania pn. „Struktura akcjonariatu na dzień raportu”.

Zmiana stanu kapitału zakładowego

W okresie od 01.01 - 31.12.2017 r. wartość kapitału zakładowego nie uległa zmianie i wynosił on **5 897 tys. zł.** Wszystkie wyemitowane akcje posiadają wartość nominalną wynoszącą 1,00 PLN i zostały w pełni opłacone.

Nota 26. AKCJE WŁASNE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stan na początek okresu	- 13 893	- 13 893
Nabycie akcji własnych	0	0
zmniejszenie z tytułu realizacji opcji na akcje	0	0
inne zmiany - umorzenie	0	0
Stan na koniec okresu	-13 893	-13 893

Łączna ilość akcji nabytych przez Spółkę w ramach skupu akcji własnych na dzień 31 grudnia 2017 r. wynosi 440 558 (czteryście czterdzieści tysięcy pięćset pięćdziesiąt osiem) i odpowiada 440 558 (czteryście czterdzieści tysięcy pięćset pięćdziesiąt osiem) głosom na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Emitenta. Łączna liczba dotychczas nabytych akcji własnych stanowi 7,47% udziału w kapitale zakładowym Emitenta i ogólnej liczbie głosów na Walnym Zgromadzeniu Spółki.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 27. POZOSTAŁE KAPITAŁY

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał zapasowy ze sprzedaż akcji powyżej ceny nominalnej	178 100	178 100
Kapitał zapasowy	149 910	108 556
Kapitał z aktualizacji wyceny	105	153
Pozostałe kapitały	30 900	30 900
RAZEM	359 015	317 709

Zmiana stanu pozostałych kapitałów:

Wyszczególnienie	Kapitał zapasowy ze sprzedaż akcji powyżej ceny nominalnej	Kapitał zapasowy	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały	Razem
01.01.2017	178 100	108 556	153	30 900	317 709
Zwiększenia w okresie	0	41 354	-48	0	41 306
Zyski i straty aktuarialne	0	0	-60	0	-60
Podatek odroczony odniesiony na kapitały	0	0	12	0	12
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	0	41 354	0	0	41 354
Zmniejszenia w okresie	0	0	0	0	0
31.12.2017	178 100	149 910	105	30 900	359 015
01.01.2016	178 100	97 992	219	30 900	307 211
Zwiększenia w okresie	0	10 564	-66	0	10 498
Zyski i straty aktuarialne	0	0	-81	0	-81
Podatek odroczony odniesiony na kapitały	0	0	15	0	15
Podział/ pokrycie zysku/straty netto	0	10 564	0	0	10 564
Zmniejszenia w okresie	0	0	0	0	0
31.12.2016	178 100	108 556	153	30 900	317 709

Nota 28. NIEPODZIELONY WYNIK FINANSOWY

Niepodzielony wynik finansowy jednostki obejmuje:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zyski (straty) lat ubiegłych	-31 164	- 5 607
Korekta wyniku lat ubiegłych	0	3 448
Zysk (strata) netto roku bieżącego	42 404	43 513
Razem	11 240	41 354

Na niepodzielony wynik lat ubiegłych na dzień 31 grudnia 2017 r. składa się kwota – 31 164 tys. zł. dotycząca zobowiązań podatkowych w zakresie podatku VAT za okres od lipca do grudnia 2011 w wysokości 20 492 tys. zł. wraz z należnymi odsetkami w wysokości 10 672 tys. zł. naliczonymi za okres od 26 sierpnia 2011 r. do 31 grudnia 2016 r. Wartość ta została rozliczona jako strata z lat ubiegłych i pomniejszyła kapitały własne Emitenta. Zobowiązanie wynika z decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno Skarbowego w Gdyni (dalej „Naczelnik”) o której emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 12/2017 z dn. 4 maja 2017 r. Szczegółowy opis sytuacji został zaprezentowany w nocie 49 niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Na niepodzielony wynik lat ubiegłych na dzień 31 grudnia 2016 r. składa się kwota 5 607 tys. zł. Wyżej wymienione kwoty dotyczą naliczonego spółce dodatkowego zobowiązania z tytułu podatku VAT za okres VII-XII. 2008 r. oraz za rok 2009 wraz z odsetkami naliczonymi do końca 2013 roku. Zobowiązanie wynika decyzji Dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej w Katowicach z dnia 06 października 2013 r. o czym emitent poinformował w raporcie bieżącym nr 39/2013 z dn. 17 grudnia 2013 r. Dodatkową pozycją na dzień 31 grudnia 2016 r. jest korekta wyniku lat ubiegłych związana ze zmianą prezentacji i wyceny akcji Bowim S.A. oraz instrumentu finansowego w postaci Porozumienia. Informacje na ten temat były prezentowane w jednostkowym sprawozdaniu finansowym za rok 2016.

Dnia 27.04.2017 r. w siedzibie spółki odbyło się Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Jedną z podjętych uchwał dotyczyła podziału zysku wypracowanego w roku 2016 oraz podziału zysków i strat za lata ubiegłe, które nie zostały dotychczas podzielone. ZWZA podjęło decyzję aby zysk osiągnięty w 2016 roku w wysokości 43 513 tys. zł w całości przeznaczyć na zwiększenie kapitału zapasowego spółki. Taką samą uchwałę podjętą w sprawie niepodzielonego zysku za lata 2014-2015 w wysokości 3 448 tys. zł. Niepokrytą stratę za lata 2008-2012 w wysokości 5 607 tys. zł pokryto z tego kapitału. W rezultacie tych uchwał kapitał zapasowy uległ zwiększeniu o kwotę łączną 41 354 tys. zł.

Nota 29. KREDYTY I POŻYCZKI

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty rachunku bieżącym	117 365	88 289
Kredyty bankowe	14 969	0
Pożyczki	0	0
- od Zarządu i Rady Nadzorczej	0	0
Suma kredytów i pożyczek, w tym	132 334	88 289
- długoterminowe	11 570	0
- krótkoterminowe	120 764	88 289

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	120 764	88 289
Kredyty i pożyczki długoterminowe płatne powyżej 1 roku do 3 lat	6 799	0
Kredyty i pożyczki długoterminowe płatne powyżej 3 roku do 5 lat	4 771	0
Kredyty i pożyczki razem	132 334	88 289

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2017

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	43 000	39 759	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	07-02-2018	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	60 000	36 375	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	31-12-2019	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
ING Bank Śląski S.A.	74 000	41 231	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	14-10-2019	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
RAZEM	177 000	117 365			

Kredyty inwestycyjne – stan na 31.12.2017

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A. – kredyt inwestycyjny-inwestycja Zawiercie	13 320	11 616	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	04-10-2022	Hipoteki wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na środkach trwałych oświadczenie o poddaniu się egzekucji,
Bank Millenium S.A. – kredyt inwestycyjny-inwestycja Zawiercie	3 677	3 353	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	04-10-2022	Hipoteki wraz z cesją z praw z polisy ubezpieczeniowej, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na środkach trwałych oświadczenie o poddaniu się egzekucji,
RAZEM	16 977	14 969			

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Kredyty i pożyczki – stan na 31.12.2016

Nazwa banku /pożyczkodawcy i rodzaj kredytu/pożyczki	Kwota kredytu/pożyczki wg umowy [tys. PLN]	Kwota pozostała do spłaty [tys. PLN]	Efektywna stopa procentowa %	Termin spłaty	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	35 000	29 007	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	07-02-2017	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
Bank Polska Kasa Opieki S.A.	60 000	30 636	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	31-12-2017	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
ING Bank Śląski S.A.	54 000	28 646	nie odbiegające od standardów rynkowych oparte na stawce WIBOR 1M powiększonej o marżę na poziomie rynkowym	09-12-2017	Hipoteki, zastawy rejestrowe wraz z cesją praw z polisy ubezpieczeniowej na zapasach towarów, oświadczenie o poddaniu się egzekucji, pełnomocnictwo do rachunku bankowego
RAZEM	149 000	88 289			

Struktura walutowa kredytów i pożyczek

Kredyty lub pożyczki w walutach obcych nie występują.

Nota 30. FAKTORING

Informacje dotyczące umów faktoringowych oraz kwoty zaangażowania na dzień 31 grudnia 2017 r. i 31 grudnia 2016 r. przedstawia poniższa tabela.

Umowy faktoringowe- stan na 31.12.2017

Nazwa Banku/ Faktora	Kwota dopuszczalnego zaangażowania [tys. PLN]	Kwota zaangażowania n [tys. PLN]	Rodzaj faktoringu %	Data zapadalności umowy	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	15 000	13 953	faktoring niepełny (z regresem)	07-02-2018	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bank Millenium S.A.	10 000	10 000	Faktoring odwrotny (wymagalnościowy)	07-02-2018	łącznie z umową kredytową
mFaktoring S.A	15 000	12 214	Faktoring niepełny (z regresem)	Czas nieoznaczony z możliwością wypowiedzenia umowy z zachowaniem 3-mies. terminu	weksel in blanco z deklaracją wekslową, cesja z rachunku bieżącego
Kuke Finanse	10 000	7 676	Faktoring mieszany	Czas nieoznaczony – nie dłużej niż do zakończenia umowy ubezpieczenia należności nr RW/OP/00009653/2010 między KS a KUKE S.A.	weksel in blanco z deklaracją wekslową, cesja z rachunku bieżącego
RAZEM	50 000	43 843			

Umowy faktoringowe – stan na 31.12.2016

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nazwa Banku/ Faktora	Kwota dopuszczalnego zaangażowania [tys. PLN]	Kwota zaangażowania n [tys. PLN]	Rodzaj faktoringu %	Data zapadalności umowy	Zabezpieczenia
Bank Millenium S.A.	15 000	1 705	faktoring niepełny (z regresem)	07-02-2017	Oświadczenie o poddaniu się egzekucji
Bank Millenium S.A.	10 000	9 018	Faktoring odwrotny (wymagalnościowy)	07-02-2017	łącznie z umową kredytową
mFaktoring S.A	15 000	3 357	Faktoring niepełny (z regresem)	Czas nieoznaczony z możliwością wypowiedzenia umowy z zachowaniem 3-mies. terminu	weksel in blanco z deklaracją wekslową, cesja z rachunku bieżącego
Kuke Finanse	10 000	7 097	Faktoring mieszany	Czas nieoznaczony – nie dłużej niż do zakończenia umowy ubezpieczenia należności nr RW/OP/00009653/2010 między KS a KUKI S.A.	weksel in blanco z deklaracją wekslową, cesja z rachunku bieżącego
RAZEM	50 000	21 177			

Zobowiązania z tytułu leasingu wykazane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej odpowiednio w pozycjach inne zobowiązania długoterminowe (nota 31) , zobowiązania pozostałe (nota 33).

Nota 31. INNE ZOBOWIĄZANIA DŁUGOTERMINOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu leasingu	233	348
Dotacja -PARP	0	0
Kaucje	24	24
Opłata z tytułu przekształcenia prawa wieczystego użytkowania w prawo własności	381	411
Razem	638	783

Inne zobowiązania długoterminowe – struktura zapadalności

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
zobowiązania długoterminowe płatne powyżej 1 roku do 3 lat	257	372
zobowiązania długoterminowe płatne powyżej 5 lat	381	411
Razem:	638	783

Inne zobowiązania długoterminowe – struktura walutowa

Pozostałe zobowiązania długoterminowe w walutach obcych nie występują.

Nota 32. ZOBOWIĄZANIA HANDLOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania handlowe	185 585	161 537
Wobec jednostek powiązanych	10 090	14 840
Wobec jednostek pozostałych	175 495	146 697

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zobowiązania handlowe – struktura przeterminowania

Wyszczególnienie	Razem	Nieprzeterminowane	Przeterminowane, lecz ściągalne				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.12.2017	185 585	183 622	1 554	8	382	9	10
Wobec jednostek powiązanych	10 090	10 090	0	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	175 495	173 532	1 554	8	382	9	10
31.12.2016	161 537	161 010	524	1	0	1	1
Wobec jednostek powiązanych	14 840	14 836	4	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	146 697	146 174	520	1	0	1	1

Zobowiązania handlowe – struktura walutowa

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	137 022	137 022	138 138	138 138
EUR	11 643	48 563	5 289	23 399
Razem		185 585		161 537

Nota 33. POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA**Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe**

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Zobowiązania z tytułu pozostałych podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i innych, z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych, w tym:	5 381	4 265
- Podatek dochodowy od osób fizycznych	895	668
- Składki na ubezpieczenie społeczne (ZUS)	2 936	2 363
- podatek VAT	1 522	1 191
- Pozostałe	28	43
Zobowiązania z tyt. wynagrodzeń	2 804	2 400
Zaliczki otrzymane na dostawy	612	598
Dotacja PARP	0	0
Pozostałe zobowiązania, w tym:	1 659	1 836
- Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych	0	0
- Zobowiązania inwestycyjne	733	854
- Zobowiązania z tyt. leasingu	400	515
- zobowiązania finansowe (forward)	0	4
- Inne zobowiązania	526	463
Razem pozostałe zobowiązania	10 456	9 099

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe – struktura przeterminowania

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	Razem	Nieprzetworzone	Przetworzone, lecz ściągane				
			< 60 dni	61 – 90 dni	91 – 180 dni	181 – 360 dni	>360 dni
31.12.2017	10 456	10 456	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	0	0	0	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	10 456	10 456	0	0	0	0	0
31.12.2016	9 099	9 099	0	0	0	0	0
Wobec jednostek powiązanych	0	0	0	0	0	0	0
Wobec jednostek pozostałych	9 099	9 099	0	0	0	0	0

Pozostałe zobowiązania krótkoterminowe - struktura walutowa:

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	w walucie	po przeliczeniu na PLN	w walucie	po przeliczeniu na PLN
PLN	10 390	10 390	0	9 099
EUR	16	66	0	0
Razem		10 456		9 099

Nota 34. MAJĄTEK SOCJALNY ORAZ ZOBOWIĄZANIA ZFŚS

Emitent dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej jednostki, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Skompensowano aktywa Funduszu z zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią oddzielnych aktywów jednostki. Do Funduszu nie został wniesiony majątek trwały.

Tabele poniżej przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań, kosztów Funduszu oraz saldo netto.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Środki trwałe wniesione do Funduszu	0	0
Pożyczki udzielone pracownikom	149	135
Środki pieniężne	352	283
Zobowiązania z tytułu Funduszu	501	418
Saldo po skompensowaniu	0	0
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	691	579

Nota 35. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Poręczenie spłaty kredytu kupieckiego udzielonego stronom trzecim	500	0
Zobowiązania z tytułu gwarancji bankowych udzielonych w głównej mierze jako zabezpieczenie wykonania umów handlowych	11 601	13 062

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Poręczenia kredytu bankowego udzielonego stronom trzecim	1 500	0
Pozostałe zobowiązania	0	31 275
Razem zobowiązania warunkowe	13 601	44 337

Na dzień 31 grudnia 2017 r. w stosunku do stanu na dzień 31 grudnia 2016 r. pozostałe zobowiązania warunkowe uległy zmniejszeniu. Zaprezentowana w tej pozycji na dzień 31 grudnia 2016 r. wartości zaległości podatkowej wraz z odsetkami naliczonymi na dzień 31 grudnia 2016, będące skutkiem doręczenia wówczas protokołu z kontroli w zakresie podatku VAT za II półrocze 2011 r. została zapłacona w maju 2017 r. W raporcie bieżącym nr 13/2017 Emitent poinformował m.in., że kierując się dbałością o interesy Spółki w celu ochrony przed naliczaniem dalszych odsetek podatkowych i kosztów które potencjalnie mogłyby wiązać się z negatywnym rozstrzygnięciem przez organ podatkowy drugiej instancji, przelał w dniu 10.05.2017 r. kwotę określoną w Decyzji wraz z naliczonymi do dnia zapłaty odsetkami. Wartość zobowiązania wraz z naliczonymi odsetkami wpłynęła na zyski zatrzymane. (nota 28)

Prezentowane dotychczas w powyższej nocie zobowiązania z tytułu faktoringu zostały zaprezentowane w nocie 30 na dzień 31 grudnia 2017 oraz na dzień 31 grudnia 2016 r.

Na dzień 31 grudnia 2017 r. na zlecenie Konsorcjum Stali S.A. wystawione były następujące gwarancje bankowe i ubezpieczeniowe:

Gwarancje w PLN

lp.	gwarancja obowiązuje od dnia	kwota gwarancji	waluta gwarancji	gwarancja obowiązuje do dnia	nazwa beneficjenta	rodzaj gwarancji	przedmiot gwarancji
1	2017-12-01	9 320,00	PLN	2018-01-30	Strabag sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;
2	2017-11-30	128 150,00	PLN	2018-01-30	Strabag sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;
3	2017-06-29	575 550,00	PLN	2018-01-30	Strabag sp. z o.o.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;
4	2017-08-16	419 530,00	PLN	2018-01-31	Erbud S.A.	gwarancja należytego wykonania	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta należytego wykonania umowy w zakresie dostaw elementów zbrojarskich realizowanych przez Konsorcjum Stali S.A. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia o okresowe udzielanie gwarancji ubezpieczeniowych kontraktowych nr UO/GKR/02/2014-091 z dnia 20.05.2014 r." z póź.zm. między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

lp.	gwarancja obowiązuje od dnia	kwota gwarancji	waluta gwarancji	gwarancja obowiązuje do dnia	nazwa beneficjenta	rodzaj gwarancji	przedmiot gwarancji
5	2016-11-30	41 340,00	PLN	2018-12-31	Kapsch Telematic Services Sp. z o.o.	gwarancja zapłaty	Konsorcjum Stali S.A. nie łączą ze spółką Beneficjenta żadne związki kapitałowe. Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta odroczonego terminu płatności, który został przyznany Konsorcjum Stali S.A. przez Beneficjenta za korzystanie dróg krajowych bądź ich odcinków. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie "Umowy zlecenia udzielenia gwarancji ubezpieczeniowej wniesienia opłaty elektronicznej za korzystanie z dróg krajowych lub ich odcinków nr UGMYT/34/2016-091 z dnia 30.11.2016 r." między Konsorcjum Stali S.A. i PZU S.A.;

Gwarancje w EUR

lp.	gwarancja obowiązuje od dnia	kwota gwarancji	waluta gwarancji	gwarancja obowiązuje do dnia	nazwa beneficjenta	rodzaj gwarancji	przedmiot gwarancji
1	2011-12-08	2 500 000,00	EUR	2018-06-30	ISD Dunaferr Co. Ltd.	gwarancja zapłaty	Gwarancja stanowi zabezpieczenie dla Beneficjenta zapłaty za zamówiony przez Emitenta towar. Niniejsza gwarancja została wystawiona na podstawie Umowy Limitu Kredytowego zdefiniowanego w Umowie Wieloproduktowej nr 679/2009/00002763/00 między Konsorcjum Stali S.A. i ING Bankiem Śląski S.A.

Łączna kwota gwarancji wystawionych w PLN wyniosła 1 174 tys. zł. Łączna kwota gwarancji wystawionych w EUR wyniosła 2 500 tys. EUR co po przeliczeniu na PLN wg kursu z dnia 31 grudnia 2017 r. daje wartość 10 427 tys. zł. Łączna kwota gwarancji wystawionych na zlecenie emitenta i obowiązujących na dzień 31 grudnia 2017 r. wyniosła zatem 11 601 tys. zł

Na dzień **31 grudnia 2017 r.** emitent udzielał następujących poręczeń i gwarancji własnych:

- Dnia 05.06.2014 r. Konsorcjum Stali S.A. ustanowiło zabezpieczenie wekslowe na rzecz Unii Stalowej Sp. z o.o. wystawiając weksel własny in blanco wraz ze stosownym porozumieniem wekslowym. Beneficjent tego zabezpieczenie w przypadku niewywiązania się przez emitenta z zobowiązań wobec niego ma prawo wypełnić weksel do kwoty odpowiadającej nie zapłaconym należnościom wraz z należnymi z tego tytułu odsetkami ustawowymi oraz kosztami poniesionymi w związku z dochodzeniem tych należności. O zawiązaniu z innymi podmiotami Spółki Unia Stalowa sp. z o.o. Emitent informował w raporcie bieżącym nr 20/2013. Spółka ta została zawiązana w celu prowadzenia działalności gospodarczej w zakresie zakupu i sprzedaży hurtowej wyrobów hutniczych.
- Dnia 14.02.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. udzieliło poręczenia ING Bankowi Śląskiemu S.A. (dalej „Bank”) za zobowiązania spółki Polcynk Sp. z o.o. z tytułu zawartej z Bankiem umowy kredytowej z limitem do 1 000 000 zł. Zobowiązania objęte poręczeniem obejmują spłatę kwoty głównej kredytu wraz z wszelkimi odsetkami, prowizjami, opłatami i kosztami w przypadku, gdy Polcynk Sp. z o.o. nie wywiąże się z zobowiązań w terminie i w sposób przewidziany umową kredytową. Zabezpieczeniem udzielonego poręczenie jest akt poddania się egzekucji w trybie art. 777 par. 1 pkt. 5 KPC do kwoty 1 500 000 zł, przy czym Bank może wystąpić z wnioskiem o nadanie klauzuli wykonalności aktowi do dnia 15.02.2036 r.
- Dnia 26.07.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. udzieliło poręczenia firmie Ocynkownia Śląsk Sp. z o.o. z siedzibą w Chrzanowie za zobowiązania pieniężne spółki zależnej Polcynk sp. z o.o. wynikające ze współpracy handlowej Polcynk sp. z o.o. z Ocynkownią Śląsk sp. z o.o., w ramach której Ocynkownia Śląsk sp. z o.o. świadczy usługi cynkowania ogniowego na powierzonych przez Polcynk sp. z o.o. materiałach. Poręczenie obejmuje zobowiązania powstałe od dnia 26.07.2017 r. do dnia 31.12.2017 r. i jest ograniczone do kwoty 400 000 zł brutto (słownie czterysta tysięcy złotych brutto). Dnia 04.12.2017 r. pomiędzy sygnatariuszami powyższego poręczenia podpisano Umowę Poręczenia, na mocy której poręczenie zostało od dnia 01.01.2018 r. podwyższone do kwoty 500 000 zł i przedłużone do dnia 31.12.2018 r.
- Dnia 14.12.2017 r. Emitent jako udziałowiec Unii Stalowej sp. z o.o. z siedzibą w Węgrzcach udzielił nieodwołalnej, bezwarunkowej i płatnej na pierwsze żądanie gwarancji płatniczej zobowiązań płatniczych Unii Stalowej sp. z o.o. do kwoty nieprzekraczającej łącznie 5 000 000 EURO. Przedmiotowa gwarancja została wystawiona na rzecz ArcelorMittal Flat Carbon Europe tytułem zabezpieczenia właściwego wykonania zobowiązań płatniczych Unii Stalowej sp. z o.o. wynikających ze sprzedaży wyrobów hutniczych, które następnie udziałowcy w tym Emitent

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

kupią od Unii Stalowej. Gwarancja została wystawiona na okres od 01.01.2018 r. do 31.12.2019 r. i podlega Jednolitym Przepisom dotyczącym Roszczeń Gwarancyjnych (publikacja ICC nr 758). Szczegółowe warunki udzielonej gwarancji nie odbiegają od standardów rynkowych obowiązujących w tym zakresie.

Nota 36. NALEŻNOŚCI I ZOBOWIĄZANIA DŁUGO I KRÓTKOTERMINOWE Z TYTUŁU LEASINGU FINANSOWEGO

Należności z tytułu umów leasingu finansowego nie występują. Umów dzierżawy z opcją sprzedaży nie zawierano.

Spółka użytkuje część swojej floty samochodowej w ramach leasingu finansowego. Średni okres obowiązywania umowy leasingu wynosi 3 lata. Spółka ma możliwość zakupu wynajmowanego sprzętu za kwotę jego wartości nominalnej na koniec obowiązywania umowy. Zobowiązania spółki wynikające z umowy leasingu finansowego są zabezpieczone prawami leasingodawców do składników aktywów ujętych umową. Koszty finansowania wynikające z tych umów nie odbiegają od warunków rynkowych. Na dzień bilansowy przedmioty umów leasingowych nie były przedmiotem subleasingu.

Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego i umów dzierżawy z opcją zakupu:

Wyszczególnienie	31.12.2017		31.12.2016	
	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat	Opłaty minimalne	Wartość bieżąca opłat
W okresie 1 roku	427	400	564	515
W okresie od 1 do 3 lat	238	233	369	348
Minimalne opłaty leasingowe ogółem	665	633	933	863
Przyszły koszt odsetkowy	32	x	70	x
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych, w tym:	633	633	863	863
-krótkoterminowe	400	400	515	515
-długoterminowe	233	233	348	348
Razem wartość zobowiązania	633	633	863	863

Nota 37. OTRZYMANE DOTACJE

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Dotacja PARP na dofinansowanie zakupu środków trwałych	0	0
długoterminowe	0	0
krótkoterminowe	0	0

Nota 38. REZERWA NA ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I PODOBNE

Jednostka wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks pracy. W związku z tym Spółka na podstawie wyceny dokonanej przez profesjonalną firmę aktuarialną tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na odprawy emerytalne i rentowe	215	185
Rezerwy na odprawy pośmiertne	236	185
Rezerwy na nagrody jubileuszowe	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwy na urlopy wypoczynkowe	0	0
Rezerwy na pozostałe świadczenia	0	0
Razem, w tym:	451	370
- długoterminowe	407	313
- krótkoterminowe	44	57

Zgodnie z MSR nr 19 rezerwy na świadczenia pracownicze obejmują:

- rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe, szacowane przez aktuarium raz w roku lub częściej w przypadku wystąpienia istotnych zmian w strukturze zatrudnienia pracowników,
- rezerwy na niewykorzystane urlopy szacowane przez właściwe komórki organizacyjne wewnątrz Spółki.

Pracownicy Spółki mają prawo do odpraw emerytalno-rentowych, które są wypłacane jednorazowo przy odejściu na emeryturę lub rentę zgodnie z zasadami wynagradzania w poszczególnej Spółce. Wysokość świadczeń zależy od wysokości średniego wynagrodzenia oraz stażu pracy.

Wysokość zobowiązania z tytułu świadczeń emerytalnych wyliczana jest przez niezależną firmę doradztwa aktuarialnego metodą prognozowanych świadczeń jednostkowych.

Zmiany zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia Spółka dzieli wg następujących kategorii:

- koszty zatrudnienia,
- wartość netto odsetek (czyli wartość pieniądza w czasie) od niedoborów/nadwyżek zdefiniowanych świadczeń,
- przeszacowanie, zawierające zmiany wartości godziwej aktywów programu, wynikające z innych czynników niż wartość pieniądza w czasie oraz zyski lub straty aktuarialne na zobowiązania.

Zyski i straty aktuarialne Spółka rozpoznaje w innych całkowitych dochodach, natomiast koszty zatrudnienia oraz odsetki, ujmuje w zysku lub stracie bieżącego okresu.

W sprawozdaniu z sytuacji finansowej rezerwy na odprawy emerytalno-rentowe prezentowane są w wysokości wartości bieżącej zobowiązania na dzień bilansowy.

Do wyliczeń rezerwy zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości nr 19 została zastosowana metoda „Projected Unit Credit”. Zobowiązania rozpoznane na bazie memoriałowej zostały ustalone jako te przyszłe zdyskontowane płatności, skorygowane o wskaźniki ruchów kadrowych i demograficznych, do których pracownicy nabyli prawo na dzień bilansowy. Główne założenia przyjęte przez aktuarium na dzień bilansowy do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Stopa dyskontowa (%)	3,3%	3,3%
Prawdopodobieństwo rezygnacji uzależnione od wieku pracowników (%) (X oznacza wiek pracownika)	5% dla $X < 20$ $5\% + 1,4\% * (X - 20)$ dla $20 < X < 60$ 61% dla $60 < X$	5% dla $X < 20$ $5\% + 1,4\% * (X - 20)$ dla $20 < X < 60$ 61% dla $60 < X$
Przewidywany nominalny wzrost wynagrodzeń (%)	5% w latach 2018-2020 i 3% w roku 2021 i kolejnych latach	4% w roku 2016 i kolejnych latach
Śmiertelność pracowników	Zgodna z kształtem śmiertelności populacji	Zgodna z kształtem śmiertelności populacji
Rotacja [%]	9,5%	10%
Wiek emerytalny	indywidualny wiek emerytalny	indywidualny wiek emerytalny
Pracownicy zatrudnieni na czas określony – prawdopodobieństwo przedłużenia umowy	50%	50%

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Analiza wrażliwości rezerw

Zgodnie z MSR 19 Spółka ujawnia analizę wrażliwości dla każdego istotnego założenia aktuarialnego na koniec okresu sprawozdawczego, pokazującą, jaki wpływ na zobowiązanie miałyby zmiany odpowiednich założeń aktuarialnych.

W związku z powyższym dokonano analizy wrażliwości dla następujących założeń

- zmiana stopy dyskontowej +/- 0,5.p.p,
- zmiana stopy wzrostu przyszłych wynagrodzeń +/-0,5.p.p,
- zmian wskaźnika rotacji pracowników +/- 0,5.p.p.

Analiza wrażliwości została przeprowadzona, przy założeniu, że wszystkie inne założenia aktuarialne pozostają niezmienione.

Wyszczególnienie	Wartość bilansowa	ANALIZA WRAŻLIWOŚCI					
		Stopa dyskontowa		stopa wzrostu wynagrodzeń		wskaźnik rotacji	
		-0,50%	0.50%	-0,50%	0.50%	-0,50%	0.50%
odprawy emerytalne	188	196	180	180	196	194	181
odprawy rentowe	27	28	26	26	28	28	26
odprawy pośmiertne	236	246	227	227	246	246	227
RAZEM	451	470	433	433	470	468	434

Zmiana stanu rezerw

Zgodnie z MSR 19 zostało sporządzone uzgodnienie bilansu otwarcia z bilansem zamknięcia dla zobowiązań netto z tytułu określonych świadczeń pracowniczych. Wynik przeprowadzonych kalkulacji kształtuje się następująco,

Zmiana stanu rezerw na świadczenie emerytalne, rentowe i pośmiertne w 2017 i 2016 roku.

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ
Wartość rezerw 01.01.2017	370
- długoterminowe	313
- krótkoterminowe	57
Koszty zatrudnienia	57
koszty bieżącego zatrudnienia	57
Koszty przyszłego zatrudnienia	0
Odsetki netto od zobowiązań netto	12
Zyski/Starty aktuarialne	-60
Wyplacone świadczenia	48
Wartość rezerw na 31.12.2017	451
- długoterminowe	407
- krótkoterminowe	44
Wartość rezerw na 01.01.2016	249
- długoterminowe	215
- krótkoterminowe	34
Koszty zatrudnienia	46
koszty bieżącego zatrudnienia	46
Koszty przyszłego zatrudnienia	0
Odsetki netto od zobowiązań netto	7

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚĆ
Zyski/Starty aktuarialne	-82
Wyłacone świadczenia	14
Wartość rezerw na 31.12.2016	370
- długoterminowe	313
- krótkoterminowe	57

Nota 39. REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA INNE

Wyszczególnienie:	31.12.2017	31.12.2016
Rezerwa na zobowiązania z tyt. kosztów działalności	175	0
Rezerwy na premie regulaminowe	3 272	0
Razem, w tym:	3 447	0
- długoterminowe	0	0
- krótkoterminowe	3 447	0

Zmiana stanu rezerw

Wyszczególnienie	Rezerwy na zobowiązania z tyt. rabatów	Rezerwy urlopowe	Rezerwy na premie regulaminowe	Inne rezerwy	Ogółem
Stan na 01.01.2017	0	0	0	0	0
Utworzone w ciągu roku obrotowego	0	0	3 868	175	4 043
Wykorzystane	0	0	596	0	596
Rozwiązane	0	0	0	0	0
Stan na 31.12.2017, w tym:	0	0	3 272	175	3 447
- długoterminowe	0	0	0	0	0
- krótkoterminowe	0	0	3 272	175	3 447
Stan na 01.01.2016	28	149	0	0	177
Utworzone w ciągu roku obrotowego	0	0	0	0	0
Wykorzystane	28	149	0	0	177
Rozwiązane	0	0	0	0	0
Stan na 31.12.2016, w tym:	0	0	0	0	0
- długoterminowe					
- krótkoterminowe					

W związku z wykorzystaniem w większości urlopów przez pracowników, podjęto decyzję o nie tworzeniu rezerwy urlopowej.

Nieistotna kwota rezerwy urlopowej na 31 grudnia 2017 r. oraz fakt, że Kodeks pracy nie przewiduje wypłat ekwiwalentu za urlop przemawia za nietworzeniem rezerwy urlopowej.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 40. CELE I ZASADY ZARZĄDZANIA RYZYKIEM FINANSOWYM

A. Czynniki związane z działalnością emitenta

Ryzyko związane z uzależnieniem się od głównych dostawców

Konsorcjum Stali S.A. zaopatruje się w towary i materiały głównie bezpośrednio u krajowych producentów wyrobów hutniczych. Poprzez dziesięciu największych dostawców realizowanych jest ok. 80% wartości całkowitych zakupów. W związku z tym, istnieje ryzyko, iż w przypadku zmiany polityki handlowej tych podmiotów, ich problemów finansowych lub pogorszenia konkurencyjności ich oferty, przełoży się to negatywnie na wyniki finansowe osiągnięte przez emitenta.

Ryzyko związane z sezonowością sprzedaży

Głównymi odbiorcami Konsorcjum Stali S.A. są podmioty z branży budowlanej – w każdym z trzech ostatnich lat kalendarzowych sprzedaż do podmiotów z tego sektora stanowiła powyżej 40% całkowitej sprzedaży Spółki – dlatego cykl produkcyjny tej branży ma silne oddziaływanie na sezonowość sprzedaży Konsorcjum Stali S.A. W miesiącach zimowych spadać może zapotrzebowanie na stal w budownictwie co powoduje, że sprzedaż emitenta w miesiącach zimowych może osiągać niższe wartości, w porównaniu z pozostałymi miesiącami. Istotne ryzyko związane jest również ze spowolnieniem gospodarczym, które szczególnie mocno dotyka firmy budowlane. Zmniejszenie inwestycji budowlanych jest zawsze powodem problemów finansowych wielu przedsiębiorstw z tego sektora co może przełożyć się również na wyniki finansowe emitenta.

Ryzyko związane z zapasami i należnościami

Z uwagi na fakt, iż większość przychodów emitenta jest generowana przez działalność handlową, emitent musi utrzymywać stan zapasów na odpowiednim poziomie. Niedopasowanie stanów magazynowych do zapotrzebowania rynku wiąże się z ryzykiem utraty potencjalnych przychodów (w przypadku za małych stanów lub braku danego asortymentu) lub zamrożenia kapitału obrotowego (w przypadku zbyt małej rotacji towaru i za dużych stanów magazynowych). W przypadku wysokiej fluktuacji cen towarów będących w asortymencie emitenta, utrzymywanie zbyt wysokich stanów magazynowych może być powodem konieczności przeszacowania wartości zapasów i dostosowania ich do niższych niż ceny magazynowe cen rynkowych.

Należności emitenta z tytułu dostaw i usług stanowią około 25-30% sumy bilansowej, co wynika ze specyfiki kanałów dystrybucji, za pośrednictwem których Spółka sprzedaje towary i produkty. Emitent stara się redukować ryzyko związane z należnościami poprzez indywidualne, ustalone dla każdego klienta, limity kredytowe wraz z określonymi terminami płatności. Emitent prowadzi aktywną politykę zarządzania należnościami i kredytami kupieckimi, których udziela swoim klientom. Monitoruje spłatę należności oraz zdolność płatniczą swoich klientów poprzez aktywną współpracę własnych służb finansowo-prawnych i handlowych a także bezpośredni kontakt z klientami. W przypadku przekroczenia terminu płatności przez klientów podejmowane są odpowiednie kroki według ustalonych procedur windykacyjnych. W ramy polityki zarządzania należnościami wpisuje się współpraca z firmami ubezpieczeniowymi obejmującymi ubezpieczeniem należności. W roku 2017 emitent współpracował w tym zakresie z Korporacją Ubezpieczeń Kredytów Eksportowych S.A. Polisa ubezpieczająca należności z odroczonego terminem płatności znacznie redukuje ryzyko wystąpienia strat – w ramach tej umowy/polisy Ubezpieczyciel zobowiązuje się do wypłaty emitentowi odszkodowania za należności objęte ubezpieczeniem, jeżeli emitent nie otrzyma płatności z tytułu sprzedaży towarów lub usług w wyniku prawnie potwierdzonej bądź faktycznej niewypłacalności klienta. Przedmiotem działalności objętym ochroną ubezpieczeniową jest handel wyrobami hutniczymi i usługi z tym związane. W ramach podpisanej umowy z Ubezpieczycielem świadczone są również usługi windykacyjne oraz monitoring sytuacji płatniczej klientów emitenta. Politykę zarządzania należnościami uzupełnia współpraca z zewnętrznymi firmami windykacyjnymi i kancelariami prawnymi. Mimo prowadzonej racjonalnej polityki w zakresie zarządzania należnościami nadal występuje jednak ryzyko, zwłaszcza w sytuacji pogorszenia koniunktury rynkowej a w konsekwencji i sytuacji finansowej firm-klientów emitenta, strat spowodowanych nieściągalnością części należności. Ryzyko to powiększyło się zwłaszcza po kryzysie gospodarczym, kiedy to ubezpieczyciele ograniczając własne ryzyko zmniejszali znacząco limity kredytowe podlegające ochronie ubezpieczeniowej i tym samym zwiększając ekspozycję na ryzyko podmiotów ubezpieczających swoje należności. Bardzo często w takiej sytuacji słaby rating w ocenie ubezpieczycieli całych branż i tworzących je firm powoduje, że Spółka staje przed dylematem, czy przerwać współpracę z kontrahentem bowiem ubezpieczyciel nie chce objąć jego zobowiązań należytą ochroną ubezpieczeniową, czy też kontynuować współpracę sprzedając nadal towar w kredycie kupieckim i ponosić zwiększone ryzyko takiej współpracy w okresie niestabilnej gospodarki.

Ryzyko związane z niepowodzeniem realizowanej strategii

Emitent konsekwentnie realizuje przyjętą strategię rozwoju, która opiera się na budowie ogólnopolskiej sieci dystrybucyjnej, rozwoju usług dodatkowych w ramach punktów serwisowych zlokalizowanych przy oddziałach handlowych oraz zwiększeniu udziału przetwórstwa w przychodach poprzez rozwój produkcji zbrojeń budowlanych i konstrukcji stalowych oraz przetwórstwa wyrobów płaskich. Istnieje jednak ryzyko, iż przyjęta przez emitent strategią nie przełoży się na oczekiwane efekty lub też wystąpią

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

czynniki niezależne od emitenta, które przeszkodzą w realizacji tej strategii (w tym pogorszenie sytuacji gospodarczej, zmiana otoczenia konkurencyjnego, spadek popytu).

Emitent na bieżąco monitoruje realizację wdrażanej strategii i nie wyklucza jej modyfikacji celem dostosowania do aktualnych warunków rynkowych.

W ramach realizowanej strategii emitent nie wyklucza rozszerzać swoją działalność również przez fuzje, przejęcia i zaangażowanie kapitałowe w innych podmiotach. W toku tego procesu istnieje szereg ryzyk o charakterze ekonomiczno-prawnym i rynkowym, które mogą spowodować, że proces ten zakończy się niepowodzeniem lub jego efekty będą gorsze niż oczekiwane. Aby zabezpieczyć się przed ryzykiem niepowodzenia tych transakcji emitent wspiera się doradztwem firm doświadczonych w przeprowadzaniu tego typu operacji.

Ryzyko związane z zawieraniem umowami

W wielu przypadkach postanowienia zawieranych przez emitenta umów przewidują możliwość odstąpienia od umowy przez kontrahenta emitenta w przypadku wycofania się głównego inwestora z realizacji projektu budowlanego, którego dotyczą dostawy wyrobów emitenta, a więc sytuacji, na które emitent nie ma wpływu.

W przypadku umów na dostawy długoterminowe (z reguły są to umowy zawierane na okres 1-1,5 roku dotyczące przede wszystkim dostawy zbrojeń budowlanych), częstym zapisem jest gwarancja ceny w okresie dostaw przewidzianym w umowie. Emitent stara się zabezpieczyć przed ryzykiem wystąpienia ujemnej marży na takich kontraktach, lecz istnieje ryzyko, że w przypadku niekorzystnych zmian cenowych na rynku, marża na takich kontraktach będzie ujemna.

Dodatkowo, częstym postanowieniem zawieranych przez emitenta umów dotyczących dostaw wyrobów zbrojarskich i innych wyrobów ze stali jest udzielanie przez emitenta gwarancji na dostarczane wyroby. Umowny okres gwarancji obejmuje od kilku do 36 miesięcy licząc od daty końcowego odbioru. Ponadto w ich postanowieniach wskazywany jest obowiązek zapłaty przez emitenta kar umownych za opóźnienie w usunięciu wad w okresie gwarancji i rękojmi. Ryzyko konieczności zapłaty kar umownych wynikać może ze stosunkowo krótkich terminów zastrzeżonych do wypełnienia zobowiązań z tytułu rękojmi i gwarancji.

Warte podkreślenia jest, iż w dotychczasowej działalności emitenta nie miała miejsca sytuacja wystąpienia jego kontrahenta z roszczeniami z tytułu rękojmi lub gwarancji. Dodatkowo, wskazane ryzyko jest minimalizowane przez zawierane umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzonej działalności oraz fakt, że emitent oferuje wyłącznie wyroby stalowe z pewnych źródeł, z potwierdzonymi certyfikatami jakości wystawianymi przez renomowanych producentów. Jednak wystąpienie obowiązku zapłaty kar umownych może w sposób negatywny wpłynąć na sytuację finansową emitenta i perspektywę jego rozwoju.

Ryzyko związane z instrumentami finansowymi

Elementem ryzyka kredytowego związanego z instrumentami finansowymi jest ryzyko związane z „**aktywami finansowymi dostępnymi do sprzedaży**” wykazywanymi w aktywach trwałych i aktywach obrotowych oraz aktywami ujętymi w pozycji „**inne długoterminowe aktywa finansowe**” oraz „**inne krótkoterminowe aktywa finansowe**”. W pozycjach tych emitent prezentuje akcje spółki Bowim S.A. oraz związane z nimi instrumenty finansowe, które nabywane były na przełomie 2010 i 2011 r. Ich wartość bilansowa po dokonanych wykupach na dzień bilansowy 31.12.2017 r. wynosiła łącznie 13 606 tys. zł.

Między emitentem a spółką Bowim S.A. na przełomie roku 2013 i 2014 toczył się spór o realizację Porozumienia Inwestycyjnego z dnia 03.12.2010 r. Znalazł on polubowne rozwiązanie, którego odzwierciedleniem jest podpisany w styczniu 2014 r. Aneks nr 4 do Porozumienia Inwestycyjnego. Warunki tego Aneksu szczegółowo zostały opisane w Raporcie bieżącym nr 2/2014 z dnia 24.01.2014 r. Wszystkie uzgodnienia między stronami określone w Aneksie nr 4 zostały wykonane, w tym ustanowiono opisane w Aneksie zabezpieczenia na rzecz emitenta, a emitent w zamian dokonał blokady akcji na rachunku inwestycyjnym, zobowiązując się do tego, że nie dokona zbycia ani obciążenia akcji, za wyjątkiem przeniesienia ich własności na rzecz Bowim S.A. W raporcie bieżącym nr 3/2017 z dnia 28.02.2017 r. Zarząd Konsorcjum Stali S.A. poinformował o zawarciu w dniu 28.02.2017 r. Aneksu nr 5 do w/w Porozumienia Inwestycyjnego regulującego termin zawarcia Umowy Sprzedaży II oraz termin wykupu pozostałej ilości akcji. W raporcie nr 16/2017 z dnia 30.05.2017 r. emitent poinformował o zawarciu Umowy Sprzedaży II w dniu 22.05.2017 r., która weszła w życie z dniem 24.05.2017 r. Wykup realizowany jest zgodnie z zawartą Umową Sprzedaży II. Emitent na dzień publikacji niniejszego raportu nie widzi zagrożeń dla jego dalszej realizacji. Gdyby jednak w miarę upływu czasu okazało się w tej sprawie, że pojawiło się istotne ryzyko, iż emitent nie odzyska kwoty za wykup akcji określonej w porozumieniu albo kwoty co najmniej równoważnej tej, w której akcje te są ujęte w bilansie emitenta, Zarząd Konsorcjum Stali będzie zmuszony podjąć decyzję o utworzeniu odpisu aktualizującego na tę pozycję swoich aktywów, przeliczując ją do aktualnej, w momencie takiej decyzji, wartości możliwej do odzyskania.

Ponadto z instrumentami finansowymi związane są również ryzyka: płynności, kredytowe, kursowe i płynności, które omówione zostało w nocie nr 15 niniejszego sprawozdania.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ryzyko związane z niekorzystnymi decyzjami ze strony organów kontrolnych

Emitent w toku prowadzonej działalności biznesowej dokłada najwyższej staranności, aby prowadzona ona była w zgodzie z wszelkimi normami, jakie składają się na ogólnie pojęty ład prawny i gospodarczy tworzony przez państwo. W toku tejże działalności emitent często spotyka się z kontrolami prowadzonymi przez uprawnione do tego przez państwo różne organy kontrolne. Biorąc pod uwagę złożoność uregulowań prawnych, oraz zakres i częstotliwość ich zmian, którym podlega każdy działający na rynku podmiot gospodarczy, ich niestabilność, częstą nieprecyzyjność i nieprzejrzystość, istnieje ryzyko odmiennej interpretacji tych samych zdarzeń gospodarczych przez organ kontrolujący i podmiot kontrolowany. Na takie ryzyko narażony jest również emitent. Konsekwencją takiego ryzyka mogą być negatywne decyzje i orzeczenia pokontrolne, których konsekwencje mogą przekładać się negatywnie na wyniki finansowe emitenta.

Obszarem szczególnie związanym z występowaniem takiego ryzyka jest prawo podatkowe. Wg emitenta nieprecyzyjność przepisów powoduje częste rozbieżności interpretacyjne między organami podatkowymi a podmiotami gospodarczymi, które prowadzą do niepewności działalności i mogą skutkować wzrostem istotnych obciążeń podatkowych.

Przykładem takiego ryzyka jest opisywany w raportach bieżących nr 39/2013 i 34/2014 oraz w nocie 49 jednostkowego sprawozdania finansowego za rok 2016 spór, który emitent prowadził z organami skarbowymi w przedmiocie podatku VAT od transakcji WDT za lata 2008-2009. Emitent nie zgadzając się z decyzją Dyrektora Izby Skarbowej w Warszawie, nakładającą na Spółkę dodatkowe obciążenie podatkowe w łącznej kwocie z naliczonymi odsetkami w wysokości ponad 6 mln zł, dochodził swoich racji przed NSA. Naczelny Sąd Administracyjny oddalił skargę kasacyjną emitenta od wyroku Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.

Decyzja skutkowała znaczącym zmniejszeniem wyników finansowych wykazywanych przez emitenta w jego sprawozdaniach finansowych za lata 2013-2015, ostatecznie zmniejszeniem wartości kapitałów własnych.

Aktualnie wobec emitenta jest prowadzone postępowanie podatkowe przed Dyrektorem Izby Administracji Skarbowej w Katowicach dotyczące odwołania od nieostatecznej decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno –Skarbowego w Gdyni z 3 kwietnia 2017 r. w sprawie rzetelności oraz prawidłowości rozliczeń podatku VAT za drugie półrocze 2011 r. Informacja o sprawie opisana jest w raportach bieżących nr 18/2016, nr 12/2017 oraz nr 13/2017 oraz w nocie 49 niniejszego sprawozdania finansowego.

Wszystkie kontrolowane transakcje opisywały rzeczywiste zdarzenia gospodarcze związane z hurtowym obrotem stałą i w ocenie Spółki zostały udokumentowane w sposób należyty, przewidziany obowiązującymi w kontrolowanym okresie przepisami prawnymi. Wszystkie zawierane transakcje zarówno w kontrolowanym okresie, jak i do dziś, były zawierane z należytą starannością, a pracownicy Spółki dokładali najwyższej staranności sprawdzając zarówno podmioty nabywające od Spółki towary, jak również jej dostawców. Mimo takiej oceny tych transakcji przez emitenta, nie można wykluczyć, że organ kontrolny zajmie odmienne stanowisko w tej i podobnych sprawach, co skutkować może decyzjami, które będą miały negatywny wpływ na wynik finansowy emitenta. Wartość wyliczonego zobowiązania wraz z należnymi odsetkami w wysokości 31 164 tys. zł. na dzień 31 grudnia 2017 r. została rozliczona jako strata z lat ubiegłych i pomniejszyła kapitały własne Emitenta.

B. Czynniki związane z otoczeniem, w jakim emitent prowadzi działalność

Ryzyko związane z wpływem sytuacji makroekonomicznej na wyniki emitenta

Sytuacja finansowa emitenta jest uzależniona od sytuacji ekonomicznej w Polsce i na świecie. Na wyniki finansowe uzyskiwane przez Spółkę mają wpływ: tempo wzrostu PKB, poziom inflacji, stopa bezrobocia oraz wysokość dochodów osobistych ludności, polityka fiskalna i monetarna państwa, nakłady inwestycyjne. Te czynniki silnie wpływają na poziom zakupów wyrobów stalowych. W przypadku pogorszenia sytuacji gospodarczej w Polsce lub na świecie, wystąpienia spadku nakładów inwestycyjnych (szczególnie w budownictwie) lub zastosowania instrumentów polityki gospodarczej państwa negatywnie wpływających na pozycję rynkową emitenta, realizowane przez niego wyniki finansowe mogą ulec osłabieniu.

Ryzyko fluktuacji cen wyrobów stalowych

Wyroby stalowe ciągle podlegają wahaniom cenowym. Istnieje ryzyko, iż cena sprzedaży w danym okresie będzie niższa niż cena zakupu danego produktu. W celu redukcji ryzyka związanego z potencjalnymi stratami wynikającymi ze spadku cen rynkowych stanów magazynowych, emitent stale kontroluje stan zapasów, zapewniając ich odpowiednią rotację. Gwałtowne spadki cen na rynku mogą prowadzić do spadków osiągniętych marż przez emitenta, a co za tym idzie spadku wypracowanego zysku netto.

Ryzyko związane ze zmianami kursów walutowych

Dla części transakcji zawieranych przez emitenta walutą bazową jest waluta inna niż polski złoty. Niesie to za sobą ryzyko powstania ujemnych różnic kursowych i w efekcie strat przy rozliczaniu tych transakcji spowodowanych niekorzystną dla emitenta zmianą

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

rynkowych kursów walutowych. Emitent stara się zabezpieczyć przed tymi zmianami korzystając, w zależności od tendencji kształtowania się kursów na rynku i przewidywań w tym zakresie, z prostych terminowych instrumentów zabezpieczających kurs dla zawartych już transakcji.

Ryzyko związane ze zmianą tendencji rynkowych

Zmiana popytu na wyroby stalowe przełożyłaby się bezpośrednio na wartość sprzedaży emitenta, natomiast zmiana (spadek) cen wyrobów stalowych odbiłby się negatywnie na osiągniętych wynikach finansowych. Istnieje również ryzyko, iż krajowi producenci wyrobów hutniczych (krajowe huty to główni dostawcy emitenta) ograniczą ilość produkcji lub będą zwiększać moce produkcyjne wolniej niż wzrost popytu, co przełoży się na ograniczone możliwości emitenta w realizacji sprzedaży.

Ryzyko związane ze zmianami regulacji prawnych

Regulacje prawne w Polsce zmieniają się bardzo często. Pewne zagrożenie mogą więc stanowić zmiany przepisów prawa lub różne jego interpretacje. Dotyczy to m.in. uregulowań i interpretacji przepisów podatkowych, uregulowań dotyczących prawa handlowego, przepisów prawa pracy i ubezpieczeń społecznych. Każda zmiana przepisów może wywołać negatywne skutki dla funkcjonowania emitenta – spowodować wzrost kosztów działalności emitenta i wpłynąć na jego wyniki finansowe oraz powodować trudności w ocenie rezultatów przyszłych zdarzeń czy decyzji. Prawo polskie wciąż znajduje się w okresie dostosowawczym, związanym z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Związane z tym zmiany przepisów prawa mogą mieć wpływ na otoczenie prawne działalności gospodarczej, w tym także Spółki. Wejście w życie nowych regulacji prawnych może wiązać się między innymi z problemami interpretacyjnymi, niekonsekwentnym orzecznictwem sądów oraz niekorzystnymi interpretacjami przyjmowanymi przez organy administracji publicznej (w tym podatkowe).

Dodatkowo polski system podatkowy charakteryzuje się stosunkowo dużą niestabilnością. Część przepisów podatkowych nie została sformułowanych w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. Przedsiębiorstwa działające w Polsce są zatem narażone na pojawianie się zastrzeżeń ze strony organów podatkowych. Istnieje zatem ryzyko, iż pomimo stosowania przez emitenta aktualnych wykładni przepisów podatkowych, organy skarbowe mogą przyjąć odmienną interpretację.

Ponadto, wobec zapowiadanej od wielu lat gruntownej reformy zmieniającej system podatkowy istnieje ryzyko, że wprowadzenie nowych regulacji może mieć negatywny wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej. Jednocześnie, istnieje ryzyko, iż zmiany przepisów podatkowych wprowadzane w dalszej lub bliższej przyszłości mogą opierać się na rozwiązaniach, które spowodują wzrost obciążeń podatkowych emitenta.

Ryzyko wynikające ze wzrostu konkurencji

Rynek dystrybucji wyrobów stalowych jak również produkcji zbrojeń budowlanych i konstrukcji stalowych cechuje wysoki poziom konkurencyjności. Z drugiej strony, jest to rynek bardzo rozdrobniony, który najprawdopodobniej przejdzie intensywny proces konsolidacji, w ramach którego powstanie kilka dużych dystrybutorów o ogólnokrajowej sieci dystrybucyjnej. Podmioty te uzyskają szereg przewag konkurencyjnych nad małymi i średnimi dystrybutorami, w tym przede wszystkim silniejszą pozycję negocjacyjną z dostawcami oraz możliwość obsługi dużych zamówień.

Emitent aktywnie uczestniczy w procesie konsolidacji, który jest wpisany w jego historię. Konsorcjum Stali S.A. po realizacji w 2008 roku fuzji z firmą Bodeko Sp. z o.o. jest jednym największych dystrybutorów wyrobów stalowych w kraju. Proces dalszej konsolidacji rynku był kontynuowany przez emitenta w 2009 roku poprzez przejęcie spółki Polcynk Sp. z o.o. W kolejnych latach emitent nie wyklucza kontynuowania procesu konsolidacji rynku dystrybutorów wyrobów stalowych.

Jednakże, istnieje ryzyko, iż firmy konkurencyjne w ramach fuzji, przejęć lub wzrostu organicznego stworzą większe organizacje niż organizacja emitenta, co pomniejszy jego przewagę konkurencyjną.

Ryzyko zmiany polityki handlowej hut

Emitent jest hurtowym dystrybutorem sprzedaży wyrobów stalowych, czyli pełni rolę pośrednika pomiędzy hutami, a odbiorcami końcowymi. Niekorzystna zmiana polityki sprzedaży hut, np. przejście na dostawy bezpośrednie do odbiorców końcowych, budowa własnych centrów serwisowych (a więc oferowanie przez huty w ramach sprzedaży bezpośredniej usług dodanych jak kompletacja i konfekcjonowanie) lub zmiana polityki cenowej, może negatywnie wpłynąć na działalność emitenta.

Ryzyko ograniczenia dostępu do źródeł finansowania działalności oraz ryzyko wzrostu kosztów finansowania

Emitent jako firma handlowa skazana jest m.in. na korzystanie z zewnętrznych źródeł finansowania swojej działalności. Dostawcami kapitału pożyczkowego są banki. Biorąc pod uwagę doświadczenia z kryzysu lat 2008-2009 oraz spowolnienia które nastąpiło w latach kolejnych, istnieje ryzyko, że banki patrząc przez pryzmat ryzyka branż, w obszarze których prowadzi swą działalność emitent, ograniczą źródła finansowania dla emitenta lub znacząco zwiększą jego koszty.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ograniczenia kapitału kredytowego dla firm z szeroko rozumianego sektora inwestycyjnego również może negatywnie wpłynąć na sytuację finansową emitenta, gdyż ograniczenie inwestycji na skutek braku możliwości ich sfinansowania może mieć wpływ na spadek sprzedaży emitenta.

Koszt kredytów, z których korzysta emitent oparty jest na zmiennej stopie procentowej, która powiązana jest ze stawką WIBOR i powiększona o stałą marżę banku. Wzrost rynkowych stóp procentowych może wpłynąć na wzrost kosztów finansowania działalności emitenta.

C. Czynniki ryzyka związane z rynkiem kapitałowym

Ryzyko zawieszenia notowań

Zarząd Giełdy może na podstawie § 30 ust. 1 Regulaminu Giełdy zawiesić obrót Akcjami emitenta na okres do trzech miesięcy:

- na wniosek emitenta,
- jeżeli uzna, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu,
- jeżeli emitent narusza przepisy obowiązujące na GPW.

Zgodnie z § 30 ust. 2 Regulaminu Giełdy Zarząd Giełdy zawiesza obrót akcjami na okres nie dłuższy niż miesiąc na żądanie KNF zgłoszone zgodnie z przepisami Ustawy o obrocie instrumentami finansowymi. Zgodnie z art. 20 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi w przypadku, gdy obrót określonymi papierami wartościowymi lub innymi instrumentami finansowymi jest dokonywany w okolicznościach wskazujących na możliwość zagrożenia prawidłowego funkcjonowania rynku regulowanego lub bezpieczeństwa obrotu na tym rynku, albo naruszenia interesów inwestorów, na żądanie KNF, spółka prowadząca rynek regulowany zawiesza obrót tymi papierami lub instrumentami, na okres nie dłuższy niż miesiąc.

Na podstawie art. 96 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej prawo do czasowego lub bezterminowego wykluczenia akcji z obrotu giełdowego przysługuje także KNF, w przypadku stwierdzenia niewykonywania lub nienależytego wykonywania przez emitenta szeregu obowiązków, do których odwołuje się art. 96 ust. 1 Ustawy o ofercie publicznej. KNF przed wydaniem takiej decyzji zasięga opinii GPW.

Ryzyko wykluczenia akcji z obrotu giełdowego

Na podstawie § 31 Regulaminu GPW, Zarząd Giełdy może wykluczyć akcje Spółki z obrotu giełdowego, m.in. w następujących przypadkach:

- jeżeli akcje przestały spełniać inny warunek dopuszczenia ich do obrotu giełdowego, niż nieograniczona zbywalność,
- jeżeli emitent uporczywie narusza przepisy obowiązujące na giełdzie,
- na wniosek emitenta,
- wskutek ogłoszenia upadłości emitenta albo w przypadku oddalenia przez sąd wniosku o ogłoszenie upadłości z powodu braku środków w majątku emitenta na zaspokojenie kosztów postępowania,
- jeżeli uzna, że wymaga tego interes i bezpieczeństwo uczestników obrotu,
- wskutek podjęcia decyzji o połączeniu emitenta z innym podmiotem, jego podziale lub przekształceniu,
- jeżeli w ciągu ostatnich 3 miesięcy nie dokonano żadnych transakcji giełdowych akcjami emitenta,
- wskutek podjęcia przez emitenta działalności, zakazanej przez obowiązujące przepisy prawa,
- wskutek otwarcia likwidacji emitenta.

Wykluczenie akcji emitenta z obrotu giełdowego ograniczyłoby swobodę w zbywaniu akcji przez ich właścicieli.

Ryzyko struktury akcjonariatu

Duża koncentracja posiadania akcji Spółki przez kilku głównych akcjonariuszy powoduje, że Inwestorzy powinny brać pod uwagę możliwość porozumienia się tych akcjonariuszy co do wspólnego działania.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 41. INFORMACJA O INSTRUMENTACH FINANSOWYCH**Spółka posiada następujące instrumenty finansowe:**

Rodzaj instrumentu finansowego	31.12.2017	31.12.2016
Udzielone pożyczki	0	190
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 091	5 582
Aktywa finansowe wyceniane przez wynik finansowy	9 515	11 064
Należności z tyt. dostaw i usług	214 581	173 908
Środki pieniężne	1 462	1 701
Zobowiązania z tyt. kredytów	132 334	88 289
Zobowiązania z tyt. factoringu	43 843	21 178
Zobowiązania z tyt. leasingu	633	863
Zobowiązania z tyt. dostaw i usług	185 585	161 537
Akcje własne	13 893	13 893
Razem	605 937	478 205

Nota 42. ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Głównym celem zarządzania kapitałem Spółki jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Spółki i zwiększały wartość dla jej akcjonariuszy.

Spółka zarządza strukturą swego kapitału i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. W celu utrzymania lub skorygowania struktury kapitałowej, Spółka może zmienić wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy, zwrócić kapitał akcjonariuszom lub wyemitować nowe akcje. W roku zakończonym dnia 31 grudnia 2017 r. i w okresie porównawczym nie wprowadzono żadnych zmian do celów, zasad i procesów obowiązujących w tym obszarze.

Spółka monitoruje stan kapitałów stosując wskaźnik dźwigni, który jest liczony jako stosunek zadłużenia netto do sumy kapitałów powiększonych o zadłużenie netto. Do zadłużenia netto Spółka wlicza oprocentowane kredyty i pożyczki, zobowiązania z tytułu dostaw i usług i inne zobowiązania, pomniejszone o środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych. Kapitał obejmuje zamienne akcje uprzywilejowane, kapitał własny należny akcjonariuszom jednostki pomniejszony o kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto. Zwiększenie zobowiązań krótkoterminowych to efekt zwiększonej skali działalności emitenta.

Kapitał podstawowy ujmuje się w wysokości określonej w statucie i wpisanej w Krajowym Rejestrze Sądowym. Spółka spełnia wymogi dotyczące wysokości kapitału podstawowego zgodnie z wymogami narzuconymi przed Kodeks Spółek Handlowych.

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Oprocentowane kredyty i pożyczki	132 334	88 289
Faktoring	43 843	21 178
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	196 679	171 419
Minus środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 462	1 701
Zadłużenie netto	371 394	279 185
Zamienne akcje uprzywilejowane	0	0
Kapitał własny	362 259	351 067
Kapitały rezerwowe z tytułu niezrealizowanych zysków netto	0	0
Kapitał razem	362 259	351 067

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Kapitał i zadłużenie netto	733 653	630 252
Wskaźnik dźwigni	0,51	0,44

Nota 43. PROGRAMY ŚWIADCZEŃ PRACOWNICZYCH

Z zakresu tych świadczeń w spółce wypłacane są tylko świadczenia z tytułu jednorazowych odpraw emerytalno-rentowych, odpraw pośmiertnych zgodnie z przepisami Kodeksu Pracy.

Nota 44. INFORMACJE O PODMIOTACH POWIĄZANYCH

Transakcje z podmiotami powiązanymi

W skład Grupy kapitałowej Konsorcjum Stali S.A. wchodziły następujące podmioty:

- spółka dominująca: Konsorcjum Stali S.A.
 - spółka zależna:
 - Polcynk Sp. z o.o. w Radomiu
 - spółki stowarzyszone :
 - RBS STAL Sp. z o.o. w Krakowie
 - Unia Stalowa Sp. z o.o.

Spółki zależne:

Polcynk Sp. z o.o. to średniej wielkości spółka zajmująca się produkcją konstrukcji stalowych, posiada własną bazę magazynowo - produkcyjną, świadczy również usługi lakierowania. Spółka produkuje elementy konstrukcji hal, części linii produkcyjnych, elementy infrastruktury drogowej. 30 lipca 2009 r. Konsorcjum Stali objęła 100% udziałów Spółki Polcynk Sp. z o.o. za kwotę 9,350 tys. złotych.

Spółki stowarzyszone:

Konsorcjum Stali S.A. ma udziały kapitałowe w spółce **RBS STAL Sp. z o.o.** i **Unia Stalowa s.c.** posiadając w nich odpowiednio **33,3%** i **20,0%** udziałów, nie mając jednakże wpływu na sprawowanie kontroli nad tymi jednostkami. W roku obrotowym miały miejsce transakcje między podmiotami powiązanymi, były to jednak transakcje o charakterze typowym dla prowadzonej działalności gospodarczej, a ich charakter i warunki wynikały z bieżącej działalności operacyjnej prowadzonej przez emitenta, podmioty z jego Grupy i jednostki powiązane.

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych na warunkach rynkowych.

Członkowie organów zarządzających i nadzorujących:

Członkom organów zarządzających i nadzorujących nie udzielano pożyczek. W 2017 r. były zawierane transakcje z członkami Zarządu i Rady Nadzorczej oraz członkami ich rodzin, ze względu na nieistotną wartość nie zostały zaprezentowane.

Spółki powiązane kapitałowo nie podlegające konsolidacji

Bowim S.A. – duży dystrybutor wyrobów hutniczych. Na dzień 31.12.2017 r. Konsorcjum Stali S.A. posiadała 1 051 828 sztuk akcji spółki (ok. 5,4 %), które na podstawie Aneksu nr 4 z dnia 24.01.2014 r. do Porozumienia Inwestycyjnego z dnia 03.12.2010 r. (dalej: Porozumienie) oraz Aneksu nr 5 z dnia 28.02.2017 r. podlegają systematycznemu wykupowi przez Bowim S.A. Wszystkie posiadane akcje tej spółki na podstawie ww. Porozumienia mają zostać wykupione przez Bowim S.A. do 15.12.2021 roku. Warunki odsprzedaży akcji spółki Bowim S.A. opisane zostały w Raporcie bieżącym nr 2/2014 z dnia 24.01.2014 r. Na dzień publikacji niniejszego raportu w siedmioosobowej Radzie Nadzorczej Bowim S.A. zasiadał pan Janusz Kocłęga i pan Tadeusz Borysiewicz, którzy są również członkami Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A.

Passat Stal S.A. – podmiot zależny od spółki Bowim S.A. Na mocy opisywanego powyżej Porozumienia, Konsorcjum Stali S.A. do czasu całkowitego wykupu przez Bowim S.A. swych akcji będących w posiadaniu Konsorcjum Stali S.A. ma prawo powoływaniu dwóch członków Rady Nadzorczej. Na dzień 31.12.2017r. w pięcioosobowej Radzie Nadzorczej tej spółki zasiadali panowie: Marcin

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Miśta- członek Zarządu Konsorcjum Stali S.A. i Ireneusz Dembowski - członek Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A.. Osoby te nie wywierają znaczącego wpływu na jednostkę, dlatego też nie uznaje się tej jednostki za jednostkę powiązaną.

Ponadto Konsorcjum Stali S.A. jest właścicielem jednej akcji spółki Passat Stal Sp. z o.o. (całkowita liczba akcji wyemitowana przez Passat Stal S.A. wynosi 17 376 538 sztuk).

Spółki powiązane osobowo nie podlegające konsolidacji:

"BUDO-MARKET" Robert Wojdyna, Marek Skwarski, Jerzy Wojdyna Sp.j. – niewielkich rozmiarów firma sprzedająca materiały budowlane dla klientów detalicznych oraz małych firm budowlanych. Panowie Robert Wojdyna i Marek Skwarski, zasiadający w Radzie Nadzorczej emitenta posiadają w spółce po 1/3 udziałów.

Bodeko Hotele Sp. z o.o. – spółka prowadząca działalność hotelową. Prezesem Zarządu tej spółki jest pan Janusz Kocłęga, Wiceprezesem Zarządu jest pan Ireneusz Dembowski a Członkiem Zarządu pan Tadeusz Borysiewicz. Wszyscy panowie są również Członkami Rady Nadzorczej Konsorcjum Stali S.A.

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem pomiędzy jednostkami powiązanymi Grupy Kapitałowej Konsorcjum Stali nie wystąpiły transakcje zawierane na innych warunkach niż rynkowe.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Podmiot powiązany	Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych		Zakupy od podmiotów powiązanych		Należności od podmiotów powiązanych		w tym przeterminowane		Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych		w tym zaległe, po upływie terminu płatności	
	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016	31.12.2017	31.12.2016
Jednostka zależna												
Jednostka dominująca Konsorcjum Stali S.A.												
POLCYNK SP.Z O.O.	3 026	2 119	644	634	1 067	220	208	101	15	25	0	0
Razem	3 026	2 119	644	634	1 067	220	208	101	15	25	0	0
Jednostki stowarzyszone												
RBS STAL SP. Z O.O.	8 521	7 834	93	45	2 389	1 609	0	0	0	0	0	0
Unia Stalowa Sp.z o.o.	0	0	78 252	98 784	0	0	0	0	9 576	14 635	0	0
Razem	8 521	7 834	78 345	98 829	2 389	1 609	0	0	9 576	14 635	0	0
Podmioty powiązane osobowo												
BUDO-MARKET R. WOJDYNA, M.SKWARSKI	60	109	115	141	1	10	0	0	3	7	0	0
BODEKO HOTELE SP. Z O.O.	35	3	127	148	0	0	0	0	14	11	0	0
BOWIM S.A. od 29.12.2010	0	48	2 801	762	0	0	0	0	482	162	0	3
Razem	95	160	3 043	1 051	1	10	0	0	499	180	0	3
Razem	11 642	10 113	82 032	100 514	3 457	1 839	208	101	10 090	14 840	0	3

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 45. WYNAGRODZENIA WYŻSZEJ KADRY KIEROWNICZEJ I RADY NADZORCZEJ**Świadczenia wypłacone lub należne Członkom Zarządu**

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	3 387	2 264
Nagrody jubileuszowe	0	0
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	0	0
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	0	0
Pozostałe świadczenia długoterminowe	0	0
Razem	3 387	2 264

Wynagrodzenia Członków Zarządu

Imię i nazwisko	Funkcja	01.01-31.12.2017	01.01-31.12.2016
Janusz Smółka	Prezes Zarządu	1120	751
Dariusz Bendykowski	Członek Zarządu	649	449
Marcin Miśta	Członek Zarządu	810	548
Rafał Strzelczyk	Członek Zarządu	808	516
RAZEM		3 387	2 264

Powyższe kwoty nie zawierają narzutów na wynagrodzenia.

W umowach o pracę z członkami zarządu znajduje się zapis, że w przypadku rozwiązania z Członkiem Zarządu umowy o pracę z przyczyn niedotyczących pracownika, jeśli te przyczyny stanowią wyłączny powód rozwiązania stosunku pracy, pracownikowi przysługuje odprawa w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia.

Świadczenia wypłacone lub należne pozostałym członkom głównej kadry kierowniczej

Wyszczególnienie	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia)	5 646	5 047
Nagrody jubileuszowe	0	0
Świadczenia po okresie zatrudnienia	0	0
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	10	0
Świadczenia pracownicze w formie akcji własnych	0	0
Razem	5 656	5 047

W pozycji wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej zostały wykazane wynagrodzenia wszystkich dyrektorów. Powyższe kwoty nie zawierają narzutów na wynagrodzenia.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wynagrodzenia wypłacone lub należne członkom Rady Nadzorczej

Imię i nazwisko	Funkcja	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Robert Wojdyna	Przewodniczący Rady Nadzorczej	675,7	467,5
Janusz Kocęga	Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Tadeusz Borysiewicz	Członek Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Ireneusz Dembowski	Członek Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Marek Skwarski	Sekretarz Rady Nadzorczej	672,7	467,5
Elżbieta Mikuła	Członek Rady Nadzorczej	10,4	0
Kazimierz Przybylski	Członek Rady Nadzorczej	10,4	0
RAZEM		3 387,3	2 337,5

Powyższe kwoty nie zawierają narzutów na wynagrodzenia.

W przypadku odwołania z pełnienia funkcji Członka RN Spółka jest zobowiązana do wypłaty odprawy w wysokości 3 miesięcznego wynagrodzenia

Przeciętne zatrudnienie

NAZWA GRUPY	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
Zarząd	4	4
Administracja	55	52
Pion sprzedaży	322	311
Pion produkcji	206	166
ŚREDNIOROCZNE ZATRUDNIENIE	586	533

Powyższe wartości wyrażone w osobach

Rotacja zatrudnienia

NAZWA GRUPY	01.01 - 31.12.2017 [osoby]	01.01 - 31.12.2016 [osoby]
Liczba pracowników przyjętych	141	171
Liczba pracowników zwolnionych	105	91
RAZEM ZMIANY:	36	80

Nota 46. UMOWY LEASINGU OPERACYJNEGO

Nie były zawierane przez spółkę.

Nota 47. AKTYWOWANE KOSZTY FINANSOWANIA ZEWNĘTRZNEGO

W roku finansowym zakończonym dnia 31 grudnia 2017 r. (również w roku zakończonym dnia 31 grudnia 2016 roku) nie aktywowano kosztów finansowania zewnętrznego.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 48. SPRAWY SĄDOWE

Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania nie toczą się i w okresie ostatnich 12 miesięcy nie toczyły się w stosunku do Spółki żadne postępowania przed organami administracji publicznej ani inne postępowania sądowe lub arbitrażowe, które mogłyby mieć istotny wpływ na sytuację finansową lub rentowność emitenta oraz przekraczałyby 10% kapitałów własnych.

Nota 49. POSTĘPOWANIA W SPRAWACH PODATKOWYCH

Stan spraw dotyczących rozliczeń podatkowych przedstawiamy w poniższym zestawieniu.

L.p.	Przedmiot sprawy	Rozstrzygnięcia	Aktualny stan sprawy
1.	Zobowiązanie z tytułu podatku od towarów i usług za okres od lipca do grudnia 2011 r. w wyniku decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni z 3 kwietnia 2018 roku.	Postępowanie w toku - przed Dyrektorem Izby Skarbowej w Katowicach prowadzone jest postępowanie podatkowe nr 2401-IOV-2.4103.7.106-111.2017.10/MK, UNP:2401-17-173278 dotyczące odwołania spółki z 18 maja 2017 r. od nieostatecznej decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni z 3 kwietnia 2018 roku.	Wniesiono odwołanie od nieostatecznej decyzji Naczelnika. Brak rozstrzygnięcia.

Decyzja Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w przedmiocie naliczenia dodatkowego zobowiązania z tytułu podatku VAT za okres II półrocza 2011 roku

W raporcie nr 12/2017 z dnia 04.05.2017 r. emitent poinformował o otrzymaniu decyzji Naczelnika Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (dalej „Decyzja”) wydanej w postępowaniu kontrolnym prowadzonym w zakresie rzetelności deklarowanych podstaw opodatkowania oraz prawidłowości obliczania i wpłacania podatku od towarów i usług za okres od lipca do grudnia 2011 r. W wydanej Decyzji Naczelnik Pomorskiego Urzędu Celno-Skarbowego w Gdyni (dalej „Naczelnik”), określił zaległe zobowiązanie podatkowe Emitenta w wysokości 20 492 282,23 zł wraz z należnymi odsetkami za zwłokę w szacowanej na dzień 04.05.2017 r. kwocie w wysokości około 11 339 820 zł. W uzasadnieniu Decyzji Naczelnik, pomimo wniesionych przez Emitenta zastrzeżeń, podtrzymał ustalenia wskazane w Protokole z badania ksiąg, o którym emitent informował w raporcie bieżącym nr 18/2016 z dnia 03.10.2016 r. Naczelnik zarzucił spółce, że transakcje z trzema kontrahentami mają charakter nierzeczywisty, pomimo udokumentowanego faktu dostaw materiału i dokonania za te dostawy płatności. W konsekwencji Naczelnik uznał, że w odniesieniu do transakcji z dwoma kontrahentami emitent nie miał prawa do odliczenia podatku VAT, zaś w odniesieniu do transakcji z jednym kontrahentem bezpodstawnie zastosował zerową stawkę podatku VAT. W ocenie emitenta Decyzja jest bezzasadna, ponieważ Naczelnik nie uwzględnił faktu posiadania przez Emitenta dowodów potwierdzających rzetelność zakwestionowanych transakcji, ani tego, że emitent działał z zachowaniem zasad należytej staranności. Emitent nie zgadzając się z ustaleniami jak i oceną prawną dokonaną przez Naczelnika skorzystał z przysługującego mu prawa do wniesienia odwołania. Uwzględniając ryzyko niekorzystnego rozstrzygnięcia przez organ drugiej instancji odwołania, które emitent wniósł od Decyzji Naczelnika, Zarząd Konsorcjum Stali S.A. podjął decyzję o utworzeniu rezerw finansowych związanych z tą sprawą w wysokość łącznej 31 859 tys. zł (informacja na ten temat została opublikowana w Raporcie bieżącym nr 13/2017)

W nawiązaniu do wyżej opisanej Decyzji, w **Raporcie bieżącym nr 13/2017** Emitent poinformował również, że kierując się dbałością o interesy Spółki w celu ochrony przed naliczaniem dalszych odsetek podatkowych i kosztów jakie potencjalnie mogłyby wiązać się z negatywnym rozstrzygnięciem przez organ podatkowy drugiej instancji, przelał w dniu 10.05.2017 r. kwotę określoną w Decyzji wraz z naliczonymi do dnia zapłaty odsetkami, tj. łącznie 31 859 tys. zł. Jednocześnie emitent zastrzegł, że zapłata nie stanowi uznania Decyzji za zasadną.

Po zapłacie zobowiązania podatkowego wynikającego z decyzji stwierdzono nadpłatę odsetek za okres od 26.08 do 31.12.2016 r. w wysokości 111 tys. zł. Wartość nadpłaty na dzień 31.12.2017 r. została zwrócona.

Opisywana decyzja została na dzień 31 grudnia 2017 roku w następujący sposób odzwierciedlona w jednostkowym sprawozdaniu finansowym emitenta.

- a) Wpływ na roczne jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych:

Wartość 31 164 tys. zł, została ujęta w jednostkowym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych w „Przepływach pieniężnych z działalności operacyjnej” w pozycjach:

- „Pozostałe korekty” – kwota -31 164 tys. zł

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

b) Wpływ na roczne jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej:

Kwota w wysokości 31 164 tys. zł dotycząca zaległych zobowiązań podatkowych za lata poprzednie w wysokości 20 492 tys. zł wraz z odsetkami w wysokości 10 672 tys. zł naliczonymi za okres od 26.08.2011 r. do 31.12.2016 r., została rozliczona jako strata z lat ubiegłych i pomniejszyła kapitały własne Emitenta oraz jego Grupy Kapitałowej. Została ona ujęta w rocznym jednostkowym sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzonym na dzień 31.12.2017 r. w pozycji „Zyski zatrzymane”. Wartość ujęta w tej pozycji to suma zysku netto bieżącego okresu, niepodzielonych zysków i strat lat ubiegłych. Kwota ta nie obciąża wyniku bieżącego okresu, gdyż dotyczy doszacowanych przez organy skarbowe zobowiązań podatkowych oraz wynikających z nich odsetek podatkowych za lata ubiegłe.

c) Wpływ na roczny jednostkowy rachunek zysków i strat:

Pozostała kwota w wysokości 584 tys. zł dotycząca odsetek od zaległego zobowiązania podatkowego naliczonych za okres od 01.01.2017 r. do dnia zapłaty, czyli do 10.05.2017 r. obciążała wynik roku 2017 r. Została ona ujęta w pozycji kosztów finansowych i pomniejszyła wypracowane zyski emitenta i jego grupy za ten okres.

Ujęcie skutków przedmiotowej decyzji w wyżej opisywany sposób zapewnia rzetelne odzwierciedlenie sytuacji finansowej Emitenta, a w szczególności jego efektywności finansowej w zakresie wypracowanego wyniku w bieżącym okresie sprawozdawczym, co jest zgodne z MSR 1 par.15,17.,

Nota 50. ZUŻYTY SPRZĘT ELEKTRYCZNY I ELEKTRONICZNY

Spółka oddaje do utylizacji firmom zewnętrznym do tego uprawnionym, zgodnie z przepisami o ochronie środowiska, co jest potwierdzone odpowiednim protokołem.

Nota 51. ISTOTNE ZDARZENIA PO ZAKOŃCZENIU ROKU OBROTOWEGO

Po dniu bilansowym nie wystąpiły istotne zdarzenia mające wpływ na sytuację finansową Spółki na dzień 31 grudnia 2017 r. wymagające ujawnienia. W Sprawozdaniu Zarządu z działalności w punkcie 10 opisano znaczące umowy podpisane po dacie na którą sporządzono niniejsze sprawozdanie finansowe.

Nota 52. INFORMACJE O TRANSAKcjACH Z PODMIOTEM DOKONUJĄCYM BADANIA SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wynagrodzenie biegłego rewidenta	01.01 - 31.12.2017	01.01 - 31.12.2016
-za badanie rocznego sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego*	52	40
-za inne usługi poświadczające, w tym przegląd sprawozdania finansowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego*	23	20
-za usługi doradztwa podatkowego	0	51
-za pozostałe usługi	1	0
RAZEM	76	111

*w/w wynagrodzenia nie obejmują ewentualnych udokumentowanych kosztów podróży związanych z badaniem oraz kosztów zakwaterowania i wyżywienia osób uczestniczących w badaniu w przypadku zleceń realizowanych poza miejscem siedziby zleceniobiorcy.

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Nota 53. OBJAŚNIENIA DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Środki pieniężne w bilansie	1 462	1 701
Różnice kursowe z wyceny bilansowej	-4	-2
Aktywa pieniężne kwalifikowane jako ekwiwalenty środków pieniężnych na potrzeby rachunku przepływów pieniężnych	0	0
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty ogółem wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	1 458	1 699
Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
Amortyzacja:	7 465	6 944
amortyzacja wartości niematerialnych	130	198
amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	7 335	6 746
amortyzacja nieruchomości inwestycyjnych	0	0
Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy) składają się z:	5 056	4 912
odsetki naliczone od kredytów i pożyczek	4 994	3 364
zmiana stanu zapłaconych odsetek	62	1 548
odsetki otrzymane	0	0
odsetki od dłużnych papierów wartościowych	0	0
odsetki zapłacone od długoterminowych należności	0	0
dywidendy otrzymane	0	0
odsetki naliczone i udzielone od udzielonych pożyczek	0	0
Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej wynika z:	432	- 30
przychody ze sprzedaży wartości niematerialnych	0	0
wartość netto sprzedanych wartości niematerialnych	0	0
przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	538	360
przychody ze sprzedaży inwestycji w nieruchomości	540	0
wartość netto sprzedanych rzeczowych aktywów trwałych	-71	-151
wartość netto sprzedanych nieruchomości	-336	0
wartość netto kosztu sprzedaży inwestycji rozpoczętych	0	0
Sprzedaż krótkoterminowych aktywów finansowych	3 787	3 817
Koszt sprzedaży krótkoterminowych aktywów finansowych	-2 770	-3 058
Aktualizacja wartości rozchodu krótkoterminowych aktywów finansowych	-1 256	-998
Zmiana stanu rezerw wynika z następujących pozycji:	3 528	-56
bilansowa zmiana stanu rezerw na zobowiązania	3 447	-177
bilansowa zmiana stanu rezerw na zobowiązania wynikająca z bilansu wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
bilansowa zmiana stanu rezerw na świadczenia pracownicze	81	121
wartość rezerw przejęta w wyniku objęcia kontroli (stan rezerw jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	0	0
wartość rezerw wyłączone w wyniku utraty kontroli (stan rezerw jednostki zależnej na	0	0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
dzień utraty kontroli ze znakiem "+")		
Zmiana stanu zapasów wynika z następujących pozycji:	34 282	-61 920
bilansowa zmiana stanu zapasów	34 282	-61 920
wynikająca z bilansu wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
wartość zapasów wyłączona w wyniku utraty kontroli (stan zapasów jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	0	0
Zmiana należności wynika z następujących pozycji:	-63 898	-38 612
zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu	-63 952	-38 645
zmiana stanu należności krótkoterminowych wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu	54	33
zmiana stanu należności długoterminowych wynikająca z bilansu wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
korekta o zmianę stanu należności z tytułu należnych odsetek od pożyczek	0	0
korekta o zmianę stanu należności z tyt. podatku dochodowego	0	0
korekta o dopłaty do kapitału	0	0
korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia rzeczowych aktywów trwałych	0	0
korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia inwestycji niefinansowych	0	0
korekta o zmianę stanu należności z tytułu zbycia inwestycji finansowych	0	0
stan należności przejęty w wyniku objęcia kontroli (stan należności jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	0	0
stan należności wyłączony w wyniku utraty kontroli (stan należności jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	0	0
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem zobowiązań finansowych, wynika z następujących pozycji:	26 025	73 369
zmiana stanu zobowiązań wynikająca z bilansu	94 749	63 860
Korekta o zmianę stanu zobowiązań z tyt. podatku dochodowego	-2 779	-5 036
zmiana stanu zobowiązań wynikająca z bilansu spółki połączonej	0	0
korekta o spłacony kredyt	36 969	70 053
korekta o udzielony kredyt	-81 014	-57 057
Korekta o spłacony faktoring	3 849	1 488
Korekta o udzielony faktoring	-26 514	0
Korekta o wycenę o zob. finan. z tyt. wyceny instrumentów pochodnych	4	-4
korekta z tytułu kompensaty dopłat i zobowiązań	0	0
korekta o zmianę zobowiązania z tyt. niewypłaconej dywidendy	0	0
korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia rzeczowych aktywów trwałych	761	65
korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu nabycia aktywów finansowych	0	0
stan zobowiązań operacyjnych przejęty w wyniku objęcia kontroli (stan zobowiązań jednostki zależnej na dzień objęcia kontroli ze znakiem "-")	0	0
stan zobowiązań operacyjnych wyłączony w wyniku utraty kontroli (stan zobowiązań jednostki zależnej na dzień utraty kontroli ze znakiem "+")	0	0
Zmiana rozliczeń międzyokresowych wynika z następujących pozycji	0	0
zmiana rozliczeń międzyokresowych wynikająca z bilansu jednostki połączonej	0	0
Na wartość pozycji "inne korekty" składają się:	-32 820	-1 961
zmiana kwalifikacji wyposażenia na środki trwałe		0

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Wyszczególnienie	31.12.2017	31.12.2016
zmiana kwalifikacji inwestycji na wyposażenie	0	0
wartość netto likwidacji inwestycji i środków trwałych	-18	-19
koszty sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży (akcje)	-106	-97
Korekta wyniku lat ubiegłych	-31 164	0
Amortyzacja dotycząca inwestycji	0	0
Zyski i straty aktuarialne	-60	-81
Różnice kursowe dot. środków pieniężnych	0	0
Wycena bilansowa akcji	75	-3 443
Wycena bilansowa instrumentu finan. wynikającego z Porozumienia	-955	1 675
Wycena bilansowa instrumentów pochodnych	-4	4
Odsetki budżetowe	-588	0
Podatek dochodowy zapłacony wynika z następujących pozycji	8 200	4 771
Podatek dochodowy bieżący należny	10 979	9 807
Korekta o zmianę stanu należności z tytułu podatku dochodowego	0	0
Korekta o zmianę stanu zobowiązań z tytułu podatku dochodowego	-2 779	-5 036
Korekta PDOP za lata poprzednie	0	0
Wydatki na aktywa finansowe na zakup udziałów na zabezpieczenie	0	0
Wydatki na zakup środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych	22 316	9 605
nakłady inwestycyjne	22 195	10 257
zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych	121	-652

Nota 54. UZGODNIENIE SALD OTWARCIA I ZAMKNIĘCIA ZOBOWIĄZAŃ FIANANSOWYCH GENERUJĄCYH PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE, KTÓRE KLASYFIKUJĄ SIĘ JAKO DZIAŁALNOŚĆ FINANSOWA W SPRAWOZDANIU Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

Wyszczególnienie	Elementy działalności finansowej (z wyjątkiem kapitału własnego)					31.12.2017
	31.12.2016	Przepływy pieniężne	Spłacone zobowiązania	Zmiany niepieniężne		
				Wycena i przemieszczenia	Nowy leasing	
Długoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	0	15 536	-567	-3 399	0	11 570
Krótkoterminowe pożyczki i kredyty bankowe	88 289	65 478	-36 402	3 399	0	120 764
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu faktoringu	21 178	26 514	-3 849	0	0	43 843
Długoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	348	0	0	-242	127	233
Krótkoterminowe zobowiązania z tytułu leasingu	515	0	-640	242	283	400
Pozostałe zobowiązania finansowe (odsetki)	202	4 858	-4 797	0	0	263

(kwoty wyrażone w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

PODPISY**PODPISY WSZYSTKICH CZŁONKÓW ZARZĄDU**

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
27.04.2018	Janusz Smołka	Prezes Zarządu	
27.04.2018	Dariusz Bendykowski	Członek Zarządu	
27.04.2018	Marcin Miśta	Członek Zarządu	
27.04.2018	Rafał Strzelczyk	Członek Zarządu	

PODPIS OSOBY, KTÓREJ POWIERZONO PROWADZENIE KSIĄG RACHUNKOWYCH

Data	Imię i Nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
27.04.2018	Łucja Gawlik-Kostrz	Prezes Rachunkowość i Finanse	